Załącznik Nr ....
do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Wielickiego
z dnia ..... roku

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE WIELICKIM NA LATA 2021-2027

PROJEKT

Wieliczka 2020

PROJEKT

Autorzy opracowania kierują szczególne podziękowania w stronę wszystkich osób i instytucji, które aktywnie włączyły się do prac w trakcie opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego na lata 2021-2027

Spis treści

Wstęp 5
1.1 Podstawy prawne dla konstruowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych 6
1.2 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu Unii Europejskiej 7
1.3 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu krajowym 8
1.3.1 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 8
1.3.2 Krajowe Plany Działań na rzecz Zatrudnienia 9
1.3.3 Krajowy Program Reform – Europa 2020 10
1.3.4 Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 - Nowy wymiar aktywnej integracji 11
1.3.5 Program Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+ 11
1.4 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu województwa małopolskiego 12
1.5 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu powiatu wielickiego 13
2. Charakterystyka powiatu wielickiego 15
2.1 Pomoc Społeczna 18
2.2 Ochrona Zdrowia 22
2.3 Edukacja 25
2.4 Bezpieczeństwo 26
2.5 Rynek Pracy 28
2.6 Organizacje Pozarządowe 28
3. Diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej 38
3.1 Struktura ludności w powiecie 38
3.2 Rynek pracy i bezrobocie 47
3.3 Profil społeczny osób korzystających z pomocy społecznej 53
3.3.1 Ubóstwo 54
3.3.2 Długotrwała lub ciężka choroba 55
3.3.3 Niepełnosprawność 56
3.3.4 Bezrobocie 58
3.3.5 Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 59
3.3.6 Potrzeba ochrony macierzyństwa 60
3.3.7 Alkoholizm 62
3.4 Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej 64

PROJEKT

3.4.1 Struktura systemu pieczy zastępczej 65
3.4.2 Wydatki ponoszone przez powiat wielicki w ramach systemu pieczy zastępczej 70
3.5 System pomocy społecznej powiatu wielickiego w ujęciu instytucjonalnym 73
4. Prognoza zmian najistotniejszych czynników społeczno-ekonomicznych na lata 2021-2027 76
4.1 Prognozowana zmiana liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia 77
4.2 Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych ubóstwem 78
4.3 Prognozowana zmiana liczby rodzin i osób dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą 79
4.4 Prognoza zmian zachodzących w zakresie problemów związanych z niepełnosprawnością 80
4.5 Prognozowana zmiana liczby osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat 81
4.6 Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 83
4.7 Prognozowana zmiana liczby rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa 84
4.8 Prognoza zmian zachodzących w zakresie problemów związanych z alkoholizmem 86
4.9 Analiza SWOT 87
5. Cele, kierunki działań i mierniki ich realizacji 92
5.1 Misja i wizja 93
5.2 Cele strategiczne, operacyjne, działania i mierniki 93
5.3 Wartości referencyjne mierników 103
6. Sposobu realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe 109
7. Monitoring i ewaluacja Strategii 114
Spis tabel 118
Spis schematów 121

PROJEKT

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim na lata 2021-2027 została wykonana w odpowiedzi na zachodzące zmiany w obszarach: społecznym i ekonomicznym powiatu. Niniejszy dokument powstał przy aktywnym uczestnictwie Zespołu roboczego, w którego skład weszły następujące osoby:

1. Ryszarda Zakrzewska - Zachwieja – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce
2. Anna Front - zastępca Dyrektora
3. Monika Buczyńska - Główny Księgowy
4. Jolanta Gondek – kierownik działu do spraw pomocy instytucjonalnej i przeciwdziałania przemocy
5. Jadwiga Turchan – kierownik działu do spraw pieczy zastępczej
6. Monika Job – kierownik działu do spraw rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych
7. Joanna Kozyra – kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej

W trakcie prac przeprowadzono pogłębioną diagnozę problemów identyfikowanych w powiecie z uwzględnieniem ich analizy przez pryzmat wszystkich jego gmin. Strategia zawiera również prognozę najistotniejszych czynników, które w najbliższych latach będą wyznaczały podstawowe kierunki działań, w celu rozwiązywania problemów społecznych, dotykających mieszkańców powiatu. W efekcie prac nad Strategią opracowano, dostosowywany do aktualnych potrzeb, zestaw celów strategicznych, operacyjnych i niezbędnych działań oraz wskaźników monitorujących ich efektywność. Ponadto w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostały nakreślone ramy finansowe na lata 2021-2027, które będą stanowiły źródło finansowania przyjętych działań. Ramy finansowe prezentowane są w powiązaniu do wdrożonych programów długoterminowych, stanowiących płaszczyznę do realizacji działań nakreślonych w Strategii. W trakcie prac nad dokumentem zostały również opracowane wartości bazowe i referencyjna dla poszczególnych mierników, których zadaniem będzie ułatwienie bieżącego monitoringu realizowanego przez cały okres obowiązywania Strategii. Ponadto przyjęta została reguła okresowego przeprowadzania ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, gdzie w odstępach ponad trzyletnich proces ten będzie dawał podstawy do wnikliwej oceny rezultatów działań. Ewaluacja może również wskazywać obszary, w których rekomendowane będą zmiany przyjętych celów i działań, co stanowi mechanizm zapewniających dostosowanie do zmieniającego się otoczenia i potrzeb.

Podczas prac został wykorzystany element konsultacji, w trakcie których wyznaczone zostały cele strategiczne na kolejne lata. Spotkania te przyjęły formę warsztatów, w których uczestniczyli: przedstawiciele i pracownicy powiatowych jednostek pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych.

W trakcie prac konsultacyjnych, bazując na zidentyfikowanych głównych celach strategicznych, przeprowadzono pogłębioną analizę SWOT. Zadaniem jej było zidentyfikowanie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, które w trakcie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będą stanowiły zarówno czynniki wzrostu, jak również czynniki ryzyka zagrażające szansom osiągnięcia zakładanych rezultatów.

PROJEKT

W końcowej fazie opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, w trakcie których projekt dokumentu został udostępniony szerokiemu gronu pomiotów, instytucji i mieszkańców powiatu wielickiego.

1.1 Podstawy prawne dla konstruowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Powiat jako jednostka samorządu terytorialnego został zobligowany do okresowego opracowywania strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zadanie to jest określone w art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jako własne, w powiązaniu z art. 16 b cytowanej ustawy. Dokument strategiczny, zgodnie z normą prawa określoną w art. 16 b ust 2 ustawy o pomocy społecznej, powinien zawierać:

1) diagnozę sytuacji społecznej;

2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;

3) określenie:

a) celów strategicznych projektowanych zmian,

b) kierunków niezbędnych działań,

c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,

d) wskaźników realizacji działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych powinna również w swoich celach i projektowanych działaniach nawiązywać do dokumentów strategicznych opracowywanych na różnych szczeblach samorządowych. Powinna stanowić element kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów społecznych. W procesie opracowywania strategii należy uwzględniać obowiązujące programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i inne, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ustawa wprowadza również dla powiatów obowiązek przeprowadzenia konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami, co zapewnia odpowiednie dopasowanie stosowanych narzędzi polityki społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego na lata 2021-2027 jest zgodna z założeniami polityki społecznej, określonej w krajowych dokumentach strategicznych, jak również z innymi ustawami kompetencyjnymi szczebla administracji rządowej i samorządowej. Działania przyjmowane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynikają z bezpośredniego odniesienia do krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym;
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

PROJEKT

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego;
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- Ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

1.2 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu Unii Europejskiej

Doświadczenia Unii Europejskiej po kryzysie, który wybuchł na przełomie lat 2007/2008, spowodowały szereg działań mających na celu zabezpieczenie i szukanie właściwych dróg wyjścia z sytuacji kryzysowych w szeroko pojętym obszarze funkcjonowania obywateli i podmiotów życia publicznego. W wyniku prac przyjęto katalog programów i strategii, wyznaczających kierunki, w których powinny podążać poszczególne kraje członkowskie UE.

Jednym z najistotniejszych z punktu widzenia budowania strategii rozwiązywania problemów społecznych jest:

EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO WZROSTU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU

Wśród głównych jej celów należy wymienić m.in:

- stopa zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinna wzrosnąć z obecnych 69% do co najmniej 75%, między innymi wskutek zwiększenia liczby pracujących kobiet i osób starszych oraz lepszej integracji migrantów na rynku pracy;
- cel związany z edukacją, dotyczący problemu osób przedwcześnie kończących naukę szkolną, obejmuje ograniczenie wskaźnika przerywania nauki do 10% w porównaniu z obecnym poziomem 15% oraz zwiększenie do 2020 r. odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%;

PROJEKT

- liczbę Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa należy ograniczyć o 25%, co będzie wymagać wydobycia z ubóstwa ponad 20 mln osób[1].

Powyższe cele są ze sobą wzajemnie powiązane. Na przykład lepsze wykształcenie przekłada się na większe szanse na rynku pracy, a zwiększanie stopy zatrudnienia przyczynia się do zmniejszania ubóstwa. Większe możliwości w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej we wszystkich sektorach gospodarki oraz efektywniejsze korzystanie z zasobów poprawią konkurencyjność i będą sprzyjać tworzeniu nowych miejsc pracy. Dzięki inwestycjom w czyste i niskoemisyjne technologie poprawi się stan środowiska naturalnego, będziemy mogli skuteczniej przeciwdziałać zmianom klimatu oraz zwiększać potencjał w zakresie przedsiębiorczości i zatrudnienia. Strategia Europa 2020 obejmuje szereg innych celów wzajemnie ze sobą powiązanych jednak z uwagi na zakres niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ograniczono się tylko do jej wymiaru społeczno-gospodarczego, co obrazują powyżej zaprezentowane cele. W chwili obecnej, z uwagi na dobiegający końca okres obowiązywania Strategii Europa 2020 toczą się prace ukierunkowane, aby Strategia na rzecz zrównoważonej Europy 2030 zastąpiła obecnie obowiązującą.

1.3 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu krajowym

1.3.1 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 104 z dnia 18 czerwca 2013 r. i opublikowana w Monitorze Polskim z 2013 roku poz. 640. Odnosi się ona do średniookresowej strategii planowania rozwoju kapitału ludzkiego wyznaczonej w dokumencie strategicznym Unii Europejskiej – „Europa 2020" Spośród pięciu głównych celów strategii „Europa 2020" trzy dotyczą kwestii wpisujących się w SRKL. Są to:

- wzrost zatrudnienia (wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat na poziomie 75%, a dla Polski na poziomie 71%),
- podniesienie poziomu kompetencji obywateli (odsetek młodzieży niekontynuującej nauki na poziomie poniżej 10% w UE i na poziomie 4,5% w Polsce, odsetek osób z wykształceniem wyższym lub równoważnym wśród grupy wiekowej 30–34 lata na poziomie minimum 40% w UE i 45% w Polsce,
- zmniejszenie poziomu ubóstwa (zmniejszenie w UE liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, a w Polsce o 1,5 mln).

Ponadto cele SRKL są również zgodne z założeniami czterech inicjatyw flagowych, czyli projektów, które będą realizowane przez Komisję Europejską w okresie do 2020 roku. Są to:

- „Mobilna młodzież", mająca za zadanie wspierać państwa członkowskie w budowaniu systemu płynnego przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) na rynek pracy,

[1] Za krajową granicę ubóstwa przyjęto próg 60% krajowej mediany rozporządzalnego dochodu w każdym państwie członkowskim.

PROJEKT

- „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia", zakładający modernizację europejskich rynków pracy, której celem jest wzrost liczby osób podejmujących zatrudnienie oraz lepsze dopasowywanie popytu i podaży na rynku pracy,
- „Europejska platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym", zawierająca narzędzia, które mają pozwolić osobom zagrożonym ubóstwem uniknąć ryzyka długotrwałego wykluczenia społecznego przez podjęcie zatrudnienia oraz umożliwić im pełne uczestniczenie w życiu społecznym,
- „Europejska Agenda Cyfrowa", która ma na celu upowszechnianie technologii cyfrowych wśród obywateli i w środowiskach biznesowych.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego wyznacza wizję gospodarki opartej nie tylko na innowacyjności i zrównoważonym rozwoju. Nowy model gospodarczy powinien opierać się również na wzroście gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu. Powinien być on jednak oparty nie tyle na transferach między różnymi grupami społecznymi, ale wzroście dostępności do zatrudnienia, co ma być środkiem do większej spójności społecznej, gospodarczej oraz terytorialnej. Istotna jest również rola ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, jako istotnych czynników sprzyjających ograniczaniu społecznych skutków kryzysu oraz budowaniu wspólnych wartości społeczno-gospodarczych.

W trakcie prac nad Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego prowadzone są równolegle pracę na Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Projekt niniejszego dokumentu zakłada przyjęcie czterech głównych celów, które obejmują:

- podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych,
- poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej,
- wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,
- redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Ostateczny kształt powyżej wskazanych celów i działań do nich przypisanych będzie znany dopiero po przyjęciu dokumentu końcowego SRKL 2030.

1.3.2 Krajowe Plany Działań na rzecz Zatrudnienia

Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia od 2018 roku jest przyjmowany w perspektywie rocznej. Uwzględnia kierunki polityk realizowanych przez Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii Europa 2020. Daje podstawy do inicjowania zadań mających na celu m.in. promocję zatrudnienia, ograniczenie negatywnych skutków bezrobocia oraz wspieranie aktywizacji społecznej. Określa on zarazem cele i kierunki działań, zgodnie z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy, a także zawiera wytyczne, na które orientują się samorządy na szczeblu wojewódzkim przygotowując corocznie regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia, w których określane są priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających objęcia szczególnym wsparciem na regionalnym rynku pracy.

PROJEKT

1.3.3 Krajowy Program Reform – Europa 2020

Krajowy Program Refom jest dokumentem opisującym wyzwania i problemy, z jakimi będzie w najbliższych latach zmagać się Polska w aspekcie oddziaływań na system społeczno-gospodarczy. Pozostaje on w korelacji z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej i obejmuje bardzo szerokie spektrum zagadnień. Bieżący kształt Krajowego Programu Reform jest próbą odpowiedzi na dynamicznie zmieniające się warunki społeczno-ekonomiczne, które w ostatnim okresie zostały zdeterminowane negatywnymi skutkami pandemii wirusa COVID-19. Biorąc pod uwagę zakres przedmiotowego opracowania skupimy się jedynie na wybranych zagadnieniach, które zostaną omówione poniżej. Odniesiemy się bowiem do dwóch rozdziałów KPR znajdujących bezpośredni związek z tematyka poruszaną w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są nimi: Sprawiedliwość oraz Rynek pracy.

Głównym dążeniem autorów Krajowego Programu Reform było stworzenie silnego systemu ochrony socjalnej, odpowiadającego na potrzeby wszystkich ludzi niezależnie od wieku i opartego na zasadach solidarności i podziału ryzyka. Jednocześnie zawraca się uwagę, że potrzebne są dalsze działania w kierunku rozwoju systemu ochrony zdrowia i opieki długoterminowej.

„W zakresie opieki zdrowotnej, w celu optymalizacji udzielania świadczeń zdrowotnych kontynuowane są prace na rzecz utworzenia nowego modelu organizacyjnego opieki koordynowanej POZ +. Mając na uwadze słabe wyniki leczenia onkologicznego w Polsce kontynuowane są prace nad zmianą modelu organizacyjnego opieki onkologicznej. Ponadto planowane jest uruchomienie świadczeń opieki zdrowotnej w ramach Dziennych Domów Opieki Medycznej, gdzie przebywać będą osoby wymagające dalszej opieki po przebytej hospitalizacji.”[2]

Podejmowane są również zadania w kierunku rozwoju sektora ekonomii społecznej, przejawiające się w działaniach ukierunkowanych na wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wspierania ich zatrudnienia i redukcji skali ubóstwa. Przeciwdziałając nierównościom w zakresie dostępu do mieszkań uruchomiono program „Mieszkanie Plus”, który jest częścią pakietu rozwiązań Narodowego Programu Mieszkaniowego.

„Mając na uwadze trudności z jakimi spotykają się na co dzień osoby starsze i niepełnosprawne uruchomiono program Dostępność Plus 2018-2025, który ma na celu włączenie wszystkich aspektów dostępności do każdej polityki publicznej, przyczyniając się tym samym do wzrostu jakości życia tych osób i reszty obywateli. Dzięki jego realizacji do porządku prawnego wprowadzono ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (DZ.U. z 2019 poz. 1696), nakładającą na podmioty publiczne obowiązek zapewnienia dostępności w aspekcie architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym.”[3]

[2] cyt. za: Krajowy Program Reform – Europa 2020 (Aktualizacja 2020/2021) Przyjęty przez Radę Ministrów 28 kwietnia 2020 r. s. 62

[3] op. cit.

1.3.4 Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 - Nowy wymiar aktywnej integracji

Zagadnienia ubóstwa i wykluczenia społecznego nieustannie poruszane są w dokumentach strategicznych na szczeblu krajowym. Wszystkie wzajemnie powiązane ze sobą oddziaływania mogą zniwelować ich skutki, wymaga to jednak daleko idącej koncentracji i koordynacji, jak również precyzyjnego określania celów strategicznych i operacyjnych. W przypadku Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, jego cel główny został zakreślony już w samym tytule. Opierając się na celu głównym, wyżej opisanym, przyjęto sześć priorytetów obejmujących następujące obszary:

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży
- Zapewnienie spójności działań edukacyjnych, społecznych i zawodowych na rzecz dzieci i młodzieży
- Aktywna integracja społeczności lokalnej
- Bezpieczeństwo i aktywność osób starszych
- Zapobieganie niepewności mieszkaniowej i przeciwdziałanie bezdomności
- Zarządzanie i zmiany strukturalne systemu integracji społecznej

Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 - Nowy wymiar aktywnej integracji, wymaga szeregu działań o wymiarze prawnym, organizacyjnym, finansowym i edukacyjnym, realizowanych przez wielu partnerów w ramach administracji publicznej oraz partnerstwa publiczno-społecznego. Istotnym elementem będzie skorelowanie działań o charakterze krajowym z działaniami realizowanymi w regionach.

1.3.5 Program Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+

Program „Solidarność pokoleń 50+" obejmuje szerokie spektrum inicjatyw, których celem jest lepsze wykorzystanie zasobów ludzkich osób w wieku 50 i więcej lat. Zakłada, że działania w tym zakresie podejmowane będą na wielu poziomach. Począwszy od działań rządu, przez inicjatywy władz regionalnych i lokalnych oraz pracodawców. Niezbędne są również chęci poszczególnych osób do tego, aby wydłużać swoją aktywność. Jest to szczególnie istotne obecnie, gdy znaczna część środków, a zatem i działań w obszarze polityki rynku pracy, pozostaje w gestii władz regionalnych. Celem Programu „Solidarność pokoleń" jest osiągnięcie w perspektywie do 2020 r. wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 55–64 lata na poziomie 50%.

Głównym beneficjentem i adresatem Programu są osoby powyżej 50 roku życia. Działania kierowane będą jednak również do szerszego grona osób w różnym wieku, zarówno do osób w wieku 60+, jak i do osób, które dopiero za kilkanaście lub kilkadziesiąt lat wchodzić będą w wiek przedemerytalny (szczególnie do grupy 45+). Adresatami Programu są również określone grupy i podmioty, takie jak przedsiębiorcy, związki zawodowe, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, samorządy terytorialne i instytucje administracji rządowej.

PROJEKT

1.4 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu województwa małopolskiego

Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął w dniu 26 września 2011 roku Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 **„Małopolska 2020. Nieograniczone możliwości”**. Kluczowymi działaniami, które wykazują zbieżność ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego, przyjętymi w dokumencie strategicznym województwa są:

- wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej,
- wdrożenie systemowych form wsparcia na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie,
- wdrożenie regionalnej strategii działań w kontekście starzenia się społeczeństwa,
- rozwój systemu kształcenia kadr działających w obszarze integrującej polityki społecznej,
- rozwój prorodzinnych form opieki zastępczej.

Powyższe działania realizowane są w ramach Programu Strategicznego „Włączenie Społeczne”, który wchodzi w skład pakietu programów strategicznych pełniących funkcję operacyjną względem Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020.

Powyższe dokumenty i cele w nich określone zostały uzupełnione pakietem programów, których zadaniem jest stworzenie operacyjnych ram działania w obszarach przyjętych w strategii. Należy wśród nich wymienić następujące:

- Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2020 r.,
- Małopolski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do 2020 r.,
- Regionalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Małopolskim na lata 2014-2020,
- Małopolski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020,
- Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020,
- Wojewódzki Program Dotyczący Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudniania Osób Niepełnosprawnych w Województwie Małopolskim na lata 2014 – 2020.

Obecnie trwają prace projektowe w zakresie nowej Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”.

PROJEKT

1.5 Odniesienie do dokumentów strategicznych określonych na szczeblu powiatu wielickiego

Strategia Rozwoju Powiatu Wielickiego na lata 2014-2020 jest dokumentem, który przyjmuje w ramach poszczególnych obszarów zespół: celów strategicznych i operacyjnych bezpośrednio związanych z zagadnieniami znajdującymi się w kręgu tematów poruszanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego. Wśród nich należy szczególnie wyróżnić poniżej opisane.

OBSZAR II: EDUKACJA, KULTURA, SPORT i REKREACJA
Cel strategiczny 2.1. Sprawny system edukacyjno-wychowawczy, na który składają się następujące cele operacyjne:

1. Rozwijanie bazy materialnej oraz infrastruktury szkolnej, w tym doposażenie w nowoczesne środki dydaktyczne wspomagające praktyczną naukę zawodu;
2. Dostosowanie oferty edukacyjnej do aktualnych potrzeb rynku pracy i zainteresowań młodzieży;
3. Wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży, w tym także dla osób niepełnosprawnych;
4. Wyrównywanie szans rozwojowych młodzieży z różnych środowisk;
5. Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań pedagogicznych oraz intensyfikacja prac z uczniami uzdolnionymi;
6. Zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia młodzieży, ułatwiającego dalszą edukację;
7. Intensyfikacja kształcenia w zakresie języków obcych i informatyki;
8. Rozwój bazy sportowej w szkołach;
9. Tworzenie odpowiednich warunków do realizowania programów profilaktycznych oraz sportowych, kulturalnych i społecznych;
10. Rozwijanie efektywnego systemu doskonalenia zawodowego w oświacie;
11. Wspieranie wychowawczej funkcji szkół;
12. Wspieranie pozaszkolnych form rozwoju dzieci i młodzieży;
13. Wzmacnianie i rozszerzanie specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców;
14. Ułatwianie podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowań dla uczniów, absolwentów i bezrobotnych;
15. Rozwój postaw uczenia się przez całe życie.

Cel strategiczny 2.3. Rozwój kultury fizycznej i sportu, na który składają się następujące cele operacyjne:

1. Tworzenie warunków organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej i sportu;
2. Organizacja i współorganizacja imprez o charakterze sportowym zwiększających aktywność fizyczną mieszkańców.

OBSZAR III: USŁUGI PUBLICZNE

Cel strategiczny 3.1. Dobra kondycja zdrowotna mieszkańców powiatu, na który składają się następujące cele operacyjne:

PROJEKT

1. Rozwój profilaktyki, promocji i edukacji w zakresie zdrowia wśród mieszkańców powiatu;
2. Wspieranie działań na rzecz zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług medycznych na wysokim poziomie;
3. Uczestnictwo w specjalistycznych programach profilaktycznych i edukacji zdrowotnej służących poprawie kondycji zdrowotnej mieszkańców;
4. Podnoszenie jakości i dostępności opieki nad osobami starszymi.

Cel strategiczny 3.2. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych i zmniejszenie zagrożenia patologiami, na który składają się następujące cele operacyjne:

1. Likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych;
2. Wspieranie powstawania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;
3. Tworzenie systemu wsparcia dla osób zagrożonych patologiami;
4. Wzrost efektywności działań pomocy społecznej;
5. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
6. Rozwój wolontariatu;
7. Monitoring przypadków patologii w celu tworzenia wspólnych projektów profilaktycznych z udziałem organizacji pozarządowych.

Cel strategiczny 3.4. Zrównoważony rynek pracy, na który składają się następujące cele operacyjne:

1. Aktywizacja lokalnego rynku pracy;
2. Koordynacja profili kształcenia z bieżącymi i prognozowanymi potrzebami rynku pracy;
3. Zwiększanie liczby miejsc pracy poprzez rozwój gospodarczy powiatu;
4. Zwiększanie zatrudnienia w branży turystycznej i agroturystycznej;
5. Stworzenie oferty pozaszkolnej umożliwiającej osobom poszukującym pracy szybkie przekwalifikowanie oraz zdobywanie dodatkowych umiejętności;
6. Tworzenie spójnego systemu doradztwa zawodowego;
7. Tworzenie centrów kształcenia ustawicznego dla dorosłych;
8. Wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej;
9. Wspieranie powstawania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Powyższe cele wpisują się w potrzeby i obszary, w których Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych określa zwarty katalog celów i działań koniecznych do wyrównywania diagnozowanych nierówności i zaburzeń funkcjonowania na gruncie społeczno-ekonomicznym na terenie powiatu wielickiego. W chwili opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego na lata 2021-2027 prowadzone są równolegle pracę nad nową Strategią Rozwoju Powiatu.

PROJEKT

2. Charakterystyka powiatu wielickiego

Powiat wielicki zajmuje powierzchnię 411 km² i jest położony w centralnej części województwa małopolskiego. Od wschodu graniczy z powiatem bocheńskim. Natomiast od strony południowo-zachodniej powiat wielicki graniczy z powiatem myślenickim. Zachodnią i północną granicą powiat przylega do powiatu ziemskiego krakowskiego oraz miasta Kraków.

Geograficznie obszar powiatu wielickiego rozpościera się pomiędzy Pogórzem Wielickim a Podgórzem Bocheńskim, samo miasto Wieliczka położone jest na trenie Podgórza Krakowskiego. W powiecie usytułowana jest Puszcza Niepołomicka, której znaczna część znajduje się na terenie gminy Kłaj. Godnym zwrócenie uwagi jest fakt, że na obszarze Puszczy Niepołomickiej znajduje się liczący 56 ha rezerwat żubra, na terenie którego przeciętnie przebywa około 30 żubrów. Teren powiatu wielickiego jest ponadto bogaty w atrakcyjne turystycznie obiekty zabytkowe. Wśród najpopularniejszych należy wymienić: Kopalnia Soli w Wieliczce, Zamek Żupny – Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce, Zamek Królewski w Niepołomicach, Zespół dworsko-pałacowy w Bilczycach, Zabytkowy drewniany Kościół z XVIII wieku pod wezwaniem św. apostołów Piotra i Pawła w Bodzanowie i wiele innych.

Położenie powiatu na terenie aglomeracji krakowskiej i rozbudowana sieć komunikacyjna (przez obszar powiatu przebiegają drogi o znaczeniu krajowym i międzynarodowym oraz ważne linie kolejowe) determinują strukturę funkcjonalną powiatu. Znajduje się on w jednym z najbardziej zurbanizowanym regionów w Polsce. „W województwie małopolskim powiat wielicki charakteryzuje się bardzo wysoką liczbą miejsc pracy powstałych w wyniku nowych inwestycji, które są w zdecydowanej mierze efektem konsekwentnie prowadzonej polityki proinwestycyjnej przez gminy tworzące powiat wielicki. W 2019 roku każda z pięciu gmin powiatu posiadała na swoim obszarze tereny przeznaczone pod działalność przemysłowo - usługową. Na obszarach przemysłowych we wszystkich gminach prowadzona była wielkopowierzchniowa działalność gospodarcza o różnym charakterze.”[4]

PROJEKT

[4] cyt. za. Raport o stanie powiatu wielickiego za 2019 rok, s. 15

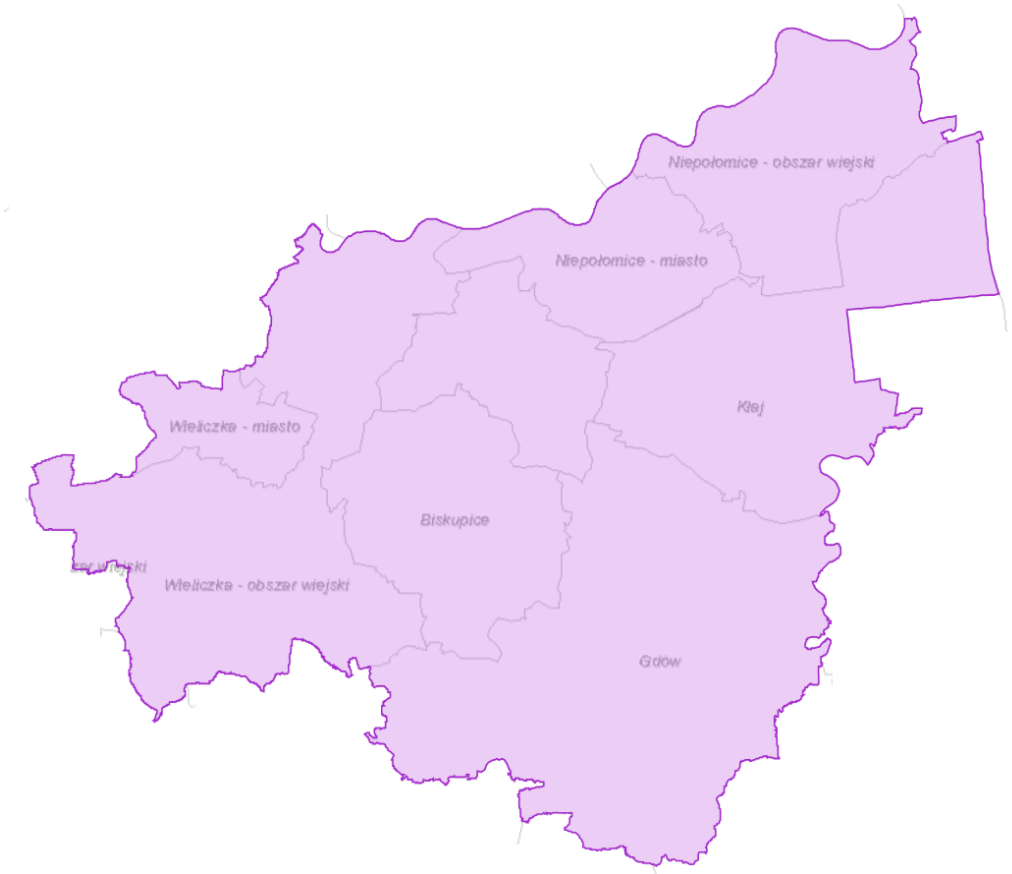
Schemat nr 1 - Usytuowanie powiatu wielickiego względem powiatów sąsiadujących

Źródło: Portal geostatystyczny GUS https://geo.stat.gov.pl/imap/ wg stanu na 15 grudnia 2020 roku

Powiat swoim zasięgiem obejmuje obszar 5 gmin. W jego skład wchodzą gminy miejsko-wiejskie: Niepołomice, Wieliczka oraz gminy wiejskie: Biskupice, Gdów i Kłaj. Powiat wielicki zamieszkiwany był przez 129 136 osób według stanu na koniec 2019 roku.

Schemat nr 2 - Gminy znajdujące się na terenie powiatu wielickiego

Źródło: Portal geostatystyczny GUS https://geo.stat.gov.pl/imap/ wg stanu na 15 grudnia 2020 roku

Na terenie powiatu wielickiego według stanu na 30 września 2020 roku widniało w rejestrze REGON łącznie 16.809 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne). Najliczniejszą grupę stanowiły firmy zatrudniające do 9 pracowników – 16.274 podmioty. W sektorze prywatnym firm zarejestrowanych było 16.557, z czego 13.243 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Struktura podmiotów gospodarczych na terenie powiatu wielickiego z uwzględnieniem klasyfikacji działalności PKD wskazuje, że dominującym sektorem jest handel hurtowy i detaliczny. Kolejną pod względem ilości zarejestrowanych podmiotów gospodarczych jest działalność w obszarze budownictwa. Trzecią z kolei grupę stanowią podmioty działające w sektorze działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

2.1 Pomoc Społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce

PCPR jest jednostką organizacyjną powiatu realizującą zadania wynikające w szczególności z ustaw: o pomocy społecznej, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jak również ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie skupia się w kilku najważniejszych obszarach działalności tj.:

1. sprawowanie nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
2. prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
3. świadczenie specjalistycznego poradnictwa,
4. prowadzenie mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
5. wykonywanie zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie,
6. przyznawanie świadczeń i dodatków na rzecz rodzin zastępczych,
7. pomoc usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej,
8. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
9. przyznawanie dofinansowań dla osób z niepełnosprawnościami w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
10. realizacja programów finansowanych ze środków PFRON.
11. Realizacja programów unijnych w zakresie wsparcia społecznego

W ramach swojej działalności PCPR między innymi wydaje decyzje umieszczające, osobom kierowanym do Ponadgminnych DPS-ów na terenie powiatu wielickiego oraz dokonuje zmiany decyzji ustalających mieszkańcom skierowanym do domów przed dniem 1 stycznia 2004 r. opłaty za pobyt w DPS – w przypadku każdorazowej zmiany wysokości ich dochodu mającej wpływ na przedmiotowe opłaty. Ponadto PCPR wydaje decyzje kierujące do Ponadgminnych Ośrodków Wsparcia - Środowiskowych Domów Samopomocy

Wpisując się w katalog zadań związanych ze świadczeniem specjalistycznego poradnictwa oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, na terenie powiatu wielickiego funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Działa on w ramach struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce.

Głównymi formami udzielanego wsparcia są:

- interwencja kryzysowa,
- mediacje,
- coaching,
- konsultacje psychologiczne,
- terapia rodzinna,
- psychoterapia,
- konsultacje prawne,

PROJEKT

- grupy wsparcia,
- hostel.

Ponadto PCPR realizuje program korekcyjno- edukacyjny dla sprawców przemocy oraz spotkania partnerskie w ramach programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie Na szczególną uwagę zasługuje realizacja przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zadań w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego. Wymienić tu należy m.in. tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych, w tym organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka, organizowanie wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych poprzez prowadzenie grup wsparcia, organizowanie pomocy wolontariuszy, prowadzenie poradnictwa, zapewnianie pomocy prawnej, a także przyznawanie świadczeń pieniężnych, na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.

Wsparcie osób z niepełnosprawnością stanowi jeden z głównych obszarów działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce. Mieszkańcy mogą np. korzystać z dofinansowań do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Na szczególną uwagę zasługuje aktywność w realizacji przez PCPR programów finansowanych ze środków PFRON, do których należą m.in. programy: Aktywny Samorząd oraz Wyrównywanie Różnic Między Regionami.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Realizują zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, realizacji programów profilaktycznych oraz projektów systemowych.

Działają jako jednostki organizacyjne gmin. Pomoc społeczna zapewniona na poziomie ośrodków pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ponadto zapobiega trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Świadczenia z pomocy społecznej realizowane są w formie pieniężnej i niepieniężnej. Świadczenia pieniężne to: zasiłek stały - przyznawany dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, zasiłek okresowy – przyznawany ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, ewentualnie możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, zasiłek celowy – świadczenie przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy można również otrzymać na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi, specjalny

PROJEKT

zasiłek celowy – świadczenie przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach, osobie albo rodzinie, przekraczającym kryterium dochodowym.

Ośrodki pomocy społecznej udzielają wsparcia w ramach usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania podopiecznego. Usługi opiekuńcze to niepieniężne świadczenie z pomocy społecznej obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie, która wymaga pomocy osób trzecich. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania mają na celu zapewnienie możliwości dalszego (jak najdłuższego) funkcjonowania w swoim dotychczasowym środowisku, pomimo ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb oraz barier w integracji ze środowiskiem. Dzięki zapewnieniu odpowiedniego wsparcia, powyższe ograniczenia oraz bariery powinny być niwelowane. Usługi opiekuńcze świadczone są adekwatnie do rozpoznanych potrzeb i zakładają partycypację w kosztach przez osoby objęte opieką. W trakcie realizacji usług opiekuńczych przyjmuje się założenie ścisłej współpracy z rodziną i najbliższym otoczeniem wnioskodawcy.

Efektami usług opiekuńczych są:

a) poprawa sprawności fizycznej osoby korzystającej z usług lub utrzymanie jej na dotychczasowym poziomie, poprawa kondycji psychicznej oraz integracja ze społecznością adekwatnie do indywidualnych możliwości i potrzeb;

b) utrzymanie stabilnego stanu zdrowia;

c) uniknięcie powikłań związanych z hospitalizacją, długotrwałą lub przewlekłą chorobą;

d) kompensowanie ograniczonej zdolności do samodzielnego poruszania się przy pomocy opiekuna;

e) poprawa samopoczucia;

f) podtrzymanie lub zwiększenie samodzielności i aktywności;

g) zmniejszenie izolacji społecznej.

Przyznanie usług opiekuńczych następuje na podstawie decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, podczas którego ustala się szczegółowy zakres i wymiar udzielanej pomocy. Przyznając usługi opiekuńcze ustala się indywidualny zakres usług ze wskazaniem konkretnych czynności, biorąc pod uwagę w szczególności:

a) konieczność zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz inne uzasadnione potrzeby świadczeniobiorcy, odpowiadające celom i mieszczące się w możliwościach OPS,

b) sytuację socjalno-bytową (w tym warunki mieszkaniowe) i rodzinną świadczeniobiorcy

c) rodzaj schorzenia i sprawność fizyczną świadczeniobiorcy,

d) możliwości wykorzystania uprawnień i zasobów świadczeniobiorcy i jej otoczenia (np. pomoc sąsiedzka, wolontariat).

PROJEKT

Usługi opiekuńcze są odpłatne, ich wysokość uzależniona jest od dochodu klienta. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Poza usługami opiekuńczymi klientom przysługuje instytucjonalna pomoc w formie pobytu w domach pomocy społecznej. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Ze względu na stan zdrowia osoby kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, wśród których należy wymienić domy dla:

1) osób w podeszłym wieku;
2) osób przewlekle somatycznie chorych;
3) osób przewlekle psychicznie chorych;
4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
6) osób niepełnosprawnych fizycznie;
7) osób uzależnionych od alkoholu.

Ponadto ośrodki pomocy społecznej wspierają rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniona jest pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny, który ma za zadanie zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, oraz podnieść samoocenę. Indywidualna pomoc asystenta rodziny ma służyć rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiąganiu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Asystent wspiera rodziny w których występują problemy rodzinne a także te, które potrzebują pomocy w odzyskiwaniu zdolności prawidłowego funkcjonowania. Wsparcie rodziny w takiej formie wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wsparcie to realizowane jest także przy uczestnictwie i pomocy przedstawicieli innych instytucji zaangażowanych w pracę na rzecz rodziny. Wsparcie asystenta rodziny zakłada opracowanie z rodziną planu pracy, na podstawie którego realizowane są poszczególne działania, mające doprowadzić do usamodzielnienia się rodziny, nabyciu przez nią umiejętności samodzielnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych, trudnych; nabycia umiejętności racjonalnego gospodarowania budżetem rodziny; właściwego pełnienia funkcji rodzicielskich.

Ważnym elementem pracy ośrodków pomocy społecznej jest świadczenie pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych. Metodyka działania pracownika

PROJEKT

socjalnego zakłada m.in. poprzedzenie analizy sytuacji rodziny w oparciu o zasoby oraz jej ograniczenia, opracowaniem z rodziną/osobą celu dalszej pracy socjalnej oraz jej realizacji. Analizę sytuacji rodziny przeprowadza się za pomocą narzędzi takich jak kwestionariusz wywiadu środowiskowego lub innej specjalistycznej dokumentacji, służącej precyzyjnemu opracowaniu diagnozy rodziny. Świadczenie pracy socjalnej może odbywać się m.in. poprzez monitorowanie sytuacji osoby/rodziny, edukowanie, poradnictwo specjalistyczne, pomoc w przygotowaniu do pełnienia określonej roli społecznej. Istotą pracy socjalnej jest także podejmowanie rożnego rodzaju interwencji np. odebranie dziecka wobec bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia lub wobec osób starszych pozostawionych bez należytej opieki albo doświadczających przemocy domowej. Działaniem w ramach pracy socjalnej jest także występowanie na rzecz osoby/rodziny do innych instytucji, celem objęcia pomocą według ich kompetencji. Natomiast praca socjalna z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, polega głównie na monitorowaniu ich sytuacji życiowej, edukowaniu w zakresie nabywania właściwych kompetencji wychowawczych, ocenianiu oraz opiniowaniu dla organizatorów pieczy zastępczej ich gotowości i motywacji do ponownego przejęcia opieki nad dzieckiem.

Na terenie powiatu wielickiego działania w obszarze pomocy społecznej na szczeblu gminnym realizowane są przez poniżej wskazane ośrodki.

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupicach z siedzibą w Trąbkach;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdowie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłaju;
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niepołomicach;
- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce.

Powiatowe jednostki działające w obszarze pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej

Powiat wielicki dysponuje rozbudowaną siecią całodobowych i dziennych placówek, z pomocy których mogą skorzystać osoby starsze, niepełnosprawne oraz samotne lub ich rodziny. Na zlecenie powiatu wielickiego prowadzone są cztery domy pomocy społecznej, łącznie dla 186 mieszkańców, dwa środowiskowe domy samopomocy i dwa warsztaty terapii zajęciowej łącznie dla 125 uczestników.[5] Szczegółowa informacja o ich lokalizacji, liczbie miejsc oraz organach prowadzących została zaprezentowana w rozdziale 3.5 niniejszej Strategii.

2.2 Ochrona Zdrowia

Na ternie powiatu wielickiego znajduje się bardzo bogata sieć poradni: podstawowej opieki zdrowotnej oraz specjalistycznych. Ponadto, z uwagi na położenie powiatu wielickiego, jego mieszkańcy mają ułatwiony dostęp usług medycznych świadczonych na terenie

[5] Źródło: https://pcpr-wieliczka.pl

Metropolii Krakowskiej. Szczegółowe zestawienie wszystkich podmiotów medycznych działających w miastach na terenie powiatu zostało zawarte w poniższej tabeli.

Tabela nr 1 – Podmioty wykonujące działalność leczniczą na terenie powiatu wielickiego

Miejscowość	Nazwa
Dąbrowa	STOMATOLOGIA RUTKOWSKA&RUTKOWSKA S.C. KATARZYNA RUTKOWSKA-CYGAL, ANNA CHOJNACKA-RUTKOWSKA
	STUDIO ZDROWIA ART & HEALTH SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
Gdów	ERKAMED KAROLINA BAŁA
	GABINET OKULISTYCZNY PAWEŁ PAPÉE
	JAROSŁAW KUBICKI
	KRZYSZTOF PTAK PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
	MAŁGORZATA BEDNARSKA LABORATORIUM ANALITYCZNE
	MAŁGORZATA KUBICKA
	MARCIN MATUSZYK
	NZOZ PRACOWNIA ANALITYCZNA WANDA JAROŚ
	OLAF DUBIEL
Grabówki	OCHOTNICZA GRUPA MEDYCZNA
Kłaj	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KŁAJU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
Koźmice Wielkie	MAGDA KRASIŃSKA-MAZUR
	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "ZDROWIE" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
Lednica Górna	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "SERCE SERCU" S.C. KATARZYNA SŁONCZYŃSKA, LESZEK GRZYMKOWSKI
Łężkowice	PROF-MED S.C. MICHAŁ MARCIN MATURA, URSZULA JÓZEFA MATURA
Niegowić	ANNA TOMASZEK-KOZIK, LUCYNA GURDA S.C.
	NZOZ PROFILAKTYKA I ZDROWIE MISZCZYK, GAJ SPÓŁKA JAWNA
Niepołomice	"KOBAMED" S.C. MARCIN BARCZYŃSKI, ALEKSANDER KONTUREK
	ESTER-MED SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
	FIZJOPUNKT POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA
	GRZEGORZ GŁĄB REHA-ATHLETICA
	IDEA MED SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
	MICHAŁ KOŃSKI SWEDENT
	MICHAŁ MATURA NIEPOŁOMICKIE CENTRUM PROFILAKTYCZNO-LECZNICZE
	NIEPOŁOMICKIE CENTRUM MEDYCZNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
	SAMODZIELNA PUBLICZNA STACJA POGOTOWIA RATUNKOWEGO W NIEPOŁOMICACH
	ZDROWE CENY S.C KAROL STĘPEK, GRZEGORZ SMOŁA
Podolany	FUNDACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

PROJEKT

Miejscowość	Nazwa
Siercza	TWÓJ DENTYSTA ANNA WIECHCZYŃSKA
Staniątki	MICHAŁ RERUTKIEWICZ GABINET STOMATOLOGICZNY
Węgrzce Wielkie	ACTIVUS REHABILITACJA WŁADYSŁAW WILK
	CENTRUM MEDYCZNE "ORTHO-PLUS" DANIEL PŁOMIŃSKI, MARZENA MATYSIK-PŁOMIŃSKA SPÓŁKA CYWILNA
Wieliczka	ARKADIUSZ STRUS EUROMED NZOZ
	CENTRUM MEDYCZNE BIOTAMED MORAWSKA BARBARA
	DENT AMERICA WIELICZKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
	DENTI-MED LOREĘCIK SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
	DOROTA DYMEK
	ESTETICDENT ANNA GRZEGORCZYK
	ESTETYKA UŚMIECHU ŁUKASZ MALAN
	EWA BUGAJSKA
	FIZJOTERAPIA MATEUSZ GŁOWA
	GRAŻYNA MATHIAS
	JANUSZ ZASTAWNY NZOZ LEKARKA- PORADNIE SPECJALISTYCZNE I REHABILITACJA
	JOLANTA WIŚNIECKA -TYRAWA
	KOPALNIA SOLI "WIELICZKA" TRASA TURYSTYCZNA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
	M.S."DENTIST" MONIKA BARAN, SYLWIA BIGAJ
	ORTO-DENTIST SPÓŁKA CYWILNA MARIA PANUSZKA, JUSTYNA PANUSZKA-LANDOWSKA
	POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W WIELICZCE
	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ LECZNICTWA OTWARTEGO W WIELICZCE
	SEBASTIAN UTNIK KRAKOWSKIE LABORATORIUM RUCHU
	SOLIMED JAKUB LOSTER
	WIELICKIE CENTRUM REHABILITACJI KAMIL DUDEK
Zabierzów Bocheński	TOMASZ PALUCH PRAKTYKA STOMATOLOGICZNA

Źródło: https://rpwdl.ezdrowie.gov.pl/ wg stanu na 7 grudnia 2020 roku

W ramach opisu stanu ochrony zdrowia poddano analizie liczbę aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu wielickiego. Wskaźnik liczby ludności przypadającej na aptekę wskazuje na stosunkowo niską ich dostępność na terenie powiatu wielickiego. Według danych GUS w 2019 roku na terenie powiatu w przeliczeniu na jedną aptekę ogólnodostępną przypadało 4.305 mieszkańców, dla porównania w kraju wartość tego wskaźnika wyniosła 3.124, a w woj. małopolskim 3.212.

PROJEKT

2.3 Edukacja

W obszarze działalności edukacyjnej na terenie powiatu wielickiego funkcjonuje sieć placówek oświatowych wypełniających swoje zadania w zakresie kształcenia na poziomie szkolnictwa średniego dla młodzieży, specjalnego oraz poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.

W zakresie szkół średnich na terenie powiatu funkcjonują:

1. Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Matejki w Wieliczce
2. Zespół Szkół Zawodowych w Gdowie
3. Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wieliczce
4. Zespół Szkół im. Br. Alojzego Kosiby w Wieliczce (Szkoła Podstawowa nr 5 Specjalna i Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy)

Łącznie w powyżej wskazanych szkołach w 2019 roku pobierało naukę 2.419 uczniów. Kształcenie na poziomie liceum ogólnokształcącego realizowane było w tym okresie przez Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Matejki w Wieliczce oraz Zespołu Szkół Zawodowych w Gdowie. Natomiast kształcenie na poziomie technikum, szkoły branżowej realizowane było na terenie: Zespołu Szkół Zawodowych w Gdowie oraz Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wieliczce.

Ponadto na terenie powiatu wielickiego w 2019 roku działały niepubliczne placówki oświatowe, które w okresie tym były dotowane przez powiat wielicki. Należy wśród nich wymienić:

1. Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych magistra Stefana Kwietniowskiego w Wieliczce
2. Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Bogumiła Baran w Gdowie
3. Prywatne Liceum Ogólnokształcące Franciszkanów w Wieliczce
4. Prywatne Policealne Studium Zawodowe dla Dorosłych magistra Stefana Kwietniowskiego
5. Prywatne Studium Zawodowe dla Dorosłych Bogumiła Baran w Gdowie

Edukacja specjalna realizowana była przez Zespół Szkół im. Br. Alojzego Kosiby w Wieliczce, gdzie w 2019 roku kształconych było 97 uczniów w ramach Szkoły Podstawowej oraz 34 uczniów w Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy.

Wszystkie szkoły na terenie powiatu wielickiego w ramach swojej działalności realizują znaczącą liczbę projektów, których zadaniem jest poszerzanie kompetencji ich absolwentów. Są to m.in. programy współpracy z uczelniami wyższymi, podmiotami gospodarczymi oraz międzynarodowa współpraca pomiędzy szkołami partnerskimi.

PROJEKT

Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

W obszarze diagnozowania dzieci i młodzieży na terenie powiatu wielickiego funkcjonuje Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wieliczce.

Do głównych zadań Poradni należą:

1. wczesne wspomagania ze względu na niedosłuch, niedowidzenie, niepełnosprawność intelektualną, niepełnosprawność ruchową, niepełnosprawność sprzężoną, a także autyzm,
2. diagnoza i terapia dziecka,
3. zapewnienie specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej w formie doradztwa, działań profilaktycznych w środowisku dziecka oraz wsparcia kierowanego do rodziców i nauczycieli,
4. doradztwo zawodowe,
5. diagnoza logopedyczna małych dzieci z opóźnionym lub zaburzonym rozwojem mowy, diagnoza logopedyczna dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym z wadami wymowy oraz zaburzeniami mowy, indywidualną terapię logopedyczną dla dzieci,
6. wspomaganie przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych.

Zespół Wczesnego Wspomagania Dziecka składa się z psychologów, pedagogów, logopedów, fizjoterapeutów. Wymienieni terapeuci mają również dodatkowe kompetencje z zakresu integracji sensorycznej, terapii odruchów, muzykoterapii, sensoplastyki oraz logorytmiki. Specjaliści w pracy z małymi, niepełnosprawnymi dziećmi wykorzystują różnorodne techniki, dostosowując je do indywidualnych potrzeb dzieci, m.in. metodę werbotonalną, Metodę Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborn, techniki behawioralne. Zajęcia terapeutyczne odbywają się w salach wyposażonych w profesjonalny sprzęt i pomoce dydaktyczne, w tym w gabinecie do rehabilitacji ruchowej oraz sali doświadczania świata. W ramach procesu wspomagania rozwoju dzieci, terapeuci wspierają również ich rodziny. Ponadto, dwa razy w roku organizowane są spotkania integracyjne dla dzieci oraz ich rodziców w celu wzmocnienia rodzin w radzeniu sobie z trudami wychowania niepełnosprawnego dziecka.

2.4 Bezpieczeństwo

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Wieliczce

Teren powiatu wielickiego zabezpieczany jest w zakresie bezpieczeństwa pożarowego przez Komendę Powiatową Państwowej Straży pożarnej w Wieliczce. Głównym obszarem działania jest walka z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

PROJEKT

Komenda Powiatowa PSP prowadzi aktywną współpracę ze strukturami OSP, polegającą na zabezpieczeniu gotowości operacyjnej jednostek OSP. Wśród najważniejszych należy wymienić: wyposażanie w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, analizowanie potrzeb operacyjnych w celu włączenia jednostek OSP do KSRG, jak również wyposażanie w specjalistyczny sprzęt ratownictwa komunikacyjnego. Ponadto organizowane są szkolenia dla strażaków OSP. Na terenie powiatu wielickiego funkcjonuje 52 ochotniczych straży pożarnych.

Komenda Powiatowa Policji w Wieliczce

Podejmuje działania w obszarze ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymywanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania. Ponadto prowadzona jest kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych.

Godnym zwrócenia uwagi jest podejmowanie działań w ramach tworzenia i realizacji, we współdziałaniu z organami samorządu terytorialnego oraz organizacjami i instytucjami pozarządowymi programów prewencyjnych ukierunkowanych na:

a) zapewnienie osobom zamieszkałym na obszarze powiatu bezpieczeństwa i porządku w miejscach publicznych,

b) zwalczanie przestępczości,

c) ujawnianie, zapobieganie i zwalczanie zjawisk patologii społecznej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Prowadzona jest również edukacja mieszkańców w zakresie uwarunkowań dotyczących utrzymywania porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz aktywnego udziału w przedsięwzięciach profilaktycznych podejmowanych na obszarze powiatu.

Edukacja mieszkańców obejmuje również, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży szkolnej - zagadnienia bezpiecznego korzystania z dróg i przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym. Opracowywane i wdrażane są programy propagujące zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podejmowana jest stała współpraca z placówkami oświatowymi, samorządowymi i przedstawicielami lokalnej prasy, w tym organizowanie konkursów i zawodów w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego dla uczniów placówek oświatowych na terenie powiatu.

Komenda Powiatowa Policji podejmuj ponadto aktywne działania ukierunkowane na zwalczanie przestępczości oraz ograniczenie zjawisk kryminogennych poprzez ich rozpoznanie, zapobieganie, wykrywanie i ściganie. Prowadzona jest stała analiza stanu zagrożenia zjawiskami przestępczości i patologii społecznej w celu wypracowania modelowych rozwiązań i propagowanie sposobów ograniczania i skutecznego zapobiegania przestępczości, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk patologicznych dotyczących dzieci i młodzieży.

PROJEKT

2.5 Rynek Pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Wieliczce

Głównym obszarem działania Powiatowego Urzędu Pracy w Wieliczce jest realizacja zadań określonych w: ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, innych właściwych przepisach prawa, w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Celem, do którego dąży PUP w ramach realizowanych działań jest osiągnięcie:

1) pełnego i produktywnego zatrudnienia,
2) rozwoju zasobów ludzkich,
3) osiągnięcie wysokiej jakości pracy,
4) wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej,
5) zwiększania mobilności na rynku pracy.

Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy opracowuje Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Obszaru Powiatu Wielickiego, w którym przyjmowane są cele i kierunki działań poprawiające warunki funkcjonowania lokalnego rynku pracy.

2.6 Organizacje Pozarządowe

Obszar powiatu wielickiego charakteryzuje się bardzo dużym wskaźnikiem zaangażowania trzeciego sektora. Na terenie powiatu funkcjonuje 375 organizacji pozarządowych, które aktywnie działają w różnych dziedzinach na rzecz społeczności lokalnych, 18 spośród nich posiada status organizacji pożytku publicznego. Należy zaznaczyć, że liczba ta zawiera 52 ochotnicze straże pożarne. Szczegółową informacje o fundacjach i stowarzyszeniach (bez OSP) działających na terenie powiatu wielickiego zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 2 – Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu wielickiego

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
BISKUPICE	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE KLUB MŁODEJ INTELIGENCJI
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ BISKUPIC
BODZANÓW	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE HIPOTERAPIA BODZANÓW
		STOWARZYSZENIE KULTURALNO-ROZRYWKOWE BODZANOWIANKA
		STOWARZYSZENIE NOVUSS POLSKA

PROJEKT

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
BRZEGI	Fundacje	FUNDACJA RADHA GOVIND
	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY GWIAZDA BRZEGI
		STOWARZYSZENIE SAMOPOMOCY KOLIBER
BRZEZIE	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY START BRZEZIE
BYSZYCE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W BYSZYCACH
		STOWARZYSZENIE "FLYING DRAGONS TEAM"
CHORĄGWICA	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY "SOKÓŁ" W CHORĄGWICY
		STOWARSZYSZENIE NASZA CHORĄGWICA
		STOWARZYSZENIE INICJATYW SPOŁECZNYCH " ORION"
		STOWARZYSZENIE KOBIET AKTYWNYCH
CICHAWA	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W CICHAWIE
CZARNOCHOWICE	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY CZARNOCHOWICE
		POLSKA FEDERACJA STREET WORKOUT I KALISTENIKI
CZYŻÓW	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W CZYŻOWIE
DĄBROWA	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE GOŚCINNA DĄBROWA
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU SPORTU, TURYSTYKI I REKREACJI RAZEM
		STOWARZYSZENIE STREFA STALI
DOBRANOWICE	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE NA GRZYBY
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU DOBRANOWIC "PROMETEUSZ"
FAŁKOWICE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W FAŁKOWICACH
GDÓW	Fundacje	FUNDACJA CENTRUM EDUKACJI I NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH
		FUNDACJA MIEĆ SZANSĘ
		FUNDACJA POMOCY DZIECIOM "ŚWIAT TO ZA MAŁO!"
		FUNDACJA ROZWÓJ KULTURY ZIEMI GDOWSKIEJ
		FUNDACJA WYRAŹNIE LEPIEJ
		MAŁOPOLSKA FUNDACJA ROZWOJU AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ
	Stowarzyszenia	FEDERACJA OBYWATELSKA NA RZECZ TOŻSAMOŚCI I AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
		GMINNY ZWIĄZEK ROLNIKÓW, KÓŁEK I ORGANIZACJI ROLNICZYCH W GDOWIE
		KÓŁKO ROLNICZE W GDOWIE
		LUDOWY KLUB SPORTOWY "GDOVIA"
		LUDOWY KLUB SPORTOWY ZAGAJE-GDÓW
		POLSKIE TOWARZYSTWO ADHD
		STOWARZYSZENIE EMERYTÓW, RENCISTÓW I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W GDOWIE
		STOWARZYSZENIE HISTORIA I TRADYCJA
		STOWARZYSZENIE MISJONARZY ŚWIECKICH INKULTURACJA
		STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY GMINY GDÓW "MŁODY ŚWIAT"
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU
GOLKOWICE	Stowarzyszenia	TOWARZYSTWO SPORTOWE "WILGA" GOLKOWICE

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
GORZKÓW	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE KORNELIUS
GRABIE	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY "WIŚLANKA"
GRABÓWKI	Stowarzyszenia	OCHOTNICZA GRUPA MEDYCZNA
		WIELICKIE STOWARZYSZENIE WŁAŚCICIELI LASÓW PRYWATNYCH
GRODKOWICE	Fundacje	FUNDACJA IMIENIA WŁADYSŁAWA ŻELEŃSKIEGO
GRUSZKI-BRZEZIE	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE RODZICÓW DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH DOBRO DZIECKA
HUCISKO	Fundacje	"FUNDACJA PLENEROWNIA"
		FUNDACJA AROUSE
JANOWICE	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW ZWIERZĄT RASOWYCH
		STOWARZYSZENIE WSPIERAJĄCE ROZWÓJ WSI JANOWICE TRADYCJA DLA PRZYSZŁOŚCI
KLĘCZANA	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W KLĘCZANIE
KŁAJ	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE "ŻYCZLIWA DŁOŃ"
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ WSPIERANIA I ROZWOJU ŚRODOWISKA NATURALNEGO "LAS MAŁOPOLSKA"
		STOWARZYSZENIE ROZWOJU GMINY KŁAJ
		STOWARZYSZENIE ROZWOJU KŁAJA
		STOWARZYSZENIE WŁAŚCICIELI PARCEL BUDOWLANYCH W KŁAJU
		TOWARZYSTWO SPORTOWE "WOLNI" KŁAJ
KOKOTÓW	Stowarzyszenia	KLUB SAMOCHODÓW TERENOWYCH ŻUBRY KRAKÓW
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ KOKOTOWA
KOŹMICE MAŁE	Fundacje	FUNDACJA KRAKOWSKA SZKOŁA BRAMKARSKA
KOŹMICE WIELKIE	Fundacje	FUNDACJA "NASZE ZWIERZAKI"
	Stowarzyszenia	KLUB SPORTOWY WILGA KOŹMICE WIELKIE
		STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW KOŹMIC
		TOWARZYSTWO HODOWCÓW GOŁĘBI RASOWYCH
KSIĄŻNICE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W KSIĄŻNICACH
KUNICE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W KUNICACH
LEDNICA GÓRNA	Stowarzyszenia	POLSKI KLUB EKOLOGICZNY KOŁO W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE WSPIERAJĄCE ROZWÓJ WSI LEDNICA GÓRNA LEDNICZANIE
ŁAZANY	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE UŻYTKOWNIKÓW CB RADIO SIERRA X-RAY
MAŁA WIEŚ	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA
MIETNIÓW	Fundacje	"FUNDACJA WSPIERANIA I ROZWOJU PROFONDITA"
	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE "WIELICKA WIEŚ"
NIEGOWIĆ	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W NIEGOWICI
NIEPOŁOMICE	Fundacje	FUNDACJA "COR MEUM"
		FUNDACJA "LEPSZE NIEPOŁOMICE"
		FUNDACJA BOCIANY I PRZYJACIELE
		FUNDACJA BONUS VALETUDO
		FUNDACJA JÓZEF

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
		FUNDACJA POLA CHWAŁY
		FUNDACJA PROMOCJI ZDROWIA I ROZWOJU FIZJOTERAPII "TWOJE ZDROWIE, TWÓJ RUCH"
		FUNDACJA RUCHU I PROMOCJI ZDROWIA
		FUNDACJA SZYNDZIEL POMAGA
		FUNDACJA WOLNO NAM
		FUNDACJA ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH
		MAŁOPOLSKA FUNDACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI SPOŁECZNEJ
	Stowarzyszenia	"CENTRUM INNOWACJI I ROZWOJU BIZNESU"
		"ROTARY CLUB KRAKOW ZAMEK NIEPOLOMICE"
		"STOWARZYSZENIE KLUB WYCHOWANKÓW MŁODZIEŻOWEGO OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNEGO IM. KAZIMIERZA KORDYLEWSKIEGO W NIEPOŁOMICACH"
		EUROPEJSKIE CENTRUM PRAWA KONSUMENCKIEGO
		GENESIS
		GMINNY ZWIĄZEK ROLNIKÓW, KÓŁEK I ORGANIZACJI ROLNICZYCH W NIEPOŁOMICACH
		KLUB ABSTYNENTA NIEPOŁOMNI IM. LEONARDA MAZGAJA "LENKA"
		KLUB JAZDY KONNEJ POD ŻUBREM W NIEPOŁOMICACH
		KLUB PRZYJACIÓŁ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. WŁODZIMIERZA PUCHALSKIEGO W NIEPOŁOMICACH-PODGRABIU
		KLUB RODZICÓW, ABSOLWENTÓW, PRACOWNIKÓW I PRZYJACIÓŁ GIMNAZJUM IM. KRÓLA WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY W NIEPOŁOMICACH "RAPP"
		KOŁO PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA - STOWARZYSZENIE BYŁYCH INSTRUKTORÓW, WYCHOWANKÓW I SYMPATYKÓW SZCZEPU "PUSZCZA"
		LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA STOWARZYSZENIA WSPÓLNOTA KRÓLEWSKIEJ PUSZCZY
		MIEJSKI CHÓR CANTATA - TOWARZYSTWO ŚPIEWACZE W NIEPOŁOMICACH
		MIEJSKI KLUB SPORTOWY "PUSZCZA"
		NIEPOŁOMICKI KLUB KARATE KYOKUSHIN
		NIEPOŁOMICKI KLUB KRÓTKOFALOWCÓW PRZY MŁODZIEŻOWYM OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNYM
		NIEPOŁOMICKI KLUB SAMORZĄDOWY
		NIEPOŁOMICKIE BRACTWO RYCERSKIE
		NIEPOŁOMICKIE CENTRUM EDUKACJI
		NIEPOŁOMICKIE STOWARZYSZENIE SPORT- ART
		OGNISKO TOWARZYSTWA KRZEWIENIA KULTURY FIZYCZNEJ WIARUS
		POMOC BLIŹNIEMU
		PRO SENIORIS BONO
		REFLECTIVE ART FOUNDATION

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
		ROZWÓJ PRZEZ EDUKACJĘ I INNOWACJE
		SAMODZIELNA PUBLICZNA STACJA POGOTOWIA RATUNKOWEGO W NIEPOŁOMICACH
		STOWARZYSZENIE "ASTROTUR MOA"
		STOWARZYSZENIE "NIEPOŁOMICE BIEGAJĄ"
		STOWARZYSZENIE "RODZINA KOLPINGA W NIEPOŁOMICACH"
		STOWARZYSZENIE ARCHEOLOGÓW TERENOWYCH STATER
		STOWARZYSZENIE GALAKTYKA
		STOWARZYSZENIE GRYF
		STOWARZYSZENIE HONOROWYCH DAWCÓW KRWI "KROPELKA"
		STOWARZYSZENIE IM. LADY SUE RYDER W NIEPOŁOMICACH
		STOWARZYSZENIE INICJATYW SPOŁECZNYCH "SUPER OMNIA VERITAS"
		STOWARZYSZENIE KAWALERII OCHOTNICZEJ IM. "KRAKOWSKIEJ BRYGADY KAWALERII"
		STOWARZYSZENIE LKS "WISŁA NIEPOŁOMICE"
		STOWARZYSZENIE MAŁOPOLSKIE DZIEDZICTWO SMAKU
		STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW HISTORII WOJSKOWOŚCI "POLA CHWAŁY"
		STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW ZIEMI NIEPOŁOMICKIEJ
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ DZIECI I RODZIN "NADZIEJA"
		STOWARZYSZENIE NAJLEPSI PRZYJACIELE
		STOWARZYSZENIE OCHRONY TRADYCJI RZEMIOSŁA MASARSKIEGO "KRAKUS"
		STOWARZYSZENIE PIWOWARÓW NIEPOŁOMICKICH
		STOWARZYSZENIE PROPAGUJĄCE IDEE KAZIMIERZOWSKIE
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNEGO IM. ŚWIĘTEJ ANNY SIÓSTR AUGUSTIANEK W NIEPOŁOMICACH
		STOWARZYSZENIE RODZIN I PRZYJACIÓŁ DZIECI NIEPEŁNOSPRAWNYCH "DZIECIĘCE MARZENIA"
		STOWARZYSZENIE RODZIN I PRZYJACIÓŁ OSÓB Z ROSZCZEPEM KRĘGOSŁUPA I GŁĘBOKĄ LUB SPRZĘŻONĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ "BĄDŹMY RAZEM"
		STOWARZYSZENIE SPOŁECZNY KOMITET BUDOWY WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI NA PIASKACH W NIEPOŁOMICACH
		STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW MŁODZIEŻOWYCH "MŁODZI DLA NIEPOŁOMIC"
		TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW MUZYKI I ŚPIEWU IM. STANISŁAWA MONIUSZKI W NIEPOŁOMICACH
		TOWARZYSTWO NA RZECZ EDUKACJI KREATYWNEJ
		ZWIĄZEK REPATRIANTÓW RP
NIEWIARÓW	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W NIEWIAROWIE

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
NIEZNANOWICE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W NIEZNANOWICACH
		STOWARZYSZENIE "WĘDKARSKIE NIEZNANOWICE 2016"
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WI NIEZNANOWICE
OCHMANÓW	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY NAPRZÓD OCHMANÓW
PAWLIKOWICE	Fundacje	FUNDACJA LEPSZA DROGA ŻYCIA IM. BŁOGOSŁAWIONEGO KS. WŁADYSŁAWA BŁĄDZIŃSKIEGO
	Stowarzyszenia	AMATORSKI TEATR IMIENIA KARDYNAŁA KAROLA WOJTYŁY
		STOWARZYSZENIE ORATORIUM SZANSA IM. BŁOGOSŁAWIONEGO KS. WŁADYSŁAWA BŁĄDZIŃSKIEGO W PAWLIKOWICACH
		STOWARZYSZENIE SPOŁECZNO - KULTURALNE REGIONY
PIERZCHÓW	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W PIERZCHOWIE
		STOWARZYSZENIE WSPÓLNA SPRAWA
PODŁĘŻE	Fundacje	FUNDACJA DOM KULTURY INSPIRO
	Stowarzyszenia	KLUB SPORTOWY PIŁKARZ PODŁĘŻE
		STOWARZYSZENIE BRANDSMA
		STOWARZYSZENIE CHÓR MĘSKI "TOTUS TUUS" W PODŁĘŻU
		STOWARZYSZENIE INICJATYW KULTULARNYCH INSPIRO
		STOWARZYSZENIE NASZA SZKOŁA
PODOLANY	Fundacje	FUNDACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
PODSTOLICE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W PODSTOLICACH
		STOWARZYSZENIE DZIECI Z MIOPATIĄ MITOCHONDRIALNĄ POD POSTACIĄ ZESPOŁU LEIGHLA "MALI BOHATEROWIE"
RACIBORSKO	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA "POGÓRZE WIELICKIE"
ROŻNOWA	Fundacje	FUNDACJA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA I IDEE PONADCZASOWE
SIERCZA	Fundacje	FUNDACJA TENET
	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE TEATR BYNAJMNIEJ
		UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "LIDER"
SŁAWKOWICE	Stowarzyszenia	KÓŁKA ROLNICZE W SŁAWKOWICACH
SŁOMIRÓG	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY TĘCZA
STANIĄTKI	Stowarzyszenia	KOŁO PRZYJACÓŁ SZKOŁY PODSTAWOWEJ I NIEPUBLICZNEGO GIMNAZJUM W STANIĄTKACH
		LUDOWY KLUB SPORTOWY "CZARNI" STANIĄTKI
		SPOŁECZNY KOMITET KANALIZACJI WSI STANIĄTKI
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ OPACTWA W STANIĄTKACH
		SZKOŁA FUTBOLU STANIĄTKI
STANISŁAWICE	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W STANISŁAWICACH
		STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI STANISŁAWICE
STRUMIANY	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE CHÓRALNE ZIEMI WIELICKIEJ IM. JANA PAWŁA II W STRUMIANACH
STRYSZOWA	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY "STRYSZOWIANKA"
SUŁKÓW	Stowarzyszenia	KLUB SPORTOWY SUŁKÓW "CONTRA"
		STOWARZYSZENIE ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA LUDOWEGO "SUŁKOWIANIE"

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
SUŁÓW	Fundacje	FUNDACJA MEDYCYNY REGENERACYJNEJ "DAR NADZIEI"
		FUNDACJA OŚRODKA TRANSPLANTACJI - DAR NADZIEI
		FUNDACJA SZANSA
SZARÓW	Stowarzyszenia	GMINNY ZWIĄZEK ROLNIKÓW, KÓŁEK I ORGANIZACJI ROLNICZYCH W KŁAJU
		KÓŁKO ROLNICZE W SZAROWIE
		STOWARZYSZENIE "JASMINA" NOWOCZESNA KOBIETA NA WSI
		STOWARZYSZENIE "ŚWIAT PRZYJACIÓŁ"
		STOWARZYSZENIE PROMOCJI I ROZWOJU SZAROWA
SZCZYGŁÓW	Fundacje	FUNDACJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I INICJATYW SPOŁECZNYCH PROELIO
	Stowarzyszenia	KLUB SPORTOWY PSICH ZAPRZĘGÓW DURANGO-RIMO
		STOWARSZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W SZCZYGŁOWIE
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ SZCZYGŁOWA "PAWIE PIÓRO"
ŚLEDZIEJOWICE	Fundacje	FUNDACJA GREEN FESTIVAL
		FUNDACJA L'ARCHE
		FUNDACJA WORLDLINK FOUNDATION
	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY "ŚLEDZIEJOWICE"
		MAŁOPOLSKIE TOWARZYSTWO ROZWOJU WSI PRO EUROPA
TARGOWISKO	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY TARGOWIANKA
		STOWARZYSZENIE KULTURALNE ERUPCJA BLASZANEJ PUSZKI
		STOWARZYSZENIE POMOCY HUMANITARNEJ KRAKUS
		STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI TARGOWISKO
TOMASZKOWICE	Stowarzyszenia	"PRAWO DLA WSZYSTKICH"
		STOWARZYSZENIE MIESZKAŃCÓW WSI TOMASZKOWICE NASZA WIEŚ 2000
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W TOMASZKOWICACH "JESTEŚMY"
TRĄBKI	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE HEJNAŁ TRĄBKI
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ EKO-ROZWOJU WSI TRĄBKI
WĘGRZCE WIELKIE	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY "WĘGRZCANKA"
WIELICZKA	Fundacje	"FUNDACJA STRAŻ OBRONY PRAW ZWIERZĄT"
		FUNDACJA "SIETRENUJE"
		FUNDACJA ACTIVE KIDS
		FUNDACJA AKADEMIA INTROPATIA
		FUNDACJA BIOPOESIS
		FUNDACJA CENTRUM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH
		FUNDACJA CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII TURYSTYCZNYCH
		FUNDACJA GEOARCHEOLOGIA.PL

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
		FUNDACJA KULTURY, MUZYKI I TAŃCÓW SWINGOWYCH
		FUNDACJA LARGO
		FUNDACJA LOS POLACOS
		FUNDACJA MAGNUM SAL
		FUNDACJA MALI MISTRZOWIE
		FUNDACJA MIŁOSIERDZIA
		FUNDACJA MŁODZI DLA EUROPY
		FUNDACJA PODARUJ PRZYSZŁOŚĆ
		FUNDACJA POMOST NADZIEI
		FUNDACJA PROMOCJI I ROZWOJU "ZALEW CZORSZTYŃSKI"
		FUNDACJA ROZWOJU MIASTA I GMINY WIELICZKA
		FUNDACJA ROZWOJU OSOBISTEGO PROGRES
		FUNDACJA STAJENKA BOGUCICE
		FUNDACJA SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO WIELICZKA
		FUNDACJA ŚMIGŁA ŻYCIA
		FUNDACJA ŚWIAT JEST MAŁY
		WIELICKA FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU KOSZYKÓWKI
	Stowarzyszenia	"STOWARZYSZENIE SOLNE MIASTO WIELICZKA"
		AKADEMIA SIATKARSKA VOLLEY
		AUTOMOBILKLUB VOLKSWAGENA TRANSPORTERA T3
		FORUM DIALOGU I WSPÓŁPRACY "AKSON" MIĘDZYNARODOWA ORGANIZACJA EDUKACYJNO-KONSULTINGOWO-INWESTYCYJNA
		FUNADCJA SZKOŁY SEISHINKAN IAIDO
		GALICYJSKI PAKT SAMORZĄDOWY "KOMPAS"
		GARDNEROWSKIE STOWARZYSZENIE EDUKACYJNE W POLSCE
		KLUB SPORTOWY GÓRNIK WIELICZKA
		KLUB SPORTOWY ROŻNOWA
		LEŚNY PARTYZANT
		MAŁOPOLSKI ZWIĄZEK WĘDKARSKI
		MAŁOPOLSKIE STOWARZYSZENIE DLA ZWIERZĄT
		MARZENIA MŁODYCH
		NATURAL VOICE PERFECTION INSTITUTE
		ODNOWA KRAJU
		POLSKIE TOWARZYSTWO STRAUSSOWSKIE
		POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE ODDZIAŁ MIEJSKI IM. FRANKA KASPRZYCKIEGO
		POMOCNE DŁONIE
		POWIATOWY SZKOLNY ZWIĄZEK SPORTOWY W WIELICZCE
		SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ LECZNICTWA OTWARTEGO W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE "BĄDŹ AKTYWNY"
		STOWARZYSZENIE "JASNE WZGÓRZE"

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
		STOWARZYSZENIE "KLUB PRZYJACIÓŁ WIELICZKI"
		STOWARZYSZENIE "PONAD PODZIAŁAMI" W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE "ROZWIJANKA" NA RZECZ OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI I ICH RODZIN
		STOWARZYSZENIE ABSOLWENTÓW I PRZYJACIÓŁ LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W WIELICZCE SAIPLOW
		STOWARZYSZENIE ARTYSTYCZNE "FACE OF MUSIC"
		STOWARZYSZENIE BRATA ALOJZEGO KOSIBY
		STOWARZYSZENIE DOG RESCUE
		STOWARZYSZENIE EDUKACJA-ROZWÓJ-AKTYWIZACJA
		STOWARZYSZENIE INICJATYW SPOŁECZNYCH SOLNY GWAREK
		STOWARZYSZENIE INTERGRACJA
		STOWARZYSZENIE KULTURALNE DOM DLA KULTURY
		STOWARZYSZENIE KULTURALNO-SPOŁECZNE DE PROFUNDIS Z SIEDZIBĄ W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA POWIATU WIELICKIEGO
		STOWARZYSZENIE MIESZKAŃCÓW I PRZYJACIÓŁ OSIEDLA BOGUCICE
		STOWARZYSZENIE MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY PRZY MIĘDZYSZKOLNYM OŚRODKU SPORTOWYM W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE MŁODYCH ARTYSTÓW ECO POWER
		STOWARZYSZENIE MUZYCZNE CHÓR CAMERATA
		STOWARZYSZENIE NA RZECZ PROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ ARCHE
		STOWARZYSZENIE NOWA WIELICZKA
		STOWARZYSZENIE OSBARO
		STOWARZYSZENIE PRZEWODNIKÓW KOPALNI SOLI W WIELICZCE "MAGNUM SAL"
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ WIELICZANKI
		STOWARZYSZENIE PRZYJAZNA LEKARKA
		STOWARZYSZENIE RADY RODZICÓW, NAUCZYCIELI, ABSOLWENTÓW I PRZYJACIÓŁ ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH IM. E. DEMBOWSKIEGO W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE RODZICÓW PRZY SAMORZĄDOWEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W WIELICZCE
		STOWARZYSZENIE RODZINNEGO OGRODU DZIAŁKOWEGO "RODOS"
		STOWARZYSZENIE ROZWOJU OSOBISTEGO SEED
		STOWARZYSZENIE SAY YES
		STOWARZYSZENIE SPORTOWE GRACJA
		STOWARZYSZENIE SZTUKI JAPOŃSKIEJ "MURASAKI"
		STOWARZYSZENIE TELE TAXI WIELICZKA

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
		STOWARZYSZENIE TWÓRCÓ MULTIMEDIALNYCH ŁOWCY KULTURY
		STOWARZYSZENIE UKS REGIS WIELICZKA
		STOWARZYSZENIE WDZIĘCZNI ZA OJCZYZNĘ
		STOWARZYSZENIE WIELICKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU
		STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW SPOŁECZNYCH "CREATIVA"
		STOWARZYSZENIE WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI POLONIJNEJ
		STOWARZYSZENIE WSPÓLNOTA WIELICKA
		STOWARZYSZENIE ZARZĄDZAJMY KULTURĄ
		SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO SOLNE MIASTO WIELICZKA
		TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE "SOKÓŁ"
		TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA
		TOWARZYSTWO SPORTOWE WIELICZANKA
		TOWARZYSTWO SPORTÓW WODNYCH "WODNIK"
		TOWARZYSTWO ŚPIEWACZE "LUTNIA" W WIELICZCE
		WIELICKA IZBA GOSPODARCZA
		WIELICKA LOKALNA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
		WIELICKIE STOWARZYSZENIE "MAGNUM SAL"
		WIELICKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE
		WIELICKIE TOWARZYSTWO SPORTOWE "SOLNA"
		WSPÓLNOTA WIELICKA
		ZWIĄZEK HODOWCÓW KOTÓW
WIENIEC	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W WIEŃCU
WINIARY	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE HUCISKO
WOLA BATORSKA	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W WOLI BATORSKIEJ
		SPOŁECZNY KOMITET BUDOWY KANALIZACJI W WOLI BATORSKIEJ
		STOWARZYSZENIE SPOŁECZNY KOMITET ROZBUDOWY DOMU KULTURY ORAZ REMIZY OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W WOLI BATORSKIEJ
		TRAMPOLINA
WOLA ZABIERZOWSKA	Stowarzyszenia	KÓŁKO ROLNICZE W WOLI ZABIERZOWSKIEJ
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI	Stowarzyszenia	KLUB SPORTOWY "DĄB" ZABIERZÓW BOCHEŃSKI
		KÓŁKO ROLNICZE W ZABIERZOWIE BOCHEŃSKIM
		SPOŁECZNY KOMITET ROZBUDOWY SZKOŁY PODSTAWOWEJ I GIMNAZJUM W ZABIERZOWIE BOCHEŃSKIM
		STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W ZABIERZOWIE BOCHEŃSKIM

Miejscowość	Forma organizacyjno-prawna	Nazwa
ZAGÓRZE	Fundacje	FUNDACJA DE IURE
	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z SIEDZIBĄ W ZAGÓRZU
ZAKRZOWIEC	Stowarzyszenia	LUDOWY KLUB SPORTOWY "PROMIEŃ" ZAKRZOWIEC
ZAKRZÓW	Stowarzyszenia	KLUB SPORTOWY ISKRA ZAKRZÓW
		KÓŁKO ROLNICZE W ZAKRZOWIE
ZBORCZYCE	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU SOŁECTWA ZBORCZYCE
ZRĘCZYCE	Stowarzyszenia	STOWARZYSZENIE ROZWOJU LOKALNEGO "WSPÓLNY CEL"

Źródło: https://ekrs.ms.gov.pl według stanu na 15 grudnia 2020 roku

3. Diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej

Rozdział poświęcony diagnozie sytuacji społeczno-ekonomicznej powiatu wielickiego w swojej głównej strukturze obejmuje obszary z zakresu demografii, rynku pracy oraz zagadnień będących przedmiotem oddziaływania systemu pomocy społecznej.

3.1 Struktura ludności w powiecie

Powiat wielicki plasuje się na 8 miejscu, pośród powiatów ziemskich, pod względem ogólnej liczby mieszkańców województwa małopolskiego. Według stanu na koniec 2019 roku liczba mieszkańców powiatu wyniosła 129 136 osób, co stanowiło 3,79% ogółu populacji województwa. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 3 - Rozkład ludności województwa małopolskiego wg stanu na koniec 2019 roku

Wyszczególnienie		Ludność ogółem	Udział ludności powiatów w ogólnej liczbie mieszkańców województwa małopolskiego
Województwo	**MAŁOPOLSKIE**	**3 410 901**	**100,00%**
Powiaty	Powiat bocheński	106 858	3,13%
	Powiat brzeski	93 201	2,73%
	Powiat chrzanowski	124 536	3,65%
	Powiat dąbrowski	59 174	1,73%
	Powiat gorlicki	108 886	3,19%
	Powiat krakowski	279 239	8,19%

PROJEKT

Wyszczególnienie		Ludność ogółem	Udział ludności powiatów w ogólnej liczbie mieszkańców województwa małopolskiego
	Powiat limanowski	131 764	3,86%
	Powiat miechowski	48 818	1,43%
	Powiat myślenicki	127 600	3,74%
	Powiat nowosądecki	216 796	6,36%
	Powiat nowotarski	191 782	5,62%
	Powiat olkuski	111 217	3,26%
	Powiat oświęcimski	153 486	4,50%
	Powiat proszowicki	43 222	1,27%
	Powiat suski	84 232	2,47%
	Powiat tarnowski	201 497	5,91%
	Powiat tatrzański	68 072	2,00%
	Powiat wadowicki	160 006	4,69%
	Powiat wielicki	**129 136**	**3,79%**
Miasta na prawach powiatu	Powiat m. Kraków	779 115	22,84%
	Powiat m. Nowy Sącz	83 794	2,46%
	Powiat m. Tarnów	108 470	3,18%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności powiatu wielickiego na przestrzeni ostatnich 5 lat, biorąc pod uwagę udział kobiet i mężczyzn, wykazuje się stabilnością, niedostrzegalne są znaczące odchylenia w rozkładzie tych grup populacji. Średnia wielkość udziału kobiet w populacji mieszkańców powiatu w badanym okresie wyniosła 51,18%, a mężczyzn 48,82%. Szczegółowe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 4 - Stan ludności wg miejsca zamieszkania i płci (stan na koniec roku)

Wyszczególnienie	Powiat wielicki									
	Rok									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
ogółem	121 534	100,00%	123 251	100,00%	125 197	100,00%	127 078	100,00%	129 136	100,00%
mężczyźni	59 346	48,83%	60 193	48,84%	61 111	48,81%	62 038	48,82%	63 040	48,82%
kobiety	62 188	51,17%	63 058	51,16%	64 086	51,19%	65 040	51,18%	66 096	51,18%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę mieszkańców powiatu wielickiego na przestrzeni lat 2017-2019 należy stwierdzić, że mieliśmy do czynienia z przyrostem ogólnej ich liczby. Badając natomiast rozmieszczenie mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu, należ stwierdzić, że ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu wykazuje się stabilnością, w badanym okresie nie zachodziły istotne zmiany w tym obszarze. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

PROJEKT

Tabela nr 5 – Liczba mieszkańców powiatu wielickiego wg miejsca zamieszkania w podziale na gminy w latach 2017-2019 (stan na koniec roku)

powiat / gmina	Rok 2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Powiat wielicki	125 197	100,00%	127 078	100,00%	129 136	100,00%
Biskupice	10 185	8,14%	10 330	8,13%	10 450	8,09%
Gdów	18 024	14,40%	18 188	14,31%	18 296	14,17%
Kłaj	10 674	8,53%	10 691	8,41%	10 768	8,34%
Niepołomice	27 914	22,30%	28 455	22,39%	29 141	22,57%
Wieliczka	58 400	46,65%	59 414	46,75%	60 481	46,84%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując dynamikę zmian liczby mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu wielickiego należy stwierdzić, że na wyróżnienie zasługują pod tym względem gminy: Niepołomice i Wieliczka. W latach 2017-2019 wymienione gminy wykazały się dodatnią dynamiką przyrostu liczby ich mieszkańców, wyraźnie przekraczając tempo przyrostu mieszkańców liczone dla całego powiatu, które w analizowanym okresie przyjęło wielkość 3,15%. W pozostałych gminach należących do powiatu wielickiego przyrosty liczby ich mieszkańców mieściły się w przedziale od 0,88% do 2,6%. Taka charakterystyka zmian pozwala wysnuć wniosek, że w porównaniu do innych powiatów województwa małopolskiego sytuacja demograficzna powiatu wielickiego jest stosunkowo dobra. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 6 – Dynamika zmian liczby mieszkańców w poszczególnych gminach za lata 2017-2019 (stan na koniec roku)

powiat / gmina	Rok 2017	2018		2019	
	liczba	liczba	zmiana [%] 2017=100	liczba	zmiana [%] 2017=100
Powiat wielicki	125 197	127 078	1,50%	129 136	3,15%
Biskupice	10 185	10 330	1,42%	10 450	2,60%
Gdów	18 024	18 188	0,91%	18 296	1,51%
Kłaj	10 674	10 691	0,16%	10 768	0,88%
Niepołomice	27 914	28 455	1,94%	29 141	4,40%
Wieliczka	58 400	59 414	1,74%	60 481	3,56%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Istotną z punktu widzenie problemów społecznych jest struktura wiekowa mieszkańców powiatu. Skupiając się na grupie wiekowej powyżej 65 roku życia, która stanowi jeden z podstawowych obszarów oddziaływania jednostek pomocy społecznej, należy stwierdzić, że grupa ta z upływem lat ma coraz większy udział w populacji mieszkańców powiatu. We wszystkich gminach występuje jednoznacznie widoczny trend wzrostowy, co pokazują dane z lat 2017 – 2019, zaprezentowane w poniższej tabeli. Zwrócić należy uwagę na fakt,

że średni udział mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu wyniósł 14%, według stanu na koniec 2019 roku. Na terenie dwóch gmin tj. Kłaj i Wieliczka powyższy wskaźnik wyraźnie przekroczył poziomy, które możemy zaobserwować na obszarze całego powiatu. **Uwzględniając stałe tempo przyrostu liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia oraz ponadprzeciętny udział tej grupy wiekowej w ogóle populacji na terenie powyżej wskazanych gmin, należy w okresie obowiązywania niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych podjąć szereg działań, kierowanych do tej właśnie grupy społecznej.**

Tabela nr 7 – Liczba mieszkańców powiatu wielickiego, z podziałem na gminy, w wieku 65 lat i więcej w latach 2017 - 2019

powiat / gmina	Funkcjonalne grupy wieku	Rok 2017		2018		2019	
		liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Powiat wielicki	ogółem	125 197	100,00%	127 078	100,00%	129 136	100,00%
	65 i więcej	17 031	13,60%	17 783	13,99%	18 575	14,38%
Biskupice	ogółem	10 185	100,00%	10 330	100,00%	10 450	100,00%
	65 i więcej	1 290	12,67%	1 319	12,77%	1 383	13,23%
Gdów	ogółem	18 024	100,00%	18 188	100,00%	18 296	100,00%
	65 i więcej	2 264	12,56%	2 361	12,98%	2 469	13,49%
Kłaj	ogółem	10 674	100,00%	10 691	100,00%	10 768	100,00%
	65 i więcej	**1 554**	**14,56%**	**1 621**	**15,16%**	**1 717**	**15,95%**
Niepołomice	ogółem	27 914	100,00%	28 455	100,00%	29 141	100,00%
	65 i więcej	3 577	12,81%	3 755	13,20%	3 950	13,55%
Wieliczka	ogółem	58 400	100,00%	59 414	100,00%	60 481	100,00%
	65 i więcej	**8 346**	**14,29%**	**8 727**	**14,69%**	**9 056**	**14,97%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając strukturę wiekową grupy mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia, przeprowadzono analizę dynamiki je przyrostu. Jako bazowy przyjęto 2017 rok i w odniesieniu do niego zaprezentowano tempo wzrostu liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 lat. Analiza zaprezentowana w poniższej tabeli pokazuję, że wraz z upływem czasu, wzrasta również w zdecydowanie większym tempie liczba mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia. Wzrost ten na przestrzeni trzech lat 2017-2019 wyniósł przeszło 9% w skali całego powiatu. Odnosząc tą zmianę do przyrostu mieszkańców ogółem, który w latach 2017-2019 osiągnął wartość 3,15% - patrz poniższa tabela, należy stwierdzić, że przyrost liczby mieszkańców powiatu wielickiego w wieku 65+ był prawie trzykrotnie większa w porównaniu do przyrostu liczby mieszkańców ogółem.

W najbliższej przyszłości będzie to miało ogromne znaczenie dla obciążenia powiatu oraz gmin w zakresie świadczeń socjalnych dla grupy seniorów. Jednakże wyżej opisywane zjawisko nie jest jednorodne dla wszystkich gmin powiatu. Szczególną uwagę należy zwróci na gminy: Kłaj i Niepołomice. Charakteryzują się one bowiem tym, że dynamika przyrostu liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia jest znacznie większa w porównaniu do obszaru całego powiatu. W pozostałych gminach tempo przyrostu liczby mieszkańców analizowanej grupy wiekowej oscyluje w przedziale 7 – 9%. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Odnosząc powyższe wielkości do zdecydowanie wolniejszego tempa przyrostu liczby mieszkańców ogółem, należy uznać, że sytuacja demograficzna powiatu wielickiego jednoznacznie wskazuje na rosnące wyzwania dla systemu pomocy społecznej w zakresie oddziaływań na rzecz seniorów.

Tabela nr 8 – Dynamika przyrostu mieszkańców w wieku 65 lat i więcej w poszczególnych gminach powiatu wielickiego

powiat / gmina	Funkcjonalne grupy wieku	Rok 2017	2018		2019	
		liczba	liczba	zmiana [%] 2017=100	liczba	zmiana [%] 2017=100
Powiat wielicki	ogółem	125 197	127 078	1,50%	129 136	3,15%
	65 i więcej	17 031	17 783	4,42%	18 575	9,07%
Biskupice	ogółem	10 185	10 330	1,42%	10 450	2,60%
	65 i więcej	1 290	1 319	2,25%	1 383	7,21%
Gdów	ogółem	18 024	18 188	0,91%	18 296	1,51%
	65 i więcej	2 264	2 361	4,28%	2 469	9,05%
Kłaj	ogółem	10 674	10 691	0,16%	10 768	0,88%
	65 i więcej	**1 554**	**1 621**	**4,31%**	**1 717**	**10,49%**
Niepołomice	ogółem	27 914	28 455	1,94%	29 141	4,40%
	65 i więcej	**3 577**	**3 755**	**4,98%**	**3 950**	**10,43%**
Wieliczka	ogółem	58 400	59 414	1,74%	60 481	3,56%
	65 i więcej	8 346	8 727	4,57%	9 056	8,51%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Problem postępującego starzenia się społeczeństwa powiatu wielickiego dostrzegalny jest również w aspekcie podziału mieszkańców na grupy w wieku: przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Dodatkowo dla potrzeb prowadzonej analizy zostało wprowadzone rozróżnienie na kategorie wieku produkcyjnego mobilnego i niemobilnego. Kluczową kategorią obrazującą potencjał populacji jest udział w niej osób w wieku produkcyjnym, czyli ludność wykonującą pracę, która przynosi dochód lub bezrobotnych. Przedziały wiekowe opisujące wiek produkcyjny, przyjęte w statystyce dla potrzeb ekonomii klasyfikują:

- mężczyzn pomiędzy 18 - 64 rokiem życia,
- kobiety pomiędzy 18 - 59 rokiem życia.

Jak już wcześniej wspomniano kategoria wieku produkcyjnego została dodatkowo opisana podkategoriami:

- wieku produkcyjnego mobilnego – 18–44 lata mężczyźni i kobiety,
- wieku produkcyjnego niemobilnego – 45–64 lata mężczyźni i 45–59 lat kobiety.

Zaprezentowane w poniższej tabeli dane pokazują bardzo wyraźną tendencję, utrzymującą się na przestrzeni lat 2017-2019, charakteryzującą się stałym spadkiem udziału mieszkańców powiatu w wieku produkcyjnym. Jednocześnie w przyjętym przedziale czasowym odnotowywany jest stale rosnący udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym,

PROJEKT

co potwierdza wcześniej wysnute wnioski na temat postępującego procesu starzenia się populacji mieszkańców powiatu wielickiego. Zauważalny również jest niewielki przyrost udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym co oznacza, że powstaje luka demograficzna pomiędzy osobami opuszczającymi rynek pracy i nowo wchodzącymi na niego.

Tabela nr 9 – Ludność powiatu wielickiego w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w latach 2017-2019

Ludność w podziale na wiek	Powiat wielicki Rok 2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
ogółem	125 197	100,0%	127 078	100,0%	129 136	100,0%
w wieku przedprodukcyjnym	26 355	21,1%	26 717	21,0%	27 327	21,2%
w wieku produkcyjnym	77 712	62,1%	78 389	61,7%	79 031	61,2%
w wieku produkcyjnym mobilnym	50 727	40,5%	51 160	40,3%	51 309	39,7%
w wieku produkcyjnym niemobilnym	26 985	21,6%	27 229	21,4%	27 722	21,5%
w wieku poprodukcyjnym	21 130	16,9%	21 972	17,3%	22 778	17,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższe rozważania potwierdzają dane płynące z analizy wskaźnika obciążenia demograficznego. Liczba mieszkańców powiatu wielickiego w wieku poprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym wykazuje od 2014 roku tendencję rosnącą. Wartość tego wskaźnika na koniec 2019 roku osiągnęła poziom 28,8. Oznacza to, że na każdą osobę w wieku powyżej 65 roku życia w przypadku mężczyzn i 60 w przypadku kobiet, przypadało ponad trzy osoby w wieku produkcyjnym, gdzie w 2014 roku były to cztery osoby. Należy jednak stwierdzić, że sytuacja demograficzna na terenie powiatu, analizowana przez pryzmat niniejszego wskaźnika, prezentuje się najbardziej korzystnie w porównaniu do pozostałych analizowanych jednostek terytorialnych.

Niepokojąco kształtuje się liczba mieszkańców powiatu w wieku poprodukcyjnym przypadająca na sto osób w wieku przedprodukcyjnym. Odwołując się do poniższych danych można stwierdzić, że w 2019 roku na każdych 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadały ponad 83 osoby w wieku poprodukcyjnym. Jeszcze do końca 2019 roku nominalny odczyt niniejszego wskaźnika był stosunkowo korzystny, ponieważ grupa osób w wieku przedprodukcyjnym była większa od grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Jednak patrząc na kształt danych z obszarów kraju i województwa należy się spodziewać, że sytuacja ta ulegnie zmianie i proporcje odwrócą się w perspektywie nadchodzących lat. Przy utrzymaniu się

PROJEKT

dotychczasowego tempa zachodzących zmian demograficznych na terenie powiatu, odwrócenie opisywanych proporcji może nastąpić około 2030 roku.

Niepokojący jest również rosnący udział mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym, czyli osób w wieku 0-17 lat lub tych, którzy już wyszli z rynku pracy; w stosunku do osób w wieku produkcyjnym. W powiecie wielickim na koniec 2019 roku na jedną osobę w wieku nieprodukcyjnym przypadało niespełna 2 osoby w wieku produkcyjnym. Wielkość ta stale maleje od 2014 roku, jednak dynamika tych zmian nie jest wysoka.

Korzystnym zjawiskiem charakterystycznym dla powiatu wielickiego jest to, że w porównaniu do obszarów: kraju i województwa, wskaźniki obciążenia demograficznego dla powiatu przyjmują, w wartościach nominalnych, lepsze odczyty. **Jednak ich poziomy i tempo zmian wskazują na konieczność podejmowania zintensyfikowanych działań w kierunku budowania sieci wsparcia dla seniorów. Potwierdzają to dane zobrazowane w postaci wskaźników: obciążenia demograficznego osobami starszymi oraz starości społeczeństwa.** Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 10 - Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2014-2019

Jednostka terytorialna	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym						
POLSKA	58,8	60,1	61,7	63,4	65,1	66,7
MAŁOPOLSKIE	59,2	60,1	61,3	62,6	63,9	65,1
Powiat wielicki	57,5	58,6	59,6	61,1	62,1	63,4
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym						
POLSKA	105,2	109,1	112,7	115,5	118,3	121,0
MAŁOPOLSKIE	95,4	98,3	101,0	103,2	105,4	107,3
Powiat wielicki	75,8	77,9	79,3	80,2	82,2	83,4
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym						
POLSKA	30,2	31,4	32,7	34,0	35,3	36,5
MAŁOPOLSKIE	28,9	29,8	30,8	31,8	32,8	33,7
Powiat wielicki	24,8	25,6	26,4	27,2	28,0	28,8
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi						
POLSKA	21,9	22,8	23,9	25,0	26,1	27,2
MAŁOPOLSKIE	21,5	22,1	23,0	23,8	24,6	25,5
Powiat wielicki	18,1	18,6	19,2	19,8	20,6	21,3
odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem						
POLSKA	15,3	15,8	16,4	17,0	17,5	18,1
MAŁOPOLSKIE	14,9	15,3	15,7	16,2	16,6	17,0
Powiat wielicki	12,6	12,9	13,3	13,6	14,0	14,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

PROJEKT

Analizując strukturę ludności powiatu wielickiego przez pryzmat przyrostu naturalnego należy stwierdzić, że charakterystyka w tym zakresie do końca 2019 wykazywała dobre odczyty. Saldo przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2015-2019 dla powiatu miało wartość dodatnią i zamykało się w przedziale od 2,3 do 3,7 dla wartości ogółem. Należy jednak zwrócić uwagę, że maksymalny odczyt niniejszego wskaźnika odnotowany został w 2017 roku, po czym dynamicznie wkroczył na ścieżkę spadkową. Porównując tą wielkość z danymi opisującymi obszar województwa małopolskiego zauważamy, że odczyt ten jest korzystniejszy, bowiem na terenie województwa w badanym okresie zarejestrowany został zdecydowanie mniejszy przyrost naturalny, jednak w dalszym ciągi przyjmujący wartości dodatnie. Odmiennie dane kształtowały się dla obszaru Polski, gdzie mieliśmy do czynienia ze spadającym tempem przyrostu naturalnego, a jego odczyty w całym badanym okresie przyjmowały wartości nieprzekraczające zera. Dostrzegalne jest również zjawisko występowania większego przyrostu naturalnego na terenach wiejskich w stosunku do miejskich, co jest charakterystyczne dla obszarów województwa i kraju. Na terenie powiatu wielickiego proporcje były odwrotne. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

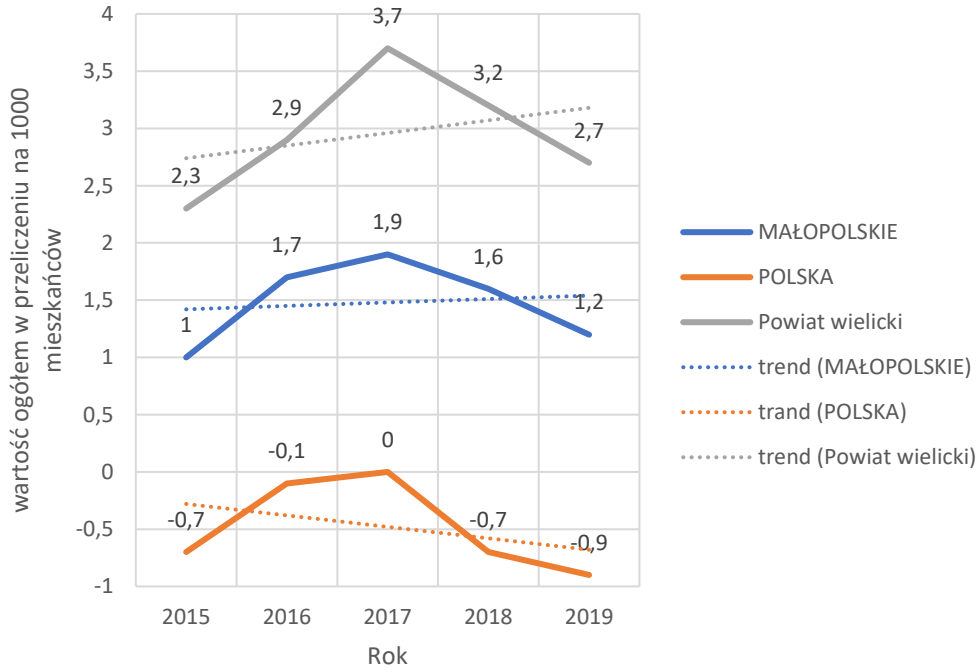
Tabela nr 11 - Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania w latach 2015 - 2019

Region	Lokalizacje	Rok				
		2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	ogółem	-0,7	-0,1	0	-0,7	-0,9
	w miastach	-1,1	-0,5	-0,5	-1,2	-1,4
	na wsi	-0,1	0,3	0,7	0	-0,1
MAŁOPOLSKIE	ogółem	1	1,7	1,9	1,6	1,2
	w miastach	0,1	1,2	1,1	0,7	0,4
	na wsi	1,9	2,1	2,6	2,4	1,9
Powiat wielicki	ogółem	2,3	2,9	3,7	3,2	2,7
	w miastach	4,3	5,2	6,4	5,8	4,9
	na wsi	1,6	1,9	2,7	2,2	1,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W celu graficznego zobrazowania tendencji występujących w zakresie kształtowania się przyrostu naturalnego posłużymy się poniższym schematem, na którym pokazane zostały trendy występujące w wartościach ogółem dla poszczególnych obszarów. Charakterystycznym jest to, że na terenach województwa i powiatu zarysował się wyraźny trend wzrostowy przyrostu naturalnego, jednocześnie przyjmujący wartości dodatnie. Natomiast na terenie kraju obserwowaliśmy trend spadkowy, a wartości przyrostu naturalnego były ujemna lub zerowe, co jest bardzo niekorzystne z punktu widzenia demograficznego.

Schemat nr 3 - Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania w latach 2015 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejnym czynnikiem wpływającym na sytuację demograficzną terenu powiatu wielickiego jest zjawisko migracji wewnętrznych. Analiza salda migracji w latach 2016-2019 pokazuje, że z roku na rok coraz więcej osób decyduje się na osiedlenie w powiecie. Tendencja ta ma wyraźnie charakter wzrostowy. Szczególnie widoczne jest dodatnie saldo migracji w gminie Wieliczka. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 12 – Migracja wewnętrzna ludności powiatu wielickiego na tle województwa małopolskiego w latach 2016-2019

Jednostka terytorialna	saldo migracji wewnętrznych rok			
	2016	2017	2018	2019
MAŁOPOLSKIE	3 376	3 760	4 842	5 914
Powiat wielicki	1 352	1 547	1 480	1 568
Biskupice	117	107	129	97
Gdów	40	90	80	33
Kłaj	29	45	-	63
Niepołomice	468	540	432	525
Wieliczka	698	765	839	850

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Badając zjawisko migracji należ odnieść się również do migracji zagranicznej, która dla obszaru powiatu wielickiego nie ma szczególnie znaczącego wpływu na sytuację

demograficzną. Należy zauważyć, że odczyty salda migracji zagranicznej w poszczególnych gminach, za wyjątkiem Niepołomic i Wieliczki, przyjmują wartości jednostkowe. Porównując je do ogólnej liczby mieszkańców, należy uznać, że nie są one istotne z demograficznego punktu widzenia. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 13 - Migracja zagraniczna mieszkańców powiatu wielickiego na tle województwa małopolskiego w latach 2016-2019

Jednostka terytorialna	saldo migracji zagranicznych rok			
	2016	2017	2018	2019
MAŁOPOLSKIE	296	346	679	958
Powiat wielicki	31	30	49	69
Biskupice	4	2	7	4
Gdów	4	12	6	7
Kłaj	8	- 2	- 4	8
Niepołomice	9	18	13	18
Wieliczka	6	-	27	32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2 Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy na terenie powiatu wielickiego daje zatrudnienie w przeważającej większości w sektorach gospodarki związanych z przemysłem i budownictwem. Właśnie w tym sektorze, w latach 2015-2019, zatrudnionych było prawie cztery na dziesięć osób pracujących. Drugą pod względem liczebności stanowiła grupa osób zatrudnionych w sektorze usług pozostałych, średnio w badanym okresie było to 23% pozostających w zatrudnieniu. Natomiast na trzecim miejscu wyróżnić należy osoby pracujące w sektorach związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem, które w badanym okresie średnio stanowiły ponad 19% ogółu zatrudnionych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 14 – Liczba pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki w latach 2015-2019

Sektory gospodarki	Powiat wielicki liczba pracujących w poszczególnych latach				
	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	27 530	30 030	32 152	33 444	35 089
przemysł i budownictwo	9 894	11 480	12 272	12 817	13 661

PROJEKT

Sektory gospodarki	Powiat wielicki liczba pracujących w poszczególnych latach				
	2015	2016	2017	2018	2019
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6 231	6 232	6 232	6 246	6 249
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	4 461	4 936	5 982	6 316	6 972
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	323	387	382	416	421
pozostałe usługi	6 621	6 995	7 284	7 649	7 786

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza struktury bezrobocia w powiecie wielickim wykazuje jedną podstawową cechę, która jest właściwa dla większości obszaru Polski, to jest dodatnia korelacja stopy bezrobocia w powiecie ze stopą krajową i wojewódzką. Oznacza to, że wzrost i spadek bezrobocia przebiegają w tych samych kierunkach w analizowanej jednostce czasu dla wszystkich obszarów. Charakterystycznym jest również to, że poziom bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu wielickiego, w całym analizowanym okresie, jest bardzo zbliżony do odczytów dla obszaru województwa i wyraźnie niższy od poziomów rejestrowanych na obszarze kraju. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 15 - Stopa bezrobocia rejestrowanego wg stanu na koniec roku w latach 2013-2019

Obszar	stopa bezrobocia rejestrowanego [%] Rok						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	13,4	11,4	9,7	8,2	6,6	5,8	5,2
MAŁOPOLSKIE	11,5	9,7	8,3	6,6	5,3	4,7	4,1
Powiat wielicki	12,4	9,3	7,6	6,4	4,9	4,6	4,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Reprezentacja bezrobotnych powiatu wielickiego według płci w latach 2015-2019 została zaprezentowana w poniższej tabeli. Z danych w niej zawartych wynika, że na przestrzeni badanych lat średni udział kobiet w tej grupie wyniósł 56,07%, a mężczyzn 43,93%. Zauważalna była również tendencja trwale powiększającej się grupy bezrobotnych kobiet w porównaniu do grupy mężczyzn.

PROJEKT

Tabela nr 16 - Bezrobotni zarejestrowani wg płci w latach 2015-2019

osoby bezrobotne	Powiat wielicki									
	Rok									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
ogółem	3 177	100,00%	2 880	100,00%	2 275	100,00%	2 221	100,00%	2 025	100,00%
mężczyźni	1 431	45,04%	1 298	45,07%	1 017	44,70%	927	41,74%	873	43,11%
kobiety	1 746	54,96%	1 582	54,93%	1 258	55,30%	1 294	58,26%	1 152	56,89%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując populację bezrobotnych powiatu wielickiego pod względem grup wiekowych dostrzegamy, że najliczniejszą reprezentację stanowiły osoby w wieku 25–34 lat, niespełna co czwarty bezrobotny na przestrzeni 2016-2020 roku mieścił się właśnie w tej grupie wiekowej. Niewiele mniejszą grupę liczyły osoby bezrobotne w wieku 35-44 lat. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela. Pozytywnym zjawiskiem jest spadający udział liczby osób bezrobotnych w wieku powyżej 55 roku życia, od 2017 roku proces ten przebiegał ze stałym tempem w kierunku malejącym.

Tabela nr 17 - Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w latach 2015-2019 (według stanu na koniec trzeciego kwartału)

Osoby bezrobotne według wieku	Powiat wielicki III kwartał Rok									
	2016		2017		2018		2019		2020	
	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
ogółem	2 763	100,0%	2 513	100,0%	2 217	100,0%	2 066	100,0%	2 864	100,0%
18-24	386	14,0%	324	12,9%	272	12,3%	220	10,6%	359	12,5%
25-34	**749**	**27,1%**	**731**	**29,1%**	**651**	**29,4%**	**618**	**29,9%**	**810**	**28,3%**
35-44	**620**	**22,4%**	**541**	**21,5%**	**491**	**22,1%**	**495**	**24,0%**	**716**	**25,0%**
45-54	458	16,6%	401	16,0%	370	16,7%	342	16,6%	495	17,3%
55 lat i więcej	**550**	**19,9%**	**516**	**20,5%**	**433**	**19,5%**	**391**	**18,9%**	**484**	**16,9%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

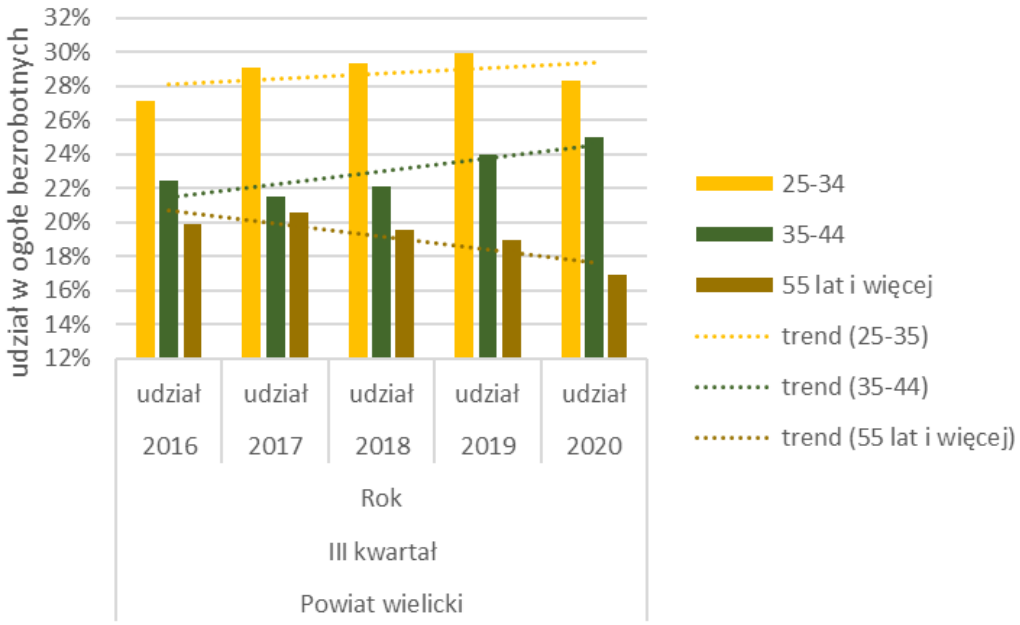
Kolejną charakterystyczną cechą rynku pracy na terenie powiatu wielickiego jest fakt, że udział bezrobocia w grupie wiekowej 25-44 lat wykazywał trend wzrostowy, pomimo spadającej ogólnej stopy bezrobocia. Na przestrzeni lat 2016-2020, nieznacznie większe tempo przyrostu udziału bezrobotnych obserwowane było w grupie wiekowej 35-44. Natomiast patrząc na grupę wiekową powyżej 55 roku życie, można stwierdzić, że udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych systematycznie malał, co należy odczytać jako czynnik pozytywny.

Powyżej opisana sytuacja występowała przy stale poprawiającej się koniunkturze na rynku pracy. W chwili obecnej należy wziąć pod uwagę czynniki wpływające na pogarszanie się koniunktury, spowodowane wybuchem kryzysu wywołanego pandemią wirusa COVID-19.

PROJEKT

Charakterystyka wyżej opisywanych grup wiekowych została zaprezentowana na poniższym schemacie.

Schemat nr 4 – Udział bezrobotnych zarejestrowanych na terenie powiatu wielickiego wg grup wiekowych w latach 2016-2020 (stan na koniec trzeciego kwartału)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura bezrobotnych powiatu wielickiego, analizowana pod kątem poziomu ich wykształcenia na przestrzeni lat 2016-2020, wskazuje na rosnący udział grupy osób z wyższym wykształceniem. W badanym okresie statystycznie jedna na sześć osób bezrobotnych legitymowała się właśnie takim wykształceniem. Spadł natomiast udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym o przeszło 4% w porównaniu do końca trzeciego kwartału 2016 roku, jednak udział tej grupy bezrobotnych był największy w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.

Kolejną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Pod względem liczebności plasowały się na drugim miejscu. Ponad co czwarta osoba bezrobotna posiadała właśnie takie wykształcenie.

Niemałą grupę bezrobotnych, bowiem niespełna jedna na pięć osób, stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i podstawowym. Jednak spadek udziału tej grupy bezrobotnych na przestrzeni lat 2016-2020 szacuje się na prawie 12%. W badanym okresie największy przyrost osób bezrobotnych został zanotowany w grupie legitymującej się wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 18 - Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia w latach 2016-2020 (stan na koniec trzeciego kwartału)

Wykształcenie	Powiat wielicki III kwartał				
	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
wyższe	15,9%	16,6%	15,8%	17,7%	17,2%
policealne oraz średnie zawodowe	22,7%	22,6%	23,5%	22,0%	23,4%
średnie ogólnokształcące	10,2%	11,0%	11,1%	11,8%	12,3%
zasadnicze (zawodowe)	28,4%	27,7%	26,2%	26,8%	27,0%
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	22,8%	22,1%	23,5%	21,8%	20,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Osoby długotrwale bezrobotne na terenie powiatu wielickiego w badanym okresie stanowiły znaczącą grupę, bowiem niemalże co trzecia osoba przebywała na bezrobociu powyżej jednego roku. Proporcje te w rozbiciu na płeć wskazują się zbliżonymi charakterystykami, z kilkuprocentową przewagą udziału kobiet.

Szczególnie znamiennym jest, że w grupie bezrobotnych w wieku 55-64 lat w okresie 2015-2019, średnio 53% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Pomimo spadającego ich udziału w ogólnej liczbie osób bezrobotnych, grupa ta wymaga szczególnego zainteresowania ze strony służb rynku pracy, konieczne są działania ukierunkowane na ich aktywizację zawodową. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 19 - Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok w latach 2015-2019

Udział bezrobotnych, pozostających bez pracy dłużej niż rok, w grupach:	Powiat wielicki Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
	[%]				
ogółem w % bezrobotnych ogółem	34,4	35,1	39,8	41,1	40,5
mężczyźni w % bezrobotnych mężczyzn	33,3	31,7	34,6	37,2	36,5
kobiety w % bezrobotnych kobiet	35,3	37,9	44,0	43,9	43,5
w % ludności aktywnej zawodowo	2,6	2,3	1,9	1,9	1,6
bezrobotni w wieku 55-64 lat pozostający bez pracy przez okres dłuższy niż 1 rok w bezrobotnych w wieku 55-64 lat ogółem	53,0	50,6	52,6	52,1	54,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura osób bezrobotnych na terenie powiatu wielickiego w latach 2015-2019 analizowana z perspektywy niepełnosprawności pokazuje, że udział tej grupy w ogóle bezrobotnych sukcesywnie spada. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 20 - Niepełnosprawni zarejestrowani w urzędzie pracy wg płci w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Powiat wielicki				
	2015	2016	2017	2018	2019
osoby bezrobotne niepełnosprawne					
ogółem	195	169	133	122	123
mężczyźni	103	90	74	64	76
kobiety	92	79	59	58	47
w tym z prawem do zasiłku					
ogółem	35	29	21	27	20
mężczyźni	16	11	10	9	12
kobiety	19	18	11	18	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując strukturę bezrobocia w powiecie wielickim pod względem stażu pracy osób bezrobotnych, wnioskować należy, że najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni ze stażem pracy 1-5 lat. W badanym okresie przeszło co czwarta osoba bezrobotna legitymowała się takim właśnie stażem pracy. Należy jednak zwrócić uwagę, że udział tej grupy osób systematycznie rośnie.

Drugą grupę pod względem wielkości udziału w ogóle bezrobotnych tworzyły osoby posiadające staż pracy do 1 roku oraz osoby ze stażem 5-20 lat, statystycznie jedna na sześć osób zarejestrowanych jako bezrobotne mieściła się w tym przedziale posiadanego stażu pracy.

Natomiast na trzecim miejscu wskazać należy trzy grupy osób tj. bezrobotni bez stażu pracy; 20-30 lat oraz powyżej 30 lat. Średni ich udział mieścił się w przedziale 6-11% na przestrzeni badanego okresu. Szczegółowe dane zwiera poniższa tabela.

Tabela nr 21 - Bezrobotni zarejestrowani wg stażu pracy w okresie 2016-2020 (według stanu na koniec trzeciego kwartału)

Wyszczególnienie	Powiat wielicki III kwartał udział w ogóle bezrobotnych				
	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
bez stażu pracy	10,7%	10,1%	10,1%	9,2%	9,4%
do 1 roku	**17,3%**	**16,5%**	**17,2%**	**17,1%**	**16,7%**
1-5	**21,3%**	**22,2%**	**22,1%**	**24,7%**	**24,9%**
5-10	**15,5%**	**16,4%**	**17,7%**	**17,1%**	**17,1%**
10-20	**17,3%**	**17,2%**	**16,2%**	**15,8%**	**16,2%**
20-30	11,8%	11,7%	10,6%	10,7%	10,6%
powyżej 30 lat	6,1%	5,9%	6,0%	5,4%	5,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

PROJEKT

3.3 Profil społeczny osób korzystających z pomocy społecznej

Diagnoza sytuacji osób korzystających z pomocy społecznej w powiecie wielickim została przeprowadzona w oparciu o kryterium powodów jej przyznania. Szczegółowe zestawienie wszystkich zidentyfikowanych powodów na terenie gmin należących do powiatu za okres trzech pełnych lat tj. 2017–2019 oraz połowy 2020 roku, zawiera poniższa tabela.

W umiarkowanej większości, wskazanych w poniższej tabeli, kategorii problemów społecznych na terenie powiatu wielickiego występuje tendencja spadkowa, zarówno w zakresie liczby rodzin jaki i osób je zamieszkujących. Analizując te kategorie przez pryzmat liczby rodzin, zostało wyszczególnionych łącznie siedem problemów, które wymagają szerszego omówienia. Wśród nich należy wymienić: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz alkoholizm. W dalszej części niniejszej diagnozy zostaną omówione wszystkie te problemy z uwzględnieniem skali, w jakiej pojawiają się w poszczególnych gminach należących do powiatu.

Tabela nr 22 – Powody przyznania pomocy w latach 2017-2020 na terenie gmin powiatu wielickiego

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Powiat wielicki							
	Liczba rodzin				Liczba osób w rodzinach			
	Rok							
	2017	2018	2019	2020 I półrocze	2017	2018	2019	2020 I półrocze
UBÓSTWO	1 080	1 107	996	845	2 142	2 135	1 859	1 427
SIEROCTWO	-	-	1	-	-	-	3	-
BEZDOMNOŚĆ	51	58	63	38	53	60	65	41
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	191	221	243	145	902	988	1 136	675
W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI				89				483
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	111	112	144		634	628	789	
BEZROBOCIE	699	650	504	397	1 616	1 416	1 132	818
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	941	947	897	691	1 577	1 537	1 419	1 046
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	911	1 084	1 094	816	1 588	1 838	1 821	1 225
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	293	214	235	142	869	661	669	394
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	132	88	92	50	397	265	294	161
RODZINY WIELODZIETNE	38	27	20	14	235	170	120	75
PRZEMOC W RODZINIE	29	21	19	7	96	77	67	28
ALKOHOLIZM	113	116	112	76	192	206	166	113

PROJEKT

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Powiat wielicki							
	Liczba rodzin				Liczba osób w rodzinach			
	Rok							
	2017	2018	2019	2020 I półrocze	2017	2018	2019	2020 I półrocze
NARKOMANIA	14	7	3	3	17	7	3	3
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	27	33	32	18	31	56	44	27
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODŹCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY	1	1	2	-	8	8	9	-
ZDARZENIE LOSOWE	17	18	49	18	50	59	103	36
SYTUACJA KRYZYSOWA	37	73	96	40	142	149	285	83
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	-	-	60	4	-	-	140	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

3.3.1 Ubóstwo

Obszarem, który ma największy udział spośród powodów przyznawania pomocy, jest ubóstwo. W skali całego powiatu średnio 1.061 rodzin rocznie korzystało z tej formy wsparcia w latach 2017-2019. Biorąc pod uwagę liczbę osób w rodzinach objętych pomocą, możemy mówić o średniej liczbie 2.045 osób rocznie, w analizowanym okresie. Charakterystycznym jednak jest to, że problem ubóstwa systematycznie malał na przestrzeni tego okresu. Od 2017 roku liczba osób w rodzinach dotkniętych problemem ubóstwa zmniejszała się o 13%, a rodzin o 8%. Tendencja ta jest z pewnością efektem wdrożenia Programu Rodzina 500 plus. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Średni udział ubóstwa wśród mieszkańców powiatu wielickiego w 2019 roku kształtował się na poziomie 1,4%. Wyjątek stanowiły gmin: Biskupice, Kłaj i Wieliczka, gdzie udział osób dotkniętych ubóstwem przekroczył średnią dla całego powiatu. Natomiast najmniejsza skala ubóstwa występowała w gminie Niepołomice, gdzie w 2019 roku oszacowano jego wysokość na 1% ogólnej liczby mieszkańców.

PROJEKT

Tabela nr 23 – Problem ubóstwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	UBÓSTWO					
	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	Rok					
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	89	77	78	211	187	170
Gdów	139	121	112	326	274	230
Kłaj	112	83	77	238	170	161
Niepołomice	220	187	163	417	336	282
Wieliczka	520	639	566	950	1 168	1 016
Suma końcowa	**1 080**	**1 107**	**996**	**2 142**	**2 135**	**1 859**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

3.3.2 Długotrwała lub ciężka choroba

Drugim pod względem wielkości obszarem, w którym zaangażowane są zasoby służb pomocy społecznej, jest problem występowania długotrwałej lub ciężkiej choroby. W analizowanym okresie na terenie powiatu wielickiego średnio rocznie dotkniętych tym problem było 1.030 rodzin. Najczęściej zjawisko to występowało w gminie Wieliczka. Drugą pod względem liczby występowania problemu długotrwałej lub ciężkiej choroby była gmina Niepołomice. Największą liczbę osób w rodzinach z problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby w stosunku do liczby mieszkańców odnotowano w gminach: Niepołomice i Biskupice, w latach 2017-2019 roku średnio niespełna dwóch na stu mieszkańców tychże gmin doświadczył problemu długotrwałej lub ciężkiej choroby w swojej rodzinie. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

W badanym okresie zaobserwowano na trenie powiatu wielickiego wzrost liczby rodzin doświadczających długotrwałej lub ciężkiej choroby o 20%, a liczby osób w rodzinach o 15%. Największy przyrost liczby rodzin doświadczających tego rodzaju trudności został zarejestrowany na terenach gmin: Wieliczka i Gdów, gdzie wyniósł on odpowiednio: 54% i 26%.

Tabela nr 24 – Problem długotrwałej lub ciężkiej choroby na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	Rok					
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	101	104	98	201	198	176
Gdów	101	121	127	223	247	288
Kłaj	104	94	90	179	166	161

Gmina	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	Rok					
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Niepołomice	297	303	306	562	571	510
Wieliczka	308	462	473	423	656	686
Suma końcowa	**911**	**1 084**	**1 094**	**1 588**	**1 838**	**1 821**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

3.3.3 Niepełnosprawność

Problem niepełnosprawności w powiecie wielickim jest jednym z kilku obszarów, które znacząco absorbują zasoby struktur pomocy społecznej. W skali całego powiatu, w okresie 2017-2019 roku, średniorocznie 928 rodzin było objętych działaniami, jednocześnie w analizowanym okresie liczba osób w rodzinach dotkniętych problemem niepełnosprawności wyniosła średnio 1.511 rocznie.

Diagnozując zjawisko niepełnosprawności w poszczególnych gminach powiatu w latach 2017-2019, zauważamy, że we wszystkich występował lekki trend spadkowy w zakresie liczby osób w rodzinach doświadczających niepełnosprawności. Podobna tendencja widoczna była w zakresie liczby rodzin. Wyjątek stanowiły jedynie gminy: Gdów i Wieliczka, gdzie liczba rodzin objętych tą forma wsparcia rosła od 2017 roku. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 25 – Liczba osób w rodzinach, które otrzymały wsparcie gmin z tytułu niepełnosprawności na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	Rok					
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	86	82	73	168	154	130
Gdów	98	100	103	208	180	193
Kłaj	98	91	83	175	176	169
Niepołomice	233	216	210	393	357	335
Wieliczka	426	458	428	633	670	592
Suma końcowa	**941**	**947**	**897**	**1 577**	**1 537**	**1 419**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Zaprezentowaną powyżej analizę poszerzymy o badania liczby osób niepełnosprawnych, które w poszczególnych latach otrzymały orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydawane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wieliczce. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

PROJEKT

Tabela nr 26 – Liczba osób niepełnosprawnych w wieku powyżej 16 roku życia na terenie powiatu wielickiego otrzymujących orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w latach 2015-2019.

Płeć osób niepełnosprawnych	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Kobiety	787	669	630	658	671
Mężczyźni	856	675	650	667	723
Suma końcowa	**1 643**	**1 344**	**1 280**	**1 325**	**1 394**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PZON

Jak wynika z powyższych danych potwierdza się spadającą liczba osób otrzymujących orzeczenie o stopniu niepełnosprawności na przestrzeni ostatnich sześciu lat. W badanej grupie osób, średnio 51% byli to mężczyźni, natomiast kobiety stanowiły 49% otrzymujących orzeczenia.

Tabela nr 27 – Łączna liczba osób niepełnosprawnych na terenie powiatu wielickiego otrzymujących orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności - osoby powyżej 16 roku życia	1 643	1 334	1 280	1 325	1 394
Liczba orzeczeń o niepełnosprawności - osoby do 16 roku życia	190	198	191	219	214
RAZEM	**1 833**	**1 532**	**1 471**	**1 544**	**1 608**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PZON

Na terenie powiatu wielickiego w latach 2015–2019 liczba osób, które otrzymywały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wahała się w przedziale 1.471 – 1.833 w poszczególnych latach. Statystycznie co ósma osoba niepełnosprawna była w wieku do 16 roku życia. Szczegółowe dane zawiera powyższa tabela.

Ponadto w latach 2015-2019 średnio każdego roku składanych było 1.685 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej. Liczba ta utrzymywała się na przestrzeni lat na zbliżonym poziomie, z wyjątkiem 2015 roku, kiedy to wyraźnie zmalała. Biorąc pod uwagę liczbę zrealizowanych wniosków w niniejszym obszarze należy zauważyć, że statystycznie każdego roku realizowanych było przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce około 1.265 wniosków. Patrząc jednak przez pryzmat badanego okresu zauważa się lekką tendencję wzrostową udziału liczby zrealizowanych do złożonych wniosków. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

PROJEKT

Tabela nr 28 – Liczba wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w latach 2015 - 2019

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba złożonych wniosków	1 716	1 756	1 526	1 661	1 766
Liczba zrealizowanych wniosków	1 222	1 264	1 192	1 228	1 419

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

3.3.4 Bezrobocie

Problem bezrobocia został szeroko omówiony w rozdziale 3.2 – Rynek pracy i bezrobocie. Obecnie zjawisko to zostanie zaprezentowane w aspekcie ilości rodzin, które z powodu bezrobocia zostały objęte wsparciem systemu pomocy społecznej. W ujęciu tym widoczna jest tendencja spadkowa na przestrzeni lat 2017-2019 we wszystkich gminach powiatu. Jednakże z uwagi na wysokie wartości zaprezentowane w poniższej tabeli, problem bezrobocia pozostaje wciąż bardzo istotny i wymagający podejmowania działań ze strony zarówno służb pomocy społecznej jak również rynku pracy. Statystycznie w analizowanym okresie, na terenie całego powiatu w rodzinach dotkniętych problemem bezrobocia zamieszkiwało średnio 1.388 osoby każdego roku.

Tabela nr 29 – Problem bezrobocia na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	BEZROBOCIE					
	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	Rok					
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	39	32	27	107	87	72
Gdów	63	62	60	177	119	133
Kłaj	63	44	40	155	117	111
Niepołomice	123	96	83	300	230	197
Wieliczka	411	416	294	877	863	619
Suma końcowa	**699**	**650**	**504**	**1 616**	**1 416**	**1 132**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

PROJEKT

3.3.5 Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na terenie powiatu wielickiego na przestrzeni lat 2017-2019, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, wykazywał tendencję spadkową. Wyjątek stanowiła jedynie gmina Kłaj, na terenie której liczba rodzin doświadczających bezradności opiekuńczo-wychowawczej wzrosła o 6%, licząc od końca 2017 roku.

W pozostałych gminach zaobserwować można było spadek liczby rodzin doświadczających bezradności, który w analizowanym okresie mieścił się w przedziale od (-8%) do (-53%). Największe efekty w redukcji zjawiska bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych można było zaobserwować na terenie gminy Biskupice, gdzie na przestrzeni lat 2017-2019 liczba rodzin cierpiących z tego powodu zmniejszyła się o 53%. Szczegółowe dane w tym zakresie zostały zawarte w poniższej tabeli.

W badanym okresie na terenie powiatu wielickiego statystycznie prawie co druga rodzina, doświadczająca bezradności opiekuńczo-wychowawczej, była rodziną niepełną. Natomiast analizując udział rodzin wielodzietnych wśród rodzin doświadczających bezradności należy stwierdzić, że na terenie powiatu jedna na siedem rodzin była wielodzietną.

Biorąc pod uwagę czynnik wielodzietności w większym stopniu, niż ma to miejsce na terenie pozostałej części powiatu, jego wpływ może być przyczyną bezradności opiekuńczo-wychowawczej na terenach gmin: Biskupice i Gdów. W wymienionych gminach wskaźnik udziału rodzin wielodzietnych wśród rodzin doświadczających bezradności jest większy od średniej liczonej dla całego powiatu wielickiego. Natomiast biorąc pod uwagę liczbę rodzin niepełnych, wyróżniają się pod tym względem gminy: Biskupice, Gdów i Kłaj, gdzie udział liczby rodzin niepełnych przewyższa średnią jego wielkość liczona dla całego powiatu.

Tabela nr 30 - Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w poszczególnych gminach powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		Rok					
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	38	26	18	140	100	66
	W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	22	11	11	64	32	33
	RODZINY WIELODZIETNE	7	6	3	45	35	16
Gdów	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I	26	18	19	60	55	59

Gmina	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		Rok					
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
	PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM						
	W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	14	16	33	39	47
	RODZINY WIELODZIETNE	6	4	3	39	23	17
Kłaj	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	54	57	57	162	162	163
	W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	27	28	26	83	82	85
	RODZINY WIELODZIETNE	2	5	5	15	32	30
Niepołomice	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	119	94	109	325	274	268
	W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	43	34	35	134	110	115
	RODZINY WIELODZIETNE	11	10	8	72	69	52
Wieliczka	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	56	19	32	182	70	113
	W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	30	1	4	83	2	14
	RODZINY WIELODZIETNE	12	2	1	64	11	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

3.3.6 Potrzeba ochrony macierzyństwa

Kolejnym obszarem, który w strukturze problemów społecznych powiatu wielickiego ma znaczący udział jest potrzeba ochrony macierzyństwa. Analizując to zagadnienie na przestrzeni lat 2017-2019, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, które otrzymały pomoc w tym zakresie, należy stwierdzić, że ich liczba wzrosła z 192 do 243 na koniec 2019 roku. Oznacza to zmianę o prawie 27% w skali trzech lat. Dokonując podobnej analizy w zakresie liczby osób w tych rodzinach, odnotowujemy również wzrost z 902 osób w 2017 roku do 1.136 na koniec 2019 roku w skali całego powiatu. Odpowiada to nieco wolniejszemu wzrostowi tej wielkości, bowiem o 26% w skali trzech badanych lat.

PROJEKT

Analizując powyżej opisane dane należy stwierdzić, że wzrosty te powstały w badanym okresie głównie za sprawą sytuacji panującej na terenach gmin: Gdów i Wieliczka, które jako jedyne zanotowały wzrosty przyznawanej pomocy w związku z wykazywaniem potrzeby ochrony macierzyństwa. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 31 – Problem ochrony macierzyństwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
		Rok					
		2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	27	23	15	130	123	77
	W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	16	14	10	99	87	60
Gdów	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	2	33	19	11	185
	W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	3	2	29	13	11	166
Kłaj	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	41	40	36	176	170	159
	W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	19	18	20	102	99	107
Niepołomice	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	45	36	35	240	188	187
	W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	41	32	34	230	176	184
Wieliczka	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	74	120	124	337	496	528
	W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	32	46	51	190	255	272

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Udział rodzin wielodzietnych, objętych działaniami w obszarze ochrony macierzyństwa, na przestrzeni lat 2017-2019 oscyluje w przedziale 51-100% w poszczególnych gminach. Jednostkowe dane dla gmin zostały zawarte w poniższej tabeli. Statystycznie największy udział rodzin wielodzietnych, otrzymujących pomoc w zakresie ochrony macierzyństwa w badanym okresie odnotowała gmina Niepołomice. Natomiast najmniejszy ich udział charakterystyczny był dla gminy Wieliczka. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

PROJEKT

Tabela nr 32 - Udział rodzin wielodzietnych w ogólnej liczbie rodzin doświadczających problemów w zakresie potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2017-2019

Gmina	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	Rok		
		2017	2018	2019
Biskupice	udział rodzin wielodzietnych	76%	71%	78%
Gdów		68%	100%	90%
Kłaj		58%	58%	67%
Niepołomice		96%	94%	98%
Wieliczka		56%	51%	52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

3.3.7 Alkoholizm

Problem alkoholizmu w powiecie wielickim należy do jednego z siedmiu najistotniejszych zagadnień, w których w ciągu najbliższych lat służby pomocy społecznej będą musiały angażować swoje zasoby. Poniższa tabela prezentuje liczbę rodzin i osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej na skutek alkoholizmu w poszczególnych gminach na przestrzeni lat 2017-2019. Dane pokazują, że w gminie Wieliczka nominalnie najwięcej, spośród wszystkich pozostałych gmin, udzielanej było pomocy związanej problemem alkoholizmu. Jednakże, należy zwrócić uwagę, że w tej gminie oraz w Niepołomicach można było zaobserwować stale rosnąca liczbę rodzin doświadczających problemu alkoholizmu. W pozostałych gminach powiatu, zarysowuje się widoczna tendencja spadkowa w tym zakresie.

Należy równocześnie podkreślić, że spośród wszystkich gmin powiatu wielickiego, ponad 80% rodzin, które doświadczały problemów związanych z alkoholizmem w badanym okresie zogniskowane było w gminach: Gdów, Niepołomice i Wieliczka.

Tabela nr 33 – Problem alkoholizmu na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Gmina	ALKOHOLIZM					
	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	Rok					
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Biskupice	3	3	2	5	5	4
Gdów	32	23	16	65	43	23
Kłaj	20	16	10	47	39	24
Niepołomice	37	29	38	52	37	55
Wieliczka	21	45	46	23	82	60
Suma końcowa	**113**	**116**	**112**	**192**	**206**	**166**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

PROJEKT

Patrząc na problem alkoholizmu przez pryzmat działań gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych charakterystycznym jest, że w latach od 2017 do końca pierwszego półrocza 2020 roku, średnio ponad połowa wniosków jakie wpłynęły do GKRPA, przesłanych zostało do sądu celem zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 34 - Wnioski GKRPA z terenu powiatu wielickiego w latach 2017-2020 (II kwartał)

Gmina	Rok			
	2017	2018	2019	2020 II kw.
Wnioski do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe				
Biskupice	9	10	13	6
Gdów	34	29	33	5
Kłaj	6	6	4	5
Niepołomice	28	23	15	brak danych
Wieliczka	80	77	129	56
Wnioski GKRPA przesłane do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego				
Biskupice	1	2	11	1
Gdów	26	15	19	5
Kłaj	6	6	4	5
Niepołomice	11	9	9	brak danych
Wieliczka	44	56	58	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA

Należy ponadto stwierdzić, że w stosunku do wydanych sądowych nakazów leczenia odwykowego, na terenie całego powiatu w badanym okresie, statystycznie połowę tej liczby stanowiły przypadki dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu. Jednocześnie warto podkreślić, że na tle całego powiatu, gmina Wieliczka odnotowała znaczące sukcesy w ramach motywowania do podjęcia dobrowolnego leczenia przez osoby uzależnione. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 35 – Leczenie odwykowe w poszczególnych gminach powiatu wielickiego w latach 2017-2020 II kw.

Gmina	Rok			
	2017	2018	2019	2020 II kw.
Ilość osób z wydanym nakazem sądowym kierującym na przymusowe leczenie odwykowe				
Biskupice	-	-	4	-
Gdów	26	15	19	-
Kłaj	6	6	4	2
Niepołomice	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Wieliczka	18	25	36	12
Ilość osób, które dobrowolnie poddały się terapii odwykowej				
Biskupice	3	2	2	3

Gmina	Rok			
	2017	2018	2019	2020 II kw.
Gdów	10	11	10	2
Kłaj	-	-	-	-
Niepołomice	10	9	10	brak danych
Wieliczka	29	32	3	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA

3.4 Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie wielickim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce. Uchwałą Nr XXXVIII/264/2018 z dnia 28 marca 2018 roku Rada Powiatu Wielickiego przyjęła trzyletni Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej. W latach 2018-2020 głównymi jego celami było:

1. Wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej,
2. Sprawnie działający system placówek opiekuńczo – wychowawczych,
3. Pomoc osobom usamodzielnianym.

W programie przyjęto następujące kierunki działań, wśród których należy wymienić poniżej opisane.

W ramach celu pierwszego:

- Rozwijanie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodzin zastępczych,
- Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej,
- Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego i pozyskiwanie nowych rodzin,
- Stymulacja rozwoju poznawczego emocjonalnego i społecznego dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- Wsparcie rodzin zastępczych przez wolontariat.

W ramach celu drugiego:

- Utrzymanie standardu funkcjonowania placówek „Moja Rodzina" w Pawlikowicach i SPOW „Caritas" w Kłaju,
- Wzrost kompetencji kadry w zakresie potrzeb dzieci, komunikacji interpersonalnej oraz przygotowania wychowanków do samodzielności,
- Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu kadry placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W ramach celu trzeciego:

- Tworzenie pozytywnego wizerunku osoby usamodzielnianej, wzbudzanie wiary we własne możliwości,
- Przygotowania wychowanków do usamodzielnienia.

Przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce analiza podejmowanych działań przez szeroki krąg podmiotów na terenie powiatu wielickiego wykazała, że we wszystkich gminach zostały uchwalone przez rady gminy programy wspierania

PROJEKT

rodziny. Stwierdzono występowanie zbieżności problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin zagrożonych kryzysem i wymagających wsparcia. Uznano więc, że cele postawione do realizacji w ramach wszystkich programów ukierunkowane są na podobne działania. Główne założenie programów to ukierunkowanie na prace z rodziną w połączeniu z jej własną aktywnością. Wspieranie rodziny powinno opierać się na eliminowaniu sytuacji, w których dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną, a tym samym na podejmowaniu działań profilaktycznych, poprzez współpracę różnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym jednostek gminnych, powiatowych, organizacji pozarządowych i oświatowych. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, praca z rodziną biologiczną powinna uwzględniać działania związane z jak najszybszym powrotem dziecka do rodziny. Realizacja programów przez gminy odbywa się w oparciu o środki własne, jak również poprzez pozyskiwanie dotacji z budżetu państwa, programy rządowe z zakresu wspierania rodziny oraz fundusze Unii Europejskiej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieliczce opracuje nowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na nową trzyletnią perspektywę. Uwzględniając wnioski i doświadczenia z realizacji dotychczasowych programów będzie on w swojej treści odpowiedzią na istniejące i nowe wyzwania stające przed powiatowym systemem pieczy zastępczej.

3.4.1 Struktura systemu pieczy zastępczej

W powiecie wielickim funkcjonuje system rodzinnej pieczy zastępczej, na który składają się rodziny zastępcze: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz zawodowe specjalistyczne. Szczegółowe zestawienie i liczbę rodzin dla obszaru powiatu za okres od 2017 do końca pierwszej połowy 2020 roku zawiera poniższa tabela. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny spokrewnione i niezawodowe. Dostrzegalną jest lekka tendencja rosnąca liczby rodzin zarówno spokrewnionych jak i niezawodowych. Liczba rodzin zawodowych, według stanów na koniec roku, wykazuje się umiarkowana stabilnością.

Natomiast biorąc pod uwagę system instytucjonalnej pieczy zastępczej, według stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku, na terenie powiatu wielickiego funkcjonowały dwie całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, działające na zlecenie powiatu, które dysponowały w tym czasie 44 miejscami.

Tabela nr 36 - Informacja statystyczna na temat rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2017-2020

Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka (ogółem)						
	Rok						
	2017		2018		2019		2020
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze
Rodziny zastępcze spokrewnione, z tego:	24	27	34	31	36	33	32
z 1 przyjętym dzieckiem	20	22	25	22	25	24	24

Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka (ogółem)						
	Rok						
	2017		2018		2019		2020
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze
z 2 przyjętych dzieci	4	5	8	8	9	8	7
z 3 i więcej przyjętych dzieci	-	-	1	1	2	1	1
Rodziny zastępcze niezawodowe, z tego:	25	23	26	32	29	27	28
z 1 przyjętym dzieckiem	22	19	22	24	24	23	25
z 2 przyjętych dzieci	1	2	2	6	4	3	2
z 3 przyjętych dzieci	2	2	2	1	1	1	1
z 4 i więcej przyjętych dzieci	-	-	-	1	-	-	-
Rodziny zastępcze zawodowe, z tego:	5	5	5	5	5	7	6
z 1 przyjętym dzieckiem	1	-	-	1	-	1	1
z 2 przyjętych dzieci	1	2	2	1	2	2	2
z 3 przyjętych dzieci	1	2	2	2	3	2	1
z 4 i więcej przyjętych dzieci	2	1	1	1	-	2	2
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, z tego:	3	1	1	2	2	2	2
bez dziecka	1	-	-	-	-	-	-
z 1 przyjętym dzieckiem	1	-	-	-	-	-	1
z 2 przyjętych dzieci	1	1	-	1	1	1	1
z 3 przyjętych dzieci	-	-	1	1	1	1	-
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne, z tego:	3	3	3	3	3	3	3
z 1 przyjętym dzieckiem	2	2	2	3	2	2	2
z 3 przyjętych dzieci	1	1	1	-	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Analizując strukturę pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego, patrząc z perspektywy liczby dzieci należy stwierdzić, że najliczniej umieszczane były w rodzinach zastępczych spokrewnionych. Niespełna co trzecie dziecko trafiało właśnie do tego typu rodzin na przestrzeni lat 2017-2020, najczęściej były to dzieci pomiędzy 7-13 rokiem życia.

Kolejną pod względem liczebności była grupa dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych niezawodowych. Statystycznie prawie jedno na cztery dzieci najczęściej w wieku 7-17 lat umieszczane było w tego typu rodzinach na przestrzeni analizowanego okresu.

PROJEKT

Na trzecim miejscu, pod względem liczby umieszczanych dzieci, jest instytucjonalna forma pieczy zastępczej realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego. W tego typu ośrodku umieszczanych było statystycznie jedno na pięć dzieci na przestrzeni badanych lat. Najczęściej występującą grupą wiekową pojawiającą się w POW, były dzieci w wieku 14-17 lat.

Należy ponadto zauważyć, że w okresie od 2017-2019 roku średnia liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej wzrosła o 34%. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 37 - Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem grup wiekowych - wartości uśrednione

Wyszczególnienie		Rok			
		2017	2018	2019	2020[6]
Forma pieczy zastępczej	Wiek dzieci	[średnia liczba dzieci]			
Rodziny zastępcze spokrewnione	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	30	45	45	41
	poniżej 1 roku	-	-	1	-
	od 1 roku do 3 lat	-	2	4	3
	4- 6 lat	5	4	2	1
	7-13 lat	12	16	15	14
	14-17 lat	9	15	14	13
	18-24 lat	5	8	10	10
Rodziny zastępcze niezawodowe	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	30	37	36	32
	poniżej 1 roku	-	3	2	1
	od 1 roku do 3 lat	1	1	4	4
	4- 6 lat	2	3	2	2
	7-13 lat	9	11	11	10
	14-17 lat	10	13	8	9
	18-24 lat	8	8	11	6
Rodziny zastępcze zawodowe	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	22	24	28	24
	poniżej 1 roku	1	1	1	1
	od 1 roku do 3 lat	4	5	4	3
	4- 6 lat	2	6	4	3
	7-13 lat	11	10	15	11
	14-17 lat	1	2	1	2
	18-24 lat	4	2	3	4
w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	6	15	25	3
	od 1 roku do 3 lat	2	1	2	1
	4- 6 lat	-	3	1	-
	7-13 lat	-	-	6	2
	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	5	5	5	5

[6] Dane za okres pierwszego półrocza

PROJEKT

Wyszczególnienie		Rok			
		2017	2018	2019	2020[6]
Forma pieczy zastępczej	Wiek dzieci	[średnia liczba dzieci]			
w tym pełniących funkcję specjalistyczną	od 1 roku do 3 lat	1	-	-	-
	4- 6 lat	2	1	1	1
	7-13 lat	3	4	4	4
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego	Dzieci w pieczy zastępczej w wieku:	35	31	32	24
	7-13 lat	6	6	4	4
	14-17 lat	25	20	22	14
	18-24 lat	4	6	7	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej podyktowane jest najczęściej zewnętrznymi czynnikami społecznymi, które powodują, że rodziny biologiczne tracą okresowo lub na stałe swoje zdolności opiekuńcze i wychowawcze. Szczegółowe zestawienie przyczyn umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej dla obszaru powiatu wielickiego za okres od 2017 do końca pierwszego półrocza 2020 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 38 - Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem przyczyn umieszczenia - wartości uśrednione

Wyszczególnienie		Rok			
		2017	2018	2019	2020[7]
Forma pieczy zastępczej	Przyczyna umieszczenia	[średnia liczba dzieci]			
Rodziny zastępcze spokrewnione	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	30	45	45	41
	sieroctwa	1	1	1	-
	półsieroctwa	-	2	2	2
	uzależnienia rodziców, w tym:	8	14	14	13
	od alkoholu	6	12	14	13
	przemocy w rodzinie	-	1	1	-
	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	16	13	16	19
	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	2	4	6	7
	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	1	3	2	-
	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	2	3	1	-
	inne	2	5	4	-
Rodziny zastępcze niezawodowe	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	30	37	36	32
	sieroctwa	1	2	1	2
	półsieroctwa	-	3	4	1
	uzależnienia rodziców, w tym:	8	13	14	10
	od alkoholu	8	13	14	10

[7] Dane za okres pierwszego półrocza

Wyszczególnienie		Rok			
		2017	2018	2019	2020[7]
Forma pieczy zastępczej	Przyczyna umieszczenia	[średnia liczba dzieci]			
	przemocy w rodzinie	-	-	1	2
	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	15	13	13	16
	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	1	2	2	1
	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	1	1	1	-
	pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	-	1	-	-
	inne	5	4	1	-
Rodziny zastępcze zawodowe	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	22	24	28	24
	sieroctwa	-	-	-	1
	półsieroctwa	-	1	1	-
	uzależnienia rodziców, w tym:	7	7	9	9
	od alkoholu	6	7	9	9
	przemocy w rodzinie	4	3	3	2
	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	6	6	9	10
	niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	-	-	1	2
	długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	2	3	1	-
	inne	4	5	4	-
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	35	31	32	24
	sieroctwa	1	-	-	-
	półsieroctwa	-	-	-	1
	uzależnienia rodziców, w tym:	10	9	11	11
	od alkoholu	10	9	11	11
	przemocy w rodzinie	2	-	2	1
	bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	23	20	20	11
	inne	-	2	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Wśród głównych przyczyn umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego w okresie od 2017 do końca pierwszej połowy 2020 roku należy wymienić: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz uzależnienie rodziców. W pierwszym przypadku ponad czworo na dziesięć dzieci było umieszczanych w pieczy zastępczej. Natomiast więcej jak co trzecie dziecko umieszczane było w pieczy z powodu uzależnienia rodziców. W 97% tych przypadkach było to uzależnienie od alkoholu. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

PROJEKT

Tabela nr 39 - Główne przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej w latach 2017-2020

Powiat wielicki Przyczyna umieszczenia w pieczy zastępczej	Udział procentowy w całości
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	43%
uzależnienie rodziców	32%
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	5%
przemoc w rodzinie	4%
półsieroctwo	3%
długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego z rodziców	3%
sieroctwo	2%
pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1%
inne	8%
Suma końcowa	**100%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

3.4.2 Wydatki ponoszone przez powiat wielicki w ramach systemu pieczy zastępczej

Opisując wydatki ponoszone w ramach działania systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej można przede wszystkim wyróżnić trzy grupy podstawowe, którymi są:

- wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Analiza rozkładu wyżej wymienionych wydatków została zaprezentowana w poniższych tabelach. Skala przyznawanych i wypłacanych świadczeń, w latach 2017-2019, jest wprost proporcjonalna do liczby rodzin i dzieci objętych systemem rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, zobowiązane są do współfinansowania wydatków w tym zakresie.

PROJEKT

Tabela nr 40 - Liczba świadczeń ogółem w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	liczba świadczeń ogółem		
Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:			
Rodziny zastępcze spokrewnione	251	404	433
Rodziny zastępcze niezawodowe	203	251	283
Rodziny zastępcze zawodowe	251	253	311
Rodziny pomocowe	23	23	25
Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:			
Rodziny zastępcze spokrewnione	28	18	22
Rodziny zastępcze niezawodowe	54	19	23
Rodziny zastępcze zawodowe	18	23	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Tabela nr 41 – Liczba świadczeń na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	liczba świadczeń ogółem		
Wysokość wydatków na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, z tego poniesione w wysokości:			
Rodziny zastępcze spokrewnione	94	241	288
Rodziny zastępcze niezawodowe	62	101	165
Rodziny zastępcze zawodowe	368	401	483
Rodziny pomocowe	0	1	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Tabela nr 42 - Wysokość wydatków na świadczenia w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	wydatki w złotych		
Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:			
Rodziny zastępcze spokrewnione	172 603	279 454	296 535
Rodziny zastępcze niezawodowe	171 125	220 074	263 124

Rodziny zastępcze zawodowe	233 942	230 596	279 886
Rodziny pomocowe	7 033	8 955	8 215
Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:			
Rodziny zastępcze spokrewnione	13 752	12 364	16 560
Rodziny zastępcze niezawodowe	38 792	12 864	22 190
Rodziny zastępcze zawodowe	21 200	11 838	4 768

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Tabela nr 43 - Wysokość wydatków na opiekę i wychowanie dziecka współfinansowanych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok		
	2017	2018	2019
	wydatki w złotych		
Wysokość wydatków na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, z tego poniesione w wysokości:			
Rodziny zastępcze spokrewnione	13 343	31 241	62 968
Rodziny zastępcze niezawodowe	19 699	29 149	40 456
Rodziny zastępcze zawodowe	100 818	116 037	151 910
Rodziny pomocowe	-	63	567

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Tabela nr 44 - Wysokość wydatków na instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok					
	2017		2018		2019	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze
	Wydatki [w złotych]					
Placówki opiekuńczo-wychowawcze, z tego typu:	539 454	652 894	571 208	661 672	561 418	568 514
socjalizacyjnego	539 454	652 894	571 208	661 672	561 418	568 514
Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	21 774	27 866	24 645	25 294	11 572	12 624
na kontynuowanie nauki	18 774	18 266	15 046	15 046	11 572	12 624
na usamodzielnienie	-	6 600	6 600	8 674	-	-
na zagospodarowanie	3 000	3 000	2 999	1 574	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

PROJEKT

Tabela nr 45 - Wysokość średnich miesięcznych wydatków ponoszonych przez gminy na instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Rok 2017 I półrocze	2017 II półrocze	2018 I półrocze	2018 II półrocze	2019 I półrocze	2019 II półrocze
	Wydatki [w złotych]					
Wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, poniesionych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej	85 874	105 663	127 226	120 934	136 687	148 545
Wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, poniesionych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej	-	-	-	-	-	-
Suma końcowa	**85 874**	**105 663**	**127 226**	**120 934**	**136 687**	**148 545**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

PROJEKT

3.5 System pomocy społecznej powiatu wielickiego w ujęciu instytucjonalnym

Powiat wielicki dysponował na koniec pierwszego półrocza 2020 roku urozmaiconą strukturą jednostek organizacyjnych działających w ramach systemu pomocy społecznej. W jej skład wchodziły: placówka poradnictwa specjalistycznego – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, cztery domy pomocy społecznej oraz dwa ośrodki wsparcia - środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Łącznie na ternie powiatu funkcjonuje sześć jednostek organizacyjnych, zapewniających 247 miejsc w różny sposób sprofilowanych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 46 - Jednostki organizacyjne pomocy społecznej powiatu wielickiego wg stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku

Podmiot prowadzący	Wyszczególnienie	liczba jednostek	liczba miejsc	liczba korzystających
Powiat wielicki	PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	1	-	132
Inny podmiot prowadzący	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	4	186	180
	OŚRODKI WSPARCIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI - Środowiskowe Domy Samopomocy	2	61	67
Suma		**7**	**247**	**379**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

Analiza struktury powiatowych jednostek organizacyjnych wskazuje, że jest adekwatna do aktualnych potrzeb. Funkcjonujące na terenie powiatu wielickiego podmioty, świadczące usługi w obszarach: pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej, tworzą koherentny system oparcia dla mieszkańców powiatu. Szczegółowe zestawienie jednostek prowadzonych, zlecanych bądź dofinansowywanych przez powiat wielicki zostało zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela nr 47 – Jednostki prowadzone, zlecane lub dofinansowane przez powiat wielicki wg stanu na koniec III kwartału 2020 roku

Typ jednostki	Nazwa jednostki	Organ prowadzący	Adres	Liczba miejsc
dom pomocy społecznej	Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	Caritas Archidiecezji Krakowskiej	Biskupice 5 32-020 Wieliczka	75
	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych	Stowarzyszenie pomocy socjalnej "Gaudium Et Spes"	Grabie 28 32-002 Węgrzce Wielkie	39
	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych	Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej "Gaudium Et Spes"	Sułków 278 32-020 Wieliczka	60
	Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	Fundacja L'arche w Śledziejowicach	Śledziejowice 83 32-020 Wieliczka	12
warsztaty terapii zajęciowej	Warsztaty Terapii Zajęciowej	Fundacja Osób Niepełnosprawnych w Podolanach	Podolany 74 32-420 Gdów	30
		Fundacja L'arche w Śledziejowicach	Śledziejowice 336 32-020 Wieliczka	34
ośrodki wsparcia - ŚDS	Środowiskowy Dom Samopomocy	Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych "Dobro Dziecka"	Brzezie 338 32-014 Brzezie	37

Typ jednostki	Nazwa jednostki	Organ prowadzący	Adres	Liczba miejsc
placówka wsparcia dziennego	Ponadgminna Placówka Wsparcia Dziennego w formie świetlicy	Fundacja L'arche w Śledziejowicach	Śledziejowice 336 32-020 Wieliczka	24
		Caritas Archidiecezji Krakowskiej	ul. Sikorskiego 6 32-020 Wieliczka	25
		Gmina Biskupice	Zabłocie 171 32-020 Wieliczka	30
		Gmina Gdów	Zagórzany 109 32-420 Gdów	20
		Gmina Niepołomice	ul. Partyzantów 22 32-005 Niepołomice	43
		Stowarzyszenie " Życzliwa Dłoń"	Szarów 346 32-015 Kłaj	30
placówka opiekuńczo-wychowawcza	Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego	Caritas Archidiecezji Krakowskiej	Kłaj 243 32-015 Kłaj	14
		Zgromadzenie Księży Michalitów	Pawlikowice 1 32-020 Wieliczka	30

Źródło: dane PCPR

Zaprezentowane powyżej dane pokazują jednostki organizacyjne pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym – prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc, integrację społeczną oraz rehabilitację zawodową lub społeczną.

Jednocześnie w wyraźny sposób zgłaszane jest zapotrzebowanie na uruchomienie zakładu opiekuńczo-leczniczego na terenie powiatu. Ma to niewątpliwie związek z procesem postępującego starzenia się społeczeństwa. Szacunkowe dane wskazują, że w powiecie identyfikowanych jest łącznie 50 osoby, potencjalnie kwalifikujących się do takiej formy wsparcia. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 48 - Szacowane potrzeby w zakresie uruchomienia zakładu opiekuńczo-leczniczego

Wyszczególnienie	Gmina[8]	liczba osób
Szacunkowa liczba osób, które z terenu gminy mogłyby skorzystać z oferty nowo uruchomionego ZOL	Biskupice	10
	Kłaj	10
	Niepołomice	30
Suma		**50**

Źródło: dane OPS

W trakcie prowadzonej diagnozy z terenu gmin: Kłaj i Niepołomice została zgłoszona potrzeba uruchomienia warsztatów terapii zajęciowej, szacunkowa liczba osób mogących potencjalnie skorzystać z takie formy wsparcia została określona na poziomie 25, z czego 10 osób w gminie Kłaj i 15 osób w gminie Niepołomice.

[8] Brak danych z gminy Wieliczka

Ponadto z terenu poszczególnych gmin powiatu wielickiego zgłaszane było zapotrzebowanie na uruchomienie różnych form wsparcia adresowanych do mieszkańców powiatu wielickiego. Wśród najistotniejszych należy wymienić:

1. Uruchomienie wypożyczalni sprzętu ortopedycznego;
2. Utworzenie dziennego domu seniora;
3. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób opuszczających placówki opiekuńcze;
5. Utworzenie mieszkań interwencyjnych i treningowych;
6. Rozwój opieki wytchnieniowej;
7. Utworzenie schronisk i ogrzewalni dla bezdomnych.

W ramach diagnozy instytucji działających w obszarze systemu pomocy społecznej i ochrony zdrowia, poddano również analizie potrzeby w zakresie wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Zebrane dane wskazują, że na przestrzeni badanego okresu, w gminie Biskupice udzielono takiej pomocy dla matki z dzieckiem w 2018 roku oraz w gminie Gdów w pierwszej połowie 2020 roku - matce z dwójką dzieci.

Najczęściej osoba te uzyskiwały wsparcie w: Domu Matki i Dziecka „CARITAS" w Krakowie przy ul. Żywieckiej 16 oraz Domu Samotnej Matki im. Emilii Wojtyłowej w Wadowicach przy ul. Sadowej 1. Biorąc pod uwagę skalę występującego problemu, na chwilę obecną, nie znajduje się przesłanek do rozbudowy sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży na terenie powiatu wielickiego.

4. Prognoza zmian najistotniejszych czynników społeczno-ekonomicznych na lata 2021-2027

Przeprowadzona diagnoza społeczno-ekonomiczna dla powiatu wielickiego wskazała obszary społeczne, w których należy w ciągu najbliższych lat spodziewać się wzrostów skali ich występowania i problemów im towarzyszących. Prognoza obejmuje również obszary, gdzie nieodnotowywany będzie ich wzrost, jednak spodziewać się należy pozostawania ich na istotnie wysokim poziomie. Z dużą dozą prawdopodobieństwa sytuacja taka może wystąpić w następujących obszarach:

- wzrost liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia,
- utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie ubóstwa wśród mieszkańców powiatu,
- utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie problemu długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie problemu niepełnosprawności,
- wzrastający udział osób bezrobotnych w grupie wiekowej 25-44 lat, przy spadającej jego stopie w pozostałych grupach,
- utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wśród mieszkańców powiatu,

PROJEKT

- utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie deficytów w zakresie potrzeby ochrony macierzyństwa,
- utrzymywanie się na stosunkowo wysokim poziomie problemu alkoholizmu.

Dla wskazanych powyżej problemów społecznych wykonana została prognoza ich dalszych zmian z uwzględnieniem tempa i skali występowania. Prognozę wykonano na okres obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim do 2027 roku. W zależności od rozkładu danych w poszczególnych obszarach, przy prognozowaniu użyto funkcji matematycznych, które wykazywały najbardziej zbliżony przebieg i dopasowanie do danych historycznych.

4.1 Prognozowana zmiana liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia

Diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej powiatu wielickiego wskazuje jednoznacznie na występujący trend wzrostowy w zakresie liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 roku życia. Powiększający się udział tej grupy wiekowej w populacji mieszkańców, będzie na przestrzeni kolejnych lat wymagać podejmowania działań ukierunkowanych na zabezpieczenie potrzeb starzejącego się społeczeństwa.

Szacowany wzrost liczby mieszkańców w tej grupie wiekowej wskazuje, że w stosunku do końca 2019 roku spodziewany przyrost liczby mieszkańców w analizowanej grupie wiekowej osiągnie poziom w przedziale 30-42%. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 49 – Prognozowana zmiana liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 lat dla powiatu wielickiego na okres 2020 – 2027 roku

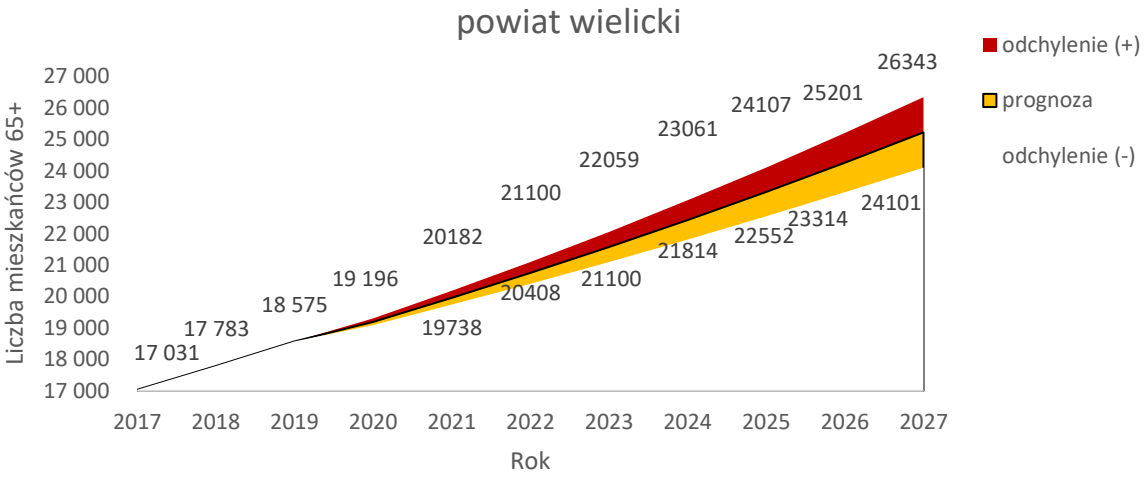
obszar	liczba mieszkańców w wieku 65 lat i więcej										
				prognoza							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	17 031	17 783	18 575	19 196	19 960	20 754	21 579	22 437	23 330	24 257	25 222

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Prezentacja graficzna prognozowanych zmian liczby mieszkańców w wieku 65+ dla powiatu wielickiego na przestrzeni lat 2020-2027 została pokazana na poniższym schemacie.

PROJEKT

Schemat nr 5 – Prognozowana zmiana liczby mieszkańców w wieku 65+ dla powiatu wielickiego na okres 2020 – 2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.2 Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych ubóstwem

Problem ubóstwa na terenie powiatu wielickiego należy do grupy najpowszechniej występujących zjawisk identyfikowanych przez służby pomocy społecznej w poszczególnych gminach. Pomimo, że wykazuję on z roku na rok tendencje spadkową, to wymaga szczególnej uwagi i zastosowania odpowiednich działań eliminujących. Prognozując skale ubóstwa należy stwierdzić, że zauważalny jest we wszystkich gminach wyraźny trend spadkowy w tym obszarze. Przy zachowaniu dotychczas podejmowanych działań na niezmienionym poziomie, skala tego zjawiska powinna w kolejnych latach obowiązywania Strategii tracić na znaczeniu, biorąc pod uwagę ogólną ocenę funkcjonowania całego systemu pomocy społecznej. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 50 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych ubóstwem na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

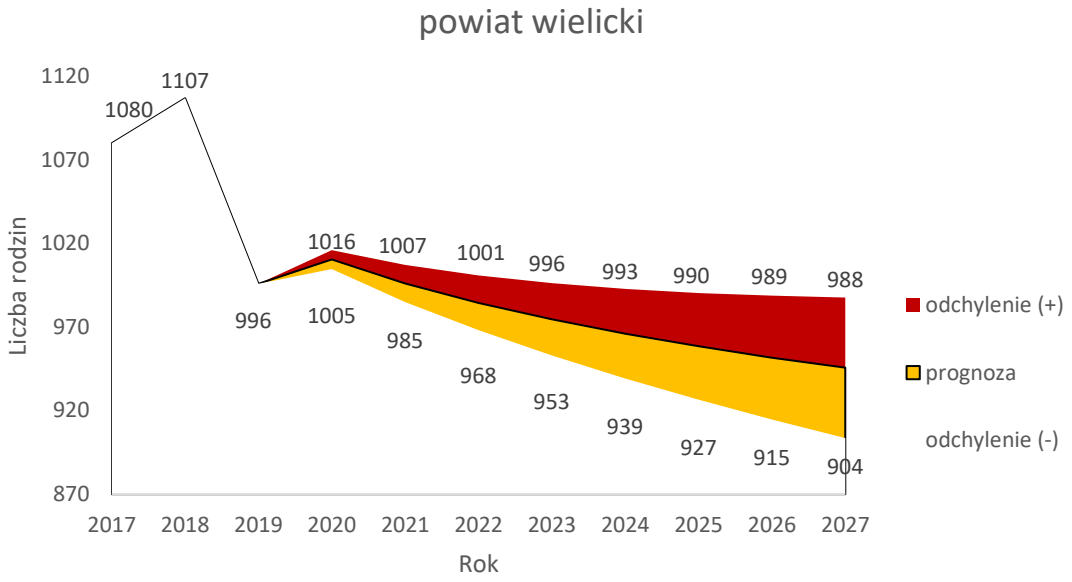
obszar	LICZBA RODZIN OGÓŁEM										
	UBÓSTWO										
				prognoza							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	1080	1107	996	1010	996	984	975	966	959	952	946

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Ujęcie graficzne prognozy ubóstwa na terenie całego powiatu zostało pokazane na poniższym schemacie.

PROJEKT

Schemat nr 6 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych ubóstwem na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

4.3 Prognozowana zmiana liczby rodzin i osób dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą

Kolejnym pod względem istotności wśród problemów diagnozowanych na terenie gmin powiatu wielickiego jest zjawisko długotrwałej lub ciężkiej choroby. Podobnie jak ma to miejsce w przypadku niepełnosprawności działania systemu pomocy społecznej oraz służby zdrowia mogą skupiać się jedynie na eliminowaniu niekorzystnych jego skutków. Należy zauważyć, że na terenie powiatu dostrzegalna jest tendencja wzrostowa w tym zakresie, a skala zjawiska w wartościach bezwzględnych pozostaje na dość wysokim poziomie. Prognoza na lata 2020-2027 dla całego powiatu została zawarta w poniższej tabeli.

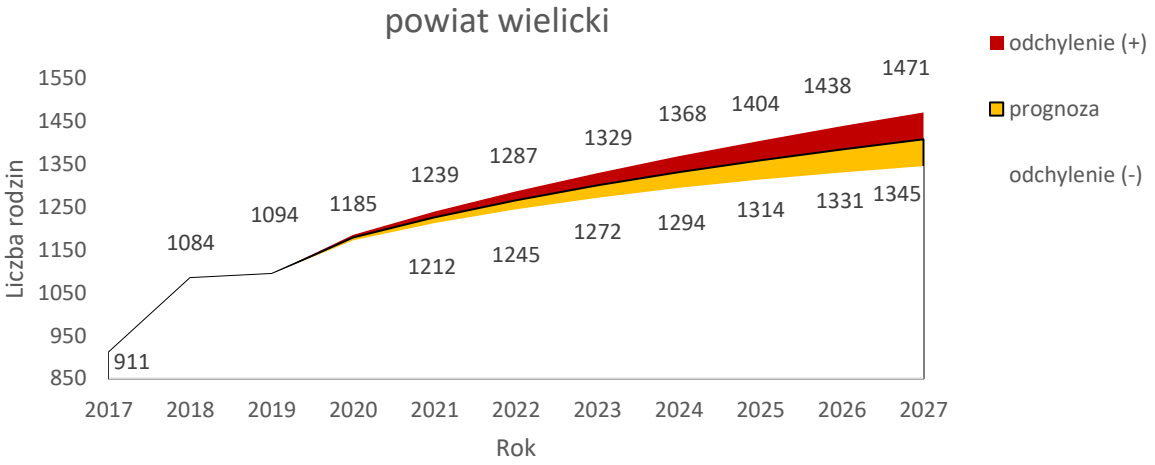
Tabela nr 51 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

obszar	LICZBA RODZIN OGÓŁEM										
	DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA										
				prognoza							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	911	1084	1094	1179	1226	1266	1300	1331	1359	1385	1408

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Ujęcie graficzne prognozy problemu długotrwałej lub ciężkiej choroby dla całego obszaru powiatu wielickiego na lata 2020-2027 zostało zaprezentowane na poniższym schemacie. Widać wyraźnie dostrzegalną tendencje wzrostową, co z pewnością będzie generować w następnych latach dodatkowe obciążenie dla systemów: pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia.

Schemat nr 7 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

4.4 Prognoza zmian zachodzących w zakresie problemów związanych z niepełnosprawnością

Kolejnym zagadnieniem, które zostało ujęte w katalogu obszarów podlegających prognozie jest problem niepełnosprawności. Z racji swojej natury jest on niemożliwy do wyeliminowania, jednak dostępny wachlarz środków stwarza bardzo duże możliwości do niwelowania jego skutków. Na terenie powiatu wielickiego problem niepełnosprawności należy do grupy najliczniej występujących i wymagających szczególnej uwagi ze strony systemu pomocy społecznej. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

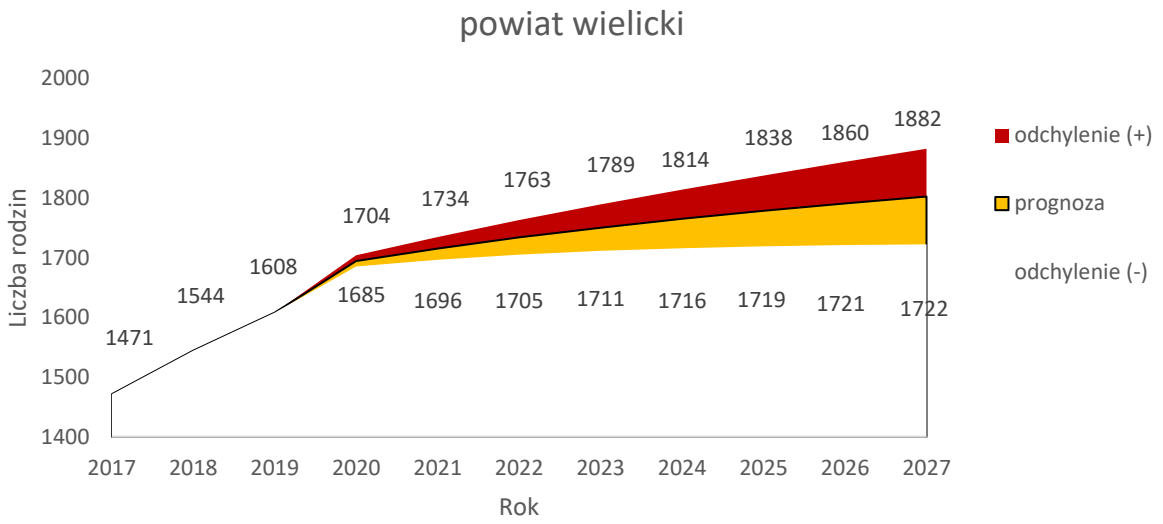
Tabela nr 52 – Prognozowana zmiana liczby osób otrzymujących orzeczenie o niepełnosprawności na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

obszar	Liczba osób otrzymujących orzeczenie o niepełnosprawności										
				prognoza							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	1471	1544	1608	1694	1715	1734	1750	1765	1778	1791	1802

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PZON

Estymacja danych dla okresu 2020-2027 w obszarze całego powiatu wielickiego została pokazana na poniższym schemacie. Dostrzegalny jest trend wzrostowy w tym zakresie, co determinuje konieczność podejmowania szeroko zakrojonych działań niwelujących jego skutki. Należy ponadto zwrócić uwagę, że liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością, wyrażona w wartościach bezwzględnych, będzie się znajdować na istotnie wysokich poziomach.

Schemat nr 8 – Prognozowana zmiana liczby osób otrzymujących orzeczenie o niepełnosprawności na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PZON

4.5 Prognozowana zmiana liczby osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat

Kolejnym czynnikiem determinującym konieczność podejmowania działań zapobiegawczych jest utrzymujący się na stosunkowo wysokim poziomie udział osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych. Charakterystycznym jest to, że w tej właśnie grupie wiekowej pomimo rejestrowanego spadku stopy bezrobocia, udział jej w ogóle bezrobotnych rośnie. Tendencja taka utrzymywała się nieprzerwanie w okresie od 2013 do 2019 roku, co zostało pokazane we wcześniejszej części opracowania.

Wobec powyższego koniecznym jest koncentrowanie działań, w obszarze rynku pracy, ukierunkowanych na grupę wiekową 25-44 lat w celu aktywizacji tychże osób. Estymacja tego zjawiska przeprowadzona na lata 2020-2027 pokazuje, że można się spodziewać lekkiej poprawy tych proporcji na rynku racy. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

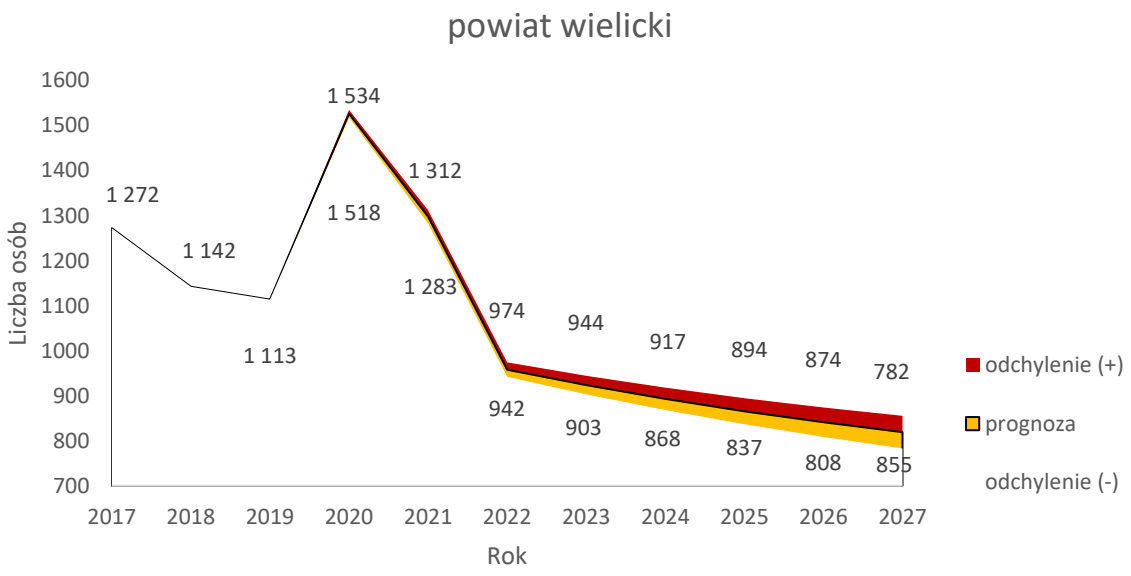
Tabela nr 53 – Prognozowana liczba osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

bezrobotni w wieku	powiat wielicki										
	Rok (stan na koniec III kw.)										
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
				prognoza							
	liczba osób										
25-44 lat	1272	1142	1113	1526	1297	958	923	893	865	841	819

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane w wartościach bezwzględnych nie wykazują trendu wzrostowego. Jednakże wraz z obniżającą się stopą bezrobocia, proporcjonalny udział bezrobotnych zwłaszcza w wieku 35-44 lat stale rośnie w stosunku do ogółu bezrobotnych. Prognozę graficzną liczby bezrobotnych w grypie wiekowej 25-44 lat zaprezentowano na poniższym schemacie.

Schemat nr 9 – Prognozowana liczba osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.6 Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Kolejnym i zarazem bardzo istotnym problemem, który wymaga zaprojektowania odpowiednich działań na kolejne lata jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Należy przypomnieć, że problem ten jest identyfikowany jako pierwsza najczęściej występująca przyczyna umieszczania dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego. Ogólna ocena tego zjawiska i prognozowanych jego wielkości skłania do przyjęcia wniosku, że intensywność występowania powinna z roku na rok maleć. Potwierdzają to dane zawarte w poniższej tabeli.

Tabela nr 54 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

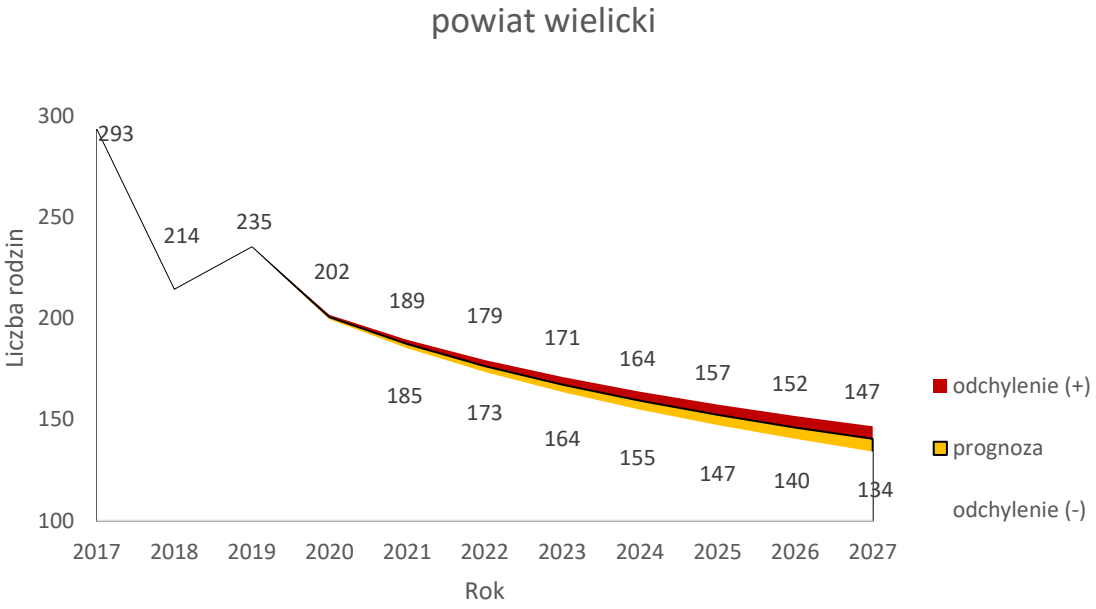
obszar	LICZBA RODZIN OGÓŁEM BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO										
				prognoza							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	293	214	235	200	187	176	167	159	152	146	140

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Analizując zagadnienie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z perspektywy całego powiatu widać wyraźną tendencję spadkową, co zostało ukazane na poniższym schemacie.

PROJEKT

Schemat nr 10 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

4.7 Prognozowana zmiana liczby rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa

Wnioski płynące z wykonanej diagnozy problemów społecznych wskazują, że kolejnym obszarem wymagającym intensywnego wsparcia ze strony służb pomocy społecznej w nadchodzących latach będą rodziny wykazujące potrzebę ochrony macierzyństwa. Analiza wykazała, że problem ten znajduje się na szóstym miejscu, pod względem liczby rodzin wykazujących deficyty w tym obszarze. Estymacja pokazuje, że w 2027 roku na terenie powiatu wielickiego liczba rodzin odczuwających potrzebę ochrony macierzyństwa będzie się mieścić w przedziale 308-336. Przewidywane jest pogorszenie sytuacji w tym zakresie, ponieważ w stosunku do 2019 roku oznacza to wzrost na poziomie od 27% do 38%. Ponadto biorąc pod uwagę stosunkowo dużą częstotliwość występowania problemów towarzyszących ochronie macierzyństwa, należy wykorzystywać dostępne środki i działania przeciwdziałające niekorzystnym skutkom ich występowania. Szczegółowe dane opisujące liczbę rodzin wykazujących potrzeby w zakresie ochrony macierzyństwa w latach 2020-2027 zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

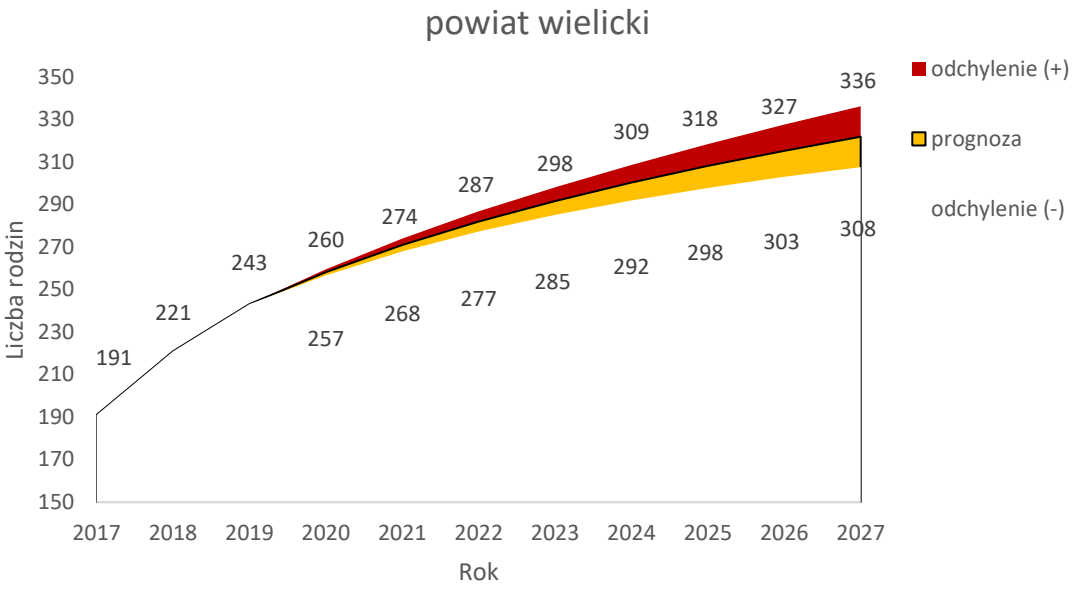
Tabela nr 55 – Prognozowana zmiana liczby rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

obszar	LICZBA RODZIN OGÓŁEM										
	POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA										
				prognoza							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	191	221	243	258	271	282	292	300	308	315	322

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Graficzne ujęcie zmian w obszarze potrzeb ochrony macierzyństwa na terenie powiatu w latach 2020-2027 zostało zaprezentowane na poniższym schemacie.

Schemat nr 11 – Prognozowana zmiana liczby rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

4.8 Prognoza zmian zachodzących w zakresie problemów związanych z alkoholizmem

Wnioski płynące z wykonanej diagnozy problemów społecznych wskazują, że kolejnym obszarem wymagającym intensywnego wsparcia ze strony służb pomocy społecznej w nadchodzących latach będą rodziny dotknięte alkoholizmem. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela. Estymacja wskazuje, że w 2027 roku na terenie powiatu wielickiego liczba rodzin dotkniętych alkoholizmem będzie się mieścić w przedziale 108-118, co proporcjonalnie przekłada się na umiarkowaną skalę zmian, ponieważ w stosunku do 2019 roku oznacza fluktuację w przedziale od -4% do 5%.

W związku z powyższym uzasadniony jest wniosek, że nie można oczekiwać w przeciągu następnych lat znaczącego spadku liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu. Należy również pamiętać, że problem uzależnień rodziców jest jedną z najczęstszych przyczyną umieszczania dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego.

Tabela nr 56 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

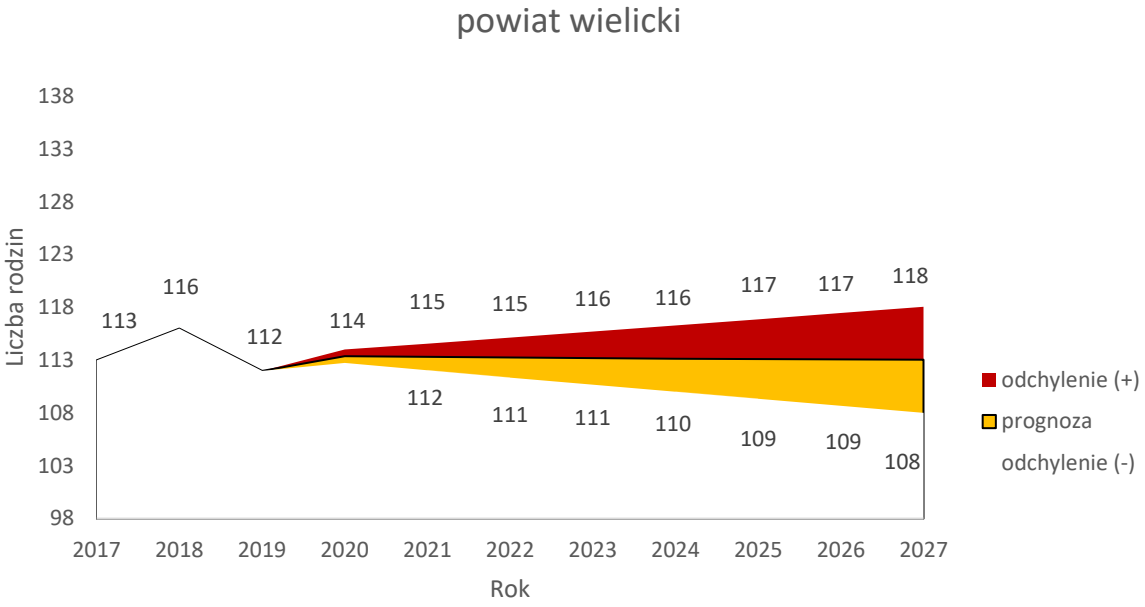
obszar	LICZBA RODZIN OGÓŁEM ALKOHOLIZM										
			prognoza								
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
powiat wielicki	113	116	112	113	113	113	113	113	113	113	113

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Graficzne ujęcie zmian w obszarze alkoholizmu na terenie powiatu w latach 2020-2027 zostało zaprezentowane na poniższym schemacie.

PROJEKT

Schemat nr 12 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

4.9 Analiza SWOT

Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę czynników społeczno-ekonomicznych w połączeniu z prognozą głównych problemów społecznych zidentyfikowanych w powiecie wielickim, została wykonana analiza SWOT. Zadaniem tego narzędzie jest wykazanie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń, w tym przypadku w odniesieniu do zasobów powiatu.

Nazwa przyjętej metody pochodzi od słów:

strengths – mocne strony

weaknesses - słabe strony

opportunities – szanse

threats – zagrożenia.

Mocne strony stanowią czynniki w postaci zasobów ludzkich, rzeczowych i potencjału drzemiącego wewnątrz badanego środowiska, na których ukształtowanie organizacja posiada bezpośredni wpływ. Przeciwieństwem są natomiast słabe strony, które również ukonstytuowane są wewnątrz organizacji, jednak ich występowanie przekłada się na osłabienie pozycji danej organizacja w stosunku do otoczenia.

Szans należy upatrywać poza badanym środowiskiem, w jego otoczeniu. Stanowią je wszystkie czynniki zewnętrzne, które bez udziału organizacji wzmacniają jej pozycję. Zagrożenia, również znajdują się poza organizacją lub badanym środowiskiem, beż możliwości wpływania na nie, stanowią czynniki osłabiające pozycję organizacji w stosunku do otoczenia.

Bazując na wnioskach płynących z diagnozy i wykonanych prognoz, wykorzystując powyżej opisaną metodę, zostały przebadane następujące obszary:

1. System wsparcia dla osób starszych, długotrwale lub ciężko chorych;
2. System wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami;
3. Wzmocnienie systemu pieczy zastępczej;
4. System zapobiegania niektórym patologiom społecznym i kryzysom oraz łagodzenie ich skutków.

Tabela nr 57 - Analiza SWOT

System wsparcia dla osób starszych, długotrwale lub ciężko chorych oraz dotkniętych ubóstwem	
Mocne strony	**Słabe strony**
• Rozbudowana sieć funkcjonujących na terenie powiatu placówek opieki całodobowej • Rozbudowana sieć funkcjonujących na terenie powiatu placówek wsparcia dziennego • Sprawnie organizowane usługi opiekuńcze organizowane w gminach, • Dobra współpraca między placówkami z terenu powiatu Wielickiego, • Dobra współpraca i znajomość środowiska osób wymagających wsparcia przez OPS-y, • Rozbudowana baza organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych i przewlekle chorych, • Dobra baza rehabilitacyjna w DPS-ach, • Wyszkolona kadra pracowników, • Dobre położenie geograficzne powiatu, • Wyedukowane środowisko lokalne w zakresie poszukiwania wsparcia.	• Brak integracji pomiędzy podopiecznymi placówek z terenu powiatu, • Niewykorzystana baza rehabilitacyjna DPS-ów dla osób ze środowiska, • Brak wolontariatu, • Zmiany kadrowe wśród specjalistów.
Szanse	**Zagrożenia**
• Pozyskiwanie środków finansowych z różnych źródeł (granty i dotacje), • Dobra współpraca ze środowiskiem, • Dobra współpraca z włodarzami Gmin, szefami i pracownikami ośrodków pomocy społecznej,	• Przedłużający się okres pandemii wirusa COVID-19 i rosnąca niepewność w zakresie rodzących się nowych zagrożeń epidemicznych, • Ograniczone środki finansowe na poszerzenie działalności placówek dla osób starszych, długotrwale lub ciężko chorych,

PROJEKT

• Poszerzenie zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi.	• Odpływ wykwalifikowanych pracowników z powodu niskich zarobków, • Konkurencyjne warunki pracy i płacy w placówkach publicznych w stosunku do placówek prowadzonych przez NGO.

System wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami

Mocne strony	Słabe strony
• Rozbudowana sieć instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, • System dofinansowań (zadania ustawowe i programy) • Możliwość pozyskiwania dodatkowych środków w ramach projektów i programów, • Współpraca z organizacjami pozarządowymi, • Siedziba PCPR wolna od barier architektonicznych.	• Brak wystarczającej liczby miejsc dla osób ze sprażoną lub znaczną niepełnosprawnością (osoby z porażeniem mózgowym, autyzmem) - wymagających pracy indywidualnej lub w małych grupach, • Niewystarczające środki finansowe w stosunku do potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych, • Braki kadrowe w zakresie pozyskiwania i realizacji nowych programów.
Szanse	**Zagrożenia**
• Duże doświadczenie kadry zatrudnionej w ośrodkach działających na terenie powiatu, • Większa otwartość społeczeństwa na osoby z niepełnosprawnością i potrzebę ich wspierania, • Zwiększenie nakładów państwa na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych i zwiększenie ich samodzielności poprzez wzrost liczby programów im dedykowanych, • Zwiększenia poziomu zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnościami, • Zwiększenie poziomu wykształcenia wśród osób z niepełnosprawnościami.	• Niskie wynagrodzenia kadry DPS, ŚDS i wiążąca się z tym trudność w pozyskaniu wysoko wykwalifikowanych pracowników/specjalistów, • Brak oferty szkoleniowej dla pracowników działu Rehabilitacji Społecznej dla osób z niepełnosprawnościami, • Starzejące się społeczeństwo, • Zwiększona liczba wypadków np. komunikacyjnych, • Choroby cywilizacyjne powodujące wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami, • Niejasne przepisy prawne, • Niska aktywność społeczna i zawodowa wśród osób z niepełnosprawnościami, • Niedostosowany system edukacji w stosunku do zmieniającego się rynku pracy, • Wzrost liczby mieszkańców Powiatu, w tym osób z niepełnosprawnościami.

PROJEKT

Wzmocnienie systemu pieczy zastępczej	
Mocne strony	**Słabe strony**
• Rozbudowana sieć instytucjonalnej formy pieczy zastępczej oraz placówek wsparcia dziennego, • Kompetentna kadra, dobrze przygotowana merytorycznie, • Oferta wsparcia Rodzin Zastępczych – Grupy Wsparcia, • Możliwość czerpania z innych zewnętrznych form edukacji i wsparcia – szkolenia i superwizja dla kadry i Rodzin Zastępczych, • Bardzo dobre warunki lokalowe dla realizacji zadań w obszarze pieczy zastępczej, • Posiadanie zasobów w formie urządzeń multimedialnych do kontaktu z rodzinami zastępczymi i dziećmi, • Szeroka współpraca z instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze pieczy zastępczej, • Stały monitoring i wsparcie rodzin zastępczych również w okresie pandemii, • Prowadzenie stałego naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	• Brak rozeznania potrzebnych innych form wsparcia poza tymi, które są dostępne w placówkach, np. streetworking, • Brak szerokiego dialogu społecznego, a nie tylko opartego na spotkaniach specjalistów z tych samych instytucji, wskazującego realne potrzeby w środowisku, • Brak psychiatrów dziecięcych dostępnych dla dzieci i rodzin, wg potrzeb indywidualnych danych instytucji czy podmiotów, • Niewystarczająca liczba rodzin zastępczych, • Brak realnej, efektywnej współpracy z kuratorami sądowymi zawodowymi i społecznymi, • Niewystarczający poziom zatrudnienia specjalistów w obszarze pieczy zastępczej.
Szanse	**Zagrożenia**
• Szeroka oferta szkoleń dostosowana do potrzeb kadry oraz systemu pieczy zastępczej, • Dobra infrastruktura, • Współpraca z ośrodkami adopcyjnymi i kuratorską służbą sądową, • Współpraca z ośrodkami adopcyjnymi, realizującymi szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, • Napływ nowych mieszkańców powiatów jako potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze, • Sukcesywny wzrost liczby rodzin zastępczych; • Finansowanie na dobrym poziomie rodzin zastępczych.	• Rosnąca obawa o trudności w funkcjonowaniu rodzin wynikające z izolacji domowej, społecznej w wyniku pandemii wirusa COVID-19, • Pogłębienie trudności w relacjach placówek wsparcia dziennego ze szkołami, • Brak współpracy władz samorządowych na poziomie gmina – powiat, metropolia krakowska, w celu opracowania wspólnej polityki społecznej adekwatnej do realnych potrzeb, problemów, zmian i wyzwań społecznych w perspektywie lokalnej, • Niechęć do prowadzenia dialogu społecznego obserwowana na każdym szczeblu polityki społecznej, • Obciążenie emocjonalne kadry związane z charakterem wykonywanych zadań, • Ustawiczny wzrost postanowień sądowych, dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych.

PROJEKT

System zapobiegania niektórym patologiom społecznym i kryzysom oraz łagodzenie ich skutków	
Mocne strony	**Słabe strony**
• Doświadczeni pracownicy, • Partnerstwo samorządu z organizacjami pozarządowymi, • Nowo powstały OIK, • Możliwość otrzymania pomocy specjalistycznej w OIK oraz od pracowników w innych instytucjach, • Zasoby kadrowe działające na rzecz rodziny, • Współpraca międzyinstytucjonalna, • Funkcjonowanie grup wsparcia, • Pomoc wykwalifikowanych doradców zawodowych i psychologów, • Rozwinięte powiatowe poradnictwo specjalistyczne, • Zwiększająca się świadomość społeczna na temat problemu przemocy w rodzinie, • Posiadanie i realizacja dokumentów strategicznych pozwalających na staranie się o środki zewnętrzne, • Obecność środowiskowego zespołu leczenia psychiatrycznego, • Możliwość korzystania z pomocy specjalistycznej w dużych ośrodkach aglomeracyjnych np. w Krakowie, co pozwala na zachowanie anonimowości • Powstanie stref przemysłowych w Niepołomicach oraz Wieliczce, • Dobrze rozwinięta sieć oferująca usługi opiekuńcze, • Działalność klubów seniora.	• Zjawisko długotrwałego bezrobocia, • Emigracja zarobkowa ludzi młodych, • Niewystarczająca oferta pracy dla ludzi młodych bez doświadczenia, • Niewystarczająca liczba kadry wyspecjalizowanej w zakresie prowadzenia systemowej terapii rodzin, • Lęk osoby dotkniętej trudnością przed oceną środowiska, • Słaba współpraca rodziców z nauczycielami, • Postępująca dysfunkcja życia społecznego, • Problemy społeczne wynikające z niepełnych rodzin będących skutkiem migracji zarobkowej, • Niski poziom zarobków, • Występujące patologie społeczne powstałe z tytułu istniejącego bezrobocia - źródła wielu negatywnych zjawisk społecznych.
Szanse	**Zagrożenia**
• Korzystanie z dobrych praktyk innych regionów, • Wzrost gospodarczy, • Zwiększona dostępność do finansowych środków zewnętrznych, • Rozwój infrastruktury pomocy społecznej, • Rozwój zawodowy pracowników działających w obszarze pomocy społecznej, • Otwarcie się na nowe problemy – nabycie nowych umiejętności przez pracowników,	• Brak zaufania do specjalistów, • Brak odwagi, osób dotkniętych kryzysem, proszenie o pomoc, • Utrzymujące się zjawisko ubóstwa, • Pogarszający się system ochrony zdrowia, • Brak dostatecznych rozwiązań pomocy dla młodzieży uzależnionej, • Rosnąca ilość dzieci i młodzieży używających środków psychoaktywnych, • Łatwy dostęp do leków, dopalaczy oraz innych środków odurzających,

PROJEKT

• Korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne powiatu wielickiego, • Rosnąca świadomość społeczna n/t zagrożeń patologiami, • Zmiany prawne umożliwiające udzielanie pomocy osobom zagrożonym przemocą domową, • Prospołeczna polityka gmin powiatu, • Dostępność nowych środków odurzających, • Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu w zakresie realizacji zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy, • Rozwój usług opiekuńczych.	• Rozpad rodzin, • Pandemia oraz zagrożenia zdrowotne, • Spadek liczby urodzeń, • Zmniejszająca się odporność psychiczna społeczeństwa, • Zagrożenia wynikające z rozwoju społecznego, nowe uzależnienia behawioralne, • Wzrost liczby osób uzależnionych, • Postępujący zanik wzorców wychowawczych, • Dominacja świata wirtualnego nad światem rzeczywistym, • Cyberprzemoc, • Naruszanie prywatności jednostki przez nowe formy telekomunikacji i komputeryzacji, • Brak równowagi na rynku pracy, • Zwiększające się zanieczyszczenie środowiska co wpływa na rozwój chorób cywilizacyjnych, • Brak poczucia bezpieczeństwa, • Przerzucanie obowiązku sprawowania opieki nad członkami rodzin na instytucje publiczne.

Źródło: opracowane własne

PROJEKT

5. Cele, kierunki działań i mierniki ich realizacji

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego na lata 2021-2027 w swojej treści wskazuje cele strategiczne i operacyjne. Stanowią one podstawę do wyznaczania koniecznych działań podejmowanych w nadchodzących latach. Zapewniając efektywność projektowanych działań przyjmuje się katalog mierników powiązanych z poszczególnymi działaniami, których celem jest okresowa ocena ich skuteczności. Wszelkie wysiłki ukierunkowane na osiągnięcie celów i działań strategicznych powiązane są z misją i wizją, realizowanymi przez wszystkie podmioty bezpośrednio zaangażowanie w dążenie do wyznaczonych celów.

5.1 Misja i wizja

Powiat wielicki realizując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjmuje następującą misję:

„Budowanie efektywnie działającego systemu oparcia społecznego dla mieszkańców powiatu wielickiego, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dzieckiem, funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych"

Kierując się przyjętą misją powiat wielicki w perspektywie do 2027 roku będzie dążył do osiągnięcia wizji zakładającej, że:

W powiecie wielickim funkcjonuje sprawna sieć pieczy zastępczej niosąca oparcie dziecku i rodzicom, których zdolności wychowawcze zostały w istotny sposób ograniczone. Wysiłki poszczególnych osób i instytucji funkcjonujących w systemie pomocy społecznej przyczyniają się do znaczącego skrócenia czasu przebywania dzieci w zastępczych formach opieki, a rodzice otrzymują wsparcie i pomoc wyposażającą ich w umiejętności radzenia sobie z deficytami.

Osoby starsze na terenie powiatu wielickiego znajdują oparcie w istniejącej sieci instytucji i organizacji działających na ich rzecz. Budowane i realizowane są programy aktywizujące osoby w podeszłym wieku, które oprócz niesienia pomocy potrafią zaktywizować ich beneficjentów w kierunku otwierania się i integrowania ze środowiskiem, dając im jednocześnie możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Działania te w dużej mierze wykorzystują ideę wolontariatu, który oprócz wymiernych korzyści materialnych niesie ze sobą ogromny potencjał oddziaływań społecznych.

Osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie wyposażeni są w dostępność do różnych form pomocy osobistej i instytucjonalnej na różnych etapach ich życia. Poczynając od okresu wczesnej edukacji po funkcjonowanie w życiu dorosłym. Oparcie kierowane do osób niepełnosprawnych zapewnia nie tylko uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym, ale przede wszystkim możliwość aktywnego korzystania z rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Ponadto osoby starsze i niepełnosprawne posiadają nieograniczony dostęp do szeroko rozumianej oferty publicznej ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych oraz tworzeniem przyjaznej infrastruktury dla seniorów i ich opiekunów.

5.2 Cele strategiczne, operacyjne, działania i mierniki

W ramach prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego została wykonana diagnoza czynników społeczno-ekonomicznej oraz przeprowadzona prognoza dla głównych obszarów, które w najbliższych latach będą miały decydujący wpływ na kształtowanie polityki społecznej. Ponadto przeprowadzona została analiza SWOT, która wskazuje mocne i słabe strony, jak również szanse i zagrożenia

identyfikowane w niniejszych obszarach. Na bazie wniosków płynących z analiz zaprezentowanych we wcześniejszej części niniejszego opracowania przyjęto jedenaście celów strategicznych, które otrzymały następujące brzmienie:

1. Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych;
2. Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami;
3. Poszerzenie oferty pieczy zastępczej poprzez utworzenie i wykorzystanie nowych środowisk opiekuńczych;
4. Podnoszenie jakości świadczonych usług oraz dostosowanie standardów opieki i wychowania dzieci i młodzieży w rodzinach zastępczych;
5. Utworzenie kompleksowego systemu wsparcia rodzin zastępczych;
6. Merytoryczne, efektywne, odpowiadające potrzebom rodzin wsparcie w wychowaniu i opiece nad dziećmi i młodzieżą;
7. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych kryzysem;
8. Przeciwdziałanie patologicznemu rozwojowi kryzysów i ich następstw;
9. Zwiększenie dostępności do usług oraz infrastruktury pomocowej dla rodzin potrzebujących wsparcia;
10. Podniesienie jakości usług w sektorze pomocy społecznej;
11. Aktywizacja zawodowa osób z rodzin patologicznych.

Wskazane powyżej cele strategiczne są dodatkowo opisane powiązanymi z nimi celami operacyjnymi i działaniami, do których to przyporządkowano mierniki ich realizacji. Szczegółową prezentację tych elementów zawiera poniższa tabela, w której wskazano również, dla każdego z działań, podmioty angażujące się w ich wykonanie.

Tabela nr 58 - Cele strategiczne, operacyjne i działania przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
SRPS.1. Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych	SRPS.1.1. Utworzenie sieci ośrodków wsparcia dla osób w podeszłym wieku	SRPS.1.1.1. Utworzenie klubu seniora w każdej gminie	SRPS.1.1.1.1. Liczba funkcjonujących klubów seniora	OPS
			SRPS.1.1.1.2. Liczba osób korzystających	OPS
	SRPS.1.2. Wprowadzenie usług rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania osób w podeszłym wieku	SRPS.1.2.1. Rehabilitacja osób w podeszłym wieku w miejscu zamieszkania	SRPS.1.2.1.1. Liczba osób korzystających z rehabilitacji	NZOZ, OPS, PCPR
	SRPS.1.3. Utrzymanie osoby w samodzielnym funkcjonowaniu	SRPS.1.3.1. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób starszych	SRPS.1.3.1.1. Liczba mieszkań chronionych	NGO OPS, PCPR
			SRPS.1.3.1.2. Liczba osób umieszczonych w mieszkaniach chronionych	NGO OPS, PCPR

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
	SRPS.1.4. Utrzymanie osób w dotychczasowym środowisku lokalnym przy jednoczesnym zmniejszeniu nakładów finansowych na zabezpieczenie całodobowych miejsc pobytu	SRPS.1.4.1. Utworzenie rodzinnego domu pomocy społecznej	SRPS.1.4.1.1. Liczba rodzinnych domów pomocy	OPS, NGO, Podmioty prowadzące RDP
			SRPS.1.4.1.2. Liczba osób umieszczonych w rodzinnym domu pomocy	OPS NGO, Podmioty prowadzące RDP
	SRPS.1.5. Rozwój usług opiekuńczych	SRPS.1.5.1. Zabezpieczenie opieki dla osób starszych w miejscu ich zamieszkania	SRPS.1.5.1.1. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	OPS, NGO
			SRPS.1.5.1.2. Liczba zatrudnionych opiekunów	OPS, NGO
	SRPS.1.6. Rozwój wolontariatu	SRPS.1.6.1. Oferowanie wsparcia przez wolontariuszy działających na rzecz mieszkańców środowiska lokalnego	SRPS.1.6.1.1. Liczba wolontariuszy	PCPR, DPS, NGO
			SRPS.1.6.1.2. Liczba osób objętych wsparciem wolontariuszy	PCPR, DPS, NGO
			SRPS.1.6.1.3. Liczba osób uczestniczących w imprezach i wydarzeniach organizowanych przez wolontariuszy	PCPR, DPS, NGO
	SRPS.1.7. Budowanie grupy wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	SRPS.1.7.1. Współpraca interdyscyplinarna na rzecz osób starszych mieszkających w środowisku i placówkach dziennych i całodobowych	SRPS.1.7.1.1. Liczba spotkań grupy wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	PCPR, OPS, DPS, ŚDS, NGO
			SRPS.1.7.1.2. Liczba uczestników grupy wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	PCPR, OPS, DPS, ŚDS, NGO

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
SRPS.2. Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami	SRPS.2.1. Dostosowanie istniejącej sieci wsparcia społecznego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem		SRPS.1.7.1.3. Liczba nowych rozwiązań, wdrożonych przez grupę wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	PCPR, OPS, DPS, ŚDS, NGO
		SRPS.2.1.1. Utworzenie dodatkowych miejsc w istniejących ośrodkach wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem	SRPS.2.1.1.1. Liczba utworzonych miejsc	PCPR, OPS, NGO
		SRPS.2.1.2. Utrzymanie dotychczasowej liczby środowiskowych domów samopomocy	SRPS.2.1.2.1. Liczba funkcjonujących ŚDS	PCPR, OPS, NGO
			SRPS.2.1.2.2. Liczba osób korzystających	PCPR, OPS, NGO
	SRPS.2.2. Zapewnieni dostępności budynków użyteczności publicznej oraz miejsc zamieszkania dla osób niepełnosprawnych	SRPS.2.2.1. Likwidacja barier funkcjonalnych w budynkach użyteczności publicznej	SRPS.2.2.1.1. Liczba dostosowanych obiektów	PCPR, Gminy
	SRPS.2.3. Zwiększenie mobilności osób z niepełnosprawnościami	SRPS.2.3.1. Dofinansowanie do oprzyrządowania ułatwiającego poruszanie się osobom niepełnosprawnym	SRPS.2.3.1.1. Liczba osób objętych dofinansowaniem	PCPR
		SRPS.2.3.2. Dofinansowanie kosztów transportu	SRPS.2.3.2.1. Liczba dofinansowanych usług transportowych	Powiat, Gminy, PCPR
	SRPS.2.4. Zwiększenie zakresu rehabilitacji zdrowotnej w warunkach stacjonarnych	SRPS.2.4.1. Dofinansowanie usług rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej	SRPS.2.4.1.1. Liczba osób korzystających z usług rehabilitacyjnych	PCPR, NGO
SRPS.3. Poszerzenie oferty pieczy zastępczej poprzez utwo-	SRPS.3.1. Poszerzenie bazy rodzin zastępczych	SRPS.3.1.1. Coroczna diagnoza potrzeb;	SRPS.3.1.1.1. Liczba kandydatów do	PCPR

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
rzenie i wykorzystanie nowych środowisk opiekuńczych		koordynacja działań i zapewnienie środków finansowych dla nowo utworzonych zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	pełnienia roli rodziny zastępczej	
			SRPS.3.1.1.2. Liczba rodzin zastępczych	PCPR
			SRPS.3.1.1.3. Liczba rodzinnych domów dziecka	PCPR
	SRPS.3.2. Promocja rodzicielstwa zastępczego	SRPS.3.2.1. Prowadzenie kampanii informacyjnych	SRPS.3.2.1.1. Liczba opublikowanych ulotek i broszur [egz.]	PCPR
			SRPS.3.2.1.2. Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych	PCPR
			SRPS.3.2.1.3. Liczba opublikowanych artykułów na stronie internetowej	PCPR, OPS
	SRPS.3.3. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych	SRPS.3.3.1. Rozpoznawanie środowiska kandydatów poprzez analizę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz ocenę psychologiczna pod katem motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	SRPS.3.3.1.1. Liczba wykonanych analiz	PCPR
			SRPS.3.3.1.2. Liczba wydanych opinii psychologicznych	PCPR
		SRPS.3.3.2. Zapewnienie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	SRPS.3.3.2.1. Liczba naborów do szkoleń	PCPR
			SRPS.3.3.2.2. Liczba osób przeszkolonych	PCPR
SRPS.4. Podnoszenie jakości świadczonych usług oraz dostosowanie standardów opieki	SRPS.4.1. Podnoszenie kwalifikacji kadry działu ds. pieczy zastępczej oraz kadry placówek	SRPS.4.1.1. Organizacja cyklicznych, tematycznych szkoleń i superwizji	SRPS.4.1.1.1. Liczba godzin przeprowadzonych szkoleń i superwizji	PCPR

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
i wychowania dzieci i młodzieży w rodzinach zastępczych	opiekuńczo-wychowawczych			
			SRPS.4.1.1.2. Liczba uczestników szkoleń i superwizji	PCPR
	SRPS.4.2. Rozpoznawanie problemów dotyczących funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowiskach ich pochodzenia	SRPS.4.2.1. Diagnoza środowiska oparta na współpracy z funkcjonującymi placówkami opiekuńczo - wychowawczymi	SRPS.4.2.1.1. Liczba ankiet	PCPR
			SRPS.4.2.1.2. Liczba diagnoz	PCPR
SRPS.5. Utworzenie kompleksowego systemu wsparcia rodzin zastępczych	SRPS.5.1. Rozwój poradnictwa psychologicznego, edukacyjnego i socjalnego dla rodzin zastępczych i dzieci	SRPS.5.1.1. Prowadzenie grup wsparcia i konsultacji	SRPS.5.1.1.1. Liczba zorganizowanych spotkań	PPPP, PCPR, Sąd Rodzinny, Kuratorzy, OPS
SRPS.6. Merytoryczne, efektywne, odpowiadające potrzebom rodzin wsparcie w wychowaniu i opiece nad dziećmi i młodzieżą	SRPS.6.1. Wzmacnianie pozycji i poszerzanie oferty wsparcia dla rodzin	SRPS.6.1.1. Uruchomienie nowych form działalności w placówkach wsparcia dziennego takich jak np. streetworking i innych wynikających z potrzeb środowiska	SRPS.6.1.1.1. Liczba uruchomionych nowych form działalności w placówkach wsparcia dziennego	placówki wsparcia dziennego
		SRPS.6.1.2. Konsultacje i spotkania dzieci i rodzin z psychiatrą	SRPS.6.1.2.1. Liczba konsultacji i spotkań	PCPR, OPS NGO
		SRPS.6.1.3. Poszerzenie działalności o psychoterapię organizowaną we współpracy np. z NZOZ	SRPS.6.1.3.1. Liczba konsultacji i spotkań	PCPR, OPS, NGO
		SRPS.6.1.4. Realizacja superwizji dla pracowników ze specjalistami spoza środowiska	SRPS.6.1.4.1. Liczba konsultacji i spotkań	PCPR, OPS, DPS, WTZ, ŚDS, placówki wsparcia dziennego
		SRPS.6.1.5. Rozwój współpracy ze szkołami w celu	SRPS.6.1.5.1. Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto realną	OPS, placówki wsparcia

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
		diagnozy, efektywnej, merytorycznej pomocy dzieciom	współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	dziennego, szkoły
			SRPS.6.1.5.2. Liczba dzieci, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	OPS, placówki wsparcia dziennego, szkoły
		SRPS.6.1.6. Rozwój współpracy ze Zespołami Kuratorskimi w celu diagnozy, efektywnej, merytorycznej pomocy dzieciom	SRPS.6.1.6.1. Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	OPS, placówki wsparcia dziennego, szkoły, Sąd
			SRPS.6.1.6.2. Liczba dzieci, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	OPS, placówki wsparcia dziennego, szkoły, Sąd
SRPS.7. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych kryzysem	SRPS.7.1. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie	SRPS.7.1.1. Poradnictwo specjalistyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w tym poradnictwa prawnego	SRPS.7.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	PCPR, OPS, Powiat, Gminy
	SRPS.7.2. Diagnoza funkcjonowania rodziny	SRPS.7.2.1. Prowadzenie interwencji kryzysowej, pomoc psychologiczna, psychoterapia, mediacje, coaching	SRPS.7.2.1.1. Liczba udzielonych porad psychologicznych z zakresu interwencji kryzysowej	PCPR, OPS
			SRPS.7.2.1.2. Liczba udzielonych porad prawnych z zakresu interwencji kryzysowej	PCPR, OPS
			SRPS.7.2.1.3. Liczba osób, które skorzystały z mediacji i coachingu	PCPR, OPS, Sąd
		SRPS.7.2.2. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób	SRPS.7.2.2.1. Liczba zrealizowanych edycji programu korekcyjno-edukacyjnego	PCPR

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
		stosujących przemoc w rodzinie		
			SRPS.7.2.2.2. Liczba uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego	PCPR
	SRPS.7.3. Zapobieganie utracie kontroli nad procesem wychowawczym dzieci	SRPS.7.3.1. Psychoedukacja w zakresie komunikacji wewnątrzrodzinnej.	SRPS.7.3.1.1. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	PCPR, OPS
	SRPS.7.4. Uzyskanie wiedzy przez mieszkańców terenu powiatu wielickiego w zakresie rozwiązywania problemów prawno-socjalnych	SRPS.7.4.1. Realizacja poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów prawno-socjalnych	SRPS.7.4.1.1. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	PCPR
	SRPS.7.5. Zapewnienie bezpiecznego miejsca osobom w kryzysie	SRPS.7.5.1. Udzielanie schronienia osobom dotkniętym kryzysem w trybie interwencyjnym	SRPS.7.5.1.1. Liczba osób, którym udzielono schronienia	PCPR, OPS
	SRPS.7.6. Wzrost świadomości mieszkańców powiatu wielickiego i specjalistów w zakresie roli komunikacji wewnątrzrodzinnej	SRPS.7.6.1. Prowadzenie działań profilaktycznych oraz informacyjno – edukacyjnych z zakresu przemocy, skierowanych do: dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców i opiekunów	SRPS.7.6.1.1. Liczba prowadzonych działań	PCPR
		SRPS.7.6.2. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, całodobowych i dziennych placówkach opiekuńczo-wychowawczych	SRPS.7.6.2.1. Liczba zrealizowanych edycji, programów	PCPR
			SRPS.7.6.2.2. Liczba uczestników programów	PCPR

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
SRPS.8. Przeciwdziałanie patologicznemu rozwojowi kryzysów i ich następstw	SRPS.8.1. Profilaktyka, edukacja i podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie	SRPS.8.1.1. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	SRPS.8.1.1.1. Liczba zrealizowanych zajęć psychoedukacyjnych	PCPR
			SRPS.8.1.1.2. Liczba uczestników zajęć psychoedukacyjnych	PCPR
	SRPS.8.2. Budowa sieci wsparcia lokalnego	SRPS.8.2.1. Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy, jej skutków i sposobów przeciwdziałania, poprzez przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym	SRPS.8.2.1.1. Liczba opracowanych oraz opublikowanych materiałów informacyjno- edukacyjnych	PCPR, OPS, KPP, Sąd, Prokuratura
		SRPS.8.2.2. Publikowanie informacji na temat form pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w prasie lokalnej i na stronach internetowych	SRPS.8.2.2.1. Liczba opracowanych oraz opublikowanych informacji	PCPR, OPS, KPP, Sąd, Prokuratura
	SRPS.8.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	SRPS.8.3.1. Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	SRPS.8.3.1.1. Liczba opracowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	PCPR, OPS
SRPS.9. Zwiększenie dostępności do usług oraz infrastruktury pomocowej dla rodzin potrzebujących wsparcia	SRPS.9.1. Utworzenie i utrzymanie całodobowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	SRPS.9.1.1. Zapewnienie mieszkańcom powiatu wielickiego możliwości korzystania z całodobowego wsparcia	SRPS.9.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia	PCPR
	SRPS.9.2. Zwiększenie dostępności do specjalistów oferujących	SRPS.9.2.1. Tworzenie planów pomocy, kontraktów terapeutycz-	SRPS.9.2.1.1. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia	PCPR

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Działania	Mierniki	Podmioty realizujące
	wsparcie rodzinom w kryzysie	nych, dostępność poradnictwa i wsparcia i informacji		
SRPS.10. Podniesienie jakości usług w sektorze pomocy społecznej	SRPS.10.1. Budowanie efektywnej współpracy i podnoszenie poziomu usług w sektorze pomocy społecznej	SRPS.10.1.1. Szkolenie kadry jednostek pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia rodzinom dotkniętym kryzysem	SRPS.10.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały ze szkolenia	PCPR, OPS
		SRPS.10.1.2. Powołanie grupy wsparcia dla pracowników sektora pomocy społecznej	SRPS.10.1.2.1. Liczba osób, które brały udział w spotkaniach grupy wsparcia	PCPR, OPS
SRPS.11. Aktywizacja zawodowa osób z rodzin patologicznych	SRPS.11.1. Zapewnienie odpowiedniej informacji o dostępnych formach aktywizacji zawodowej	SRPS.11.1.1. Rozwój pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego	SRPS.11.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały z porady	PUP
		SRPS.11.1.2. Realizacja szkoleń aktywizujących zawodowo	SRPS.11.1.2.1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach	PUP, PCPR
		SRPS.11.1.3. Podejmowanie działalności informacyjnej kierowanej do osób z rodzin dysfunkcyjnych	SRPS.11.1.3.1. Ilość zrealizowanych spotkań i kampanii informacyjnych	PUP, PCPR

Źródło: opracowanie własne

Wykaz użytych skrótów:

DPS - Dom Pomocy Społecznej
KPP - Komenda Powiatowa Policji
NGO - Organizacje Pozarządowe
NZOZ - Zakład Opieki Zdrowotnej
OPS - Ośrodek Pomocy Społecznej
PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PPPP - Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
PUP - Powiatowy Urząd Pracy
RDP - Rodzinny Dom Pomocy

ŚDS - Środowiskowy Dom Samopomocy
WTZ - Warsztaty Terapii Zajęciowej

5.3 Wartości referencyjne mierników

Mierniki przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, będą w kolejnych latach jej obowiązywania służyły ocenie skuteczności podejmowanych działań. Zapewniając efektywność wdrażanych rozwiązań opracowana została tabela wartości bazowych i referencyjnych dla wszystkich mierników. Wartości bazowe zostały wyznaczone na podstawie i ich odczytów za okres 2019 roku. Wprowadzona została również wartość referencyjna, która określa ich kierunek zmian lub wartość graniczną. Wartości referencyjne wyrażane są odrębnie dla każdego miernika i przyjmują następujące postaci: rosnący, malejący, maksimum lub minimum. Należy je odczytywać jako wartości pożądane w tracie realizacji procesów będących pochodnymi celów i działań przyjętych w Strategii. Szczegółowe wartości bazowe i referencyjne mierników zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela nr 59 - Wartości bazowe i referencyjne mierników

Działania	Mierniki	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres dla wartości bazowej
SRPS.1.1.1. Utworzenie klubu seniora w każdej gminie	SRPS.1.1.1.1. Liczba funkcjonujących klubów seniora	3	minimum	2021-2027
	SRPS.1.1.1.2. Liczba osób korzystających	100	minimum	każdego roku
SRPS.1.2.1. Rehabilitacja osób w podeszłym wieku w miejscu zamieszkania	SRPS.1.2.1.1. Liczba osób korzystających z rehabilitacji	600	minimum	każdego roku
SRPS.1.3.1. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób starszych	SRPS.1.3.1.1. Liczba mieszkań chronionych	5	minimum	2021-2027
	SRPS.1.3.1.2. Liczba osób umieszczonych w mieszkaniach chronionych	60	minimum	każdego roku
SRPS.1.4.1. Utworzenie rodzinnego domu pomocy społecznej	SRPS.1.4.1.1. Liczba rodzinnych domów pomocy	1	minimum	2021-2027
	SRPS.1.4.1.2. Liczba osób umieszczonych w rodzinnym domu pomocy	5	minimum	każdego roku
SRPS.1.5.1. Zabezpieczenie opieki dla osób starszych w miejscu ich zamieszkania	SRPS.1.5.1.1. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	300	minimum	każdego roku

Działania	Mierniki	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres dla wartości bazowej
SRPS.1.6.1. Oferowanie wsparcia przez wolontariuszy działających na rzecz mieszkańców środowiska lokalnego	SRPS.1.5.1.2. Liczba zatrudnionych opiekunów	70	minimum	każdego roku
	SRPS.1.6.1.1. Liczba wolontariuszy	25	minimum	każdego roku
	SRPS.1.6.1.2. Liczba osób objętych wsparciem wolontariuszy	120	minimum	każdego roku
	SRPS.1.6.1.3. Liczba osób uczestniczących w imprezach i wydarzeniach organizowanych przez wolontariuszy	140	minimum	każdego roku
SRPS.1.7.1. Współpraca interdyscyplinarna na rzecz osób starszych mieszkających w środowisku i placówkach dziennych i całodobowych	SRPS.1.7.1.1. Liczba spotkań grupy wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	4	minimum	każdego roku
	SRPS.1.7.1.2. Liczba uczestników grupy wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	20	minimum	każdego roku
	SRPS.1.7.1.3. Liczba nowych rozwiązań, wdrożonych przez grupę wsparcia specjalistów działających na rzecz osób starszych	3	minimum	każdego roku
SRPS.2.1.1. Utworzenie dodatkowych miejsc w istniejących ośrodkach wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną i autyzmem	SRPS.2.1.1.1. Liczba utworzonych miejsc	10	minimum	2021-2027
SRPS.2.1.2. Utrzymanie dotychczasowej liczby środowiskowych domów samopomocy	SRPS.2.1.2.1. Liczba funkcjonujących ŚDS	6	minimum	każdego roku
	SRPS.2.1.2.2. Liczba osób korzystających	224	minimum	każdego roku
SRPS.2.2.1. Likwidacja barier funkcjonalnych w budynkach użyteczności publicznej	SRPS.2.2.1.1. Liczba dostosowanych obiektów	5	minimum	2021-2027
SRPS.2.3.1. Dofinansowanie do oprzyrządowania ułatwiającego poruszanie się osobom niepełnosprawnym	SRPS.2.3.1.1. Liczba osób objętych dofinansowaniem	60	minimum	każdego roku

PROJEKT

Działania	Mierniki	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres dla wartości bazowej
SRPS.2.3.2. Dofinansowanie kosztów transportu	SRPS.2.3.2.1. Liczba dofinansowanych usług transportowych	120	minimum	każdego roku
SRPS.2.4.1. Dofinansowanie usług rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej	SRPS.2.4.1.1. Liczba osób korzystających z usług rehabilitacyjnych	150	minimum	każdego roku
SRPS.3.1.1. Coroczna diagnoza potrzeb; koordynacja działań i zapewnienie środków finansowych dla nowo utworzonych zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	SRPS.3.1.1.1. Liczba kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej	6	minimum	każdego roku
	SRPS.3.1.1.2. Liczba rodzin zastępczych	1	minimum	każdego roku
	SRPS.3.1.1.3. Liczba rodzinnych domów dziecka	2	minimum	2021-2027
SRPS.3.2.1. Prowadzenie kampanii informacyjnych	SRPS.3.2.1.1. Liczba opublikowanych ulotek i broszur [egz.]	200	minimum	każdego roku
	SRPS.3.2.1.2. Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych	2	minimum	każdego roku
	SRPS.3.2.1.3. Liczba opublikowanych artykułów na stronie internetowej	4	minimum	każdego roku
SRPS.3.3.1. Rozpoznawanie środowiska kandydatów poprzez analizę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz ocenę psychologiczna pod katem motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	SRPS.3.3.1.1. Liczba wykonanych analiz	10	minimum	każdego roku
	SRPS.3.3.1.2. Liczba wydanych opinii psychologicznych	10	minimum	każdego roku
SRPS.3.3.2. Zapewnienie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	SRPS.3.3.2.1. Liczba naborów do szkoleń	2	minimum	każdego roku
	SRPS.3.3.2.2. Liczba osób przeszkolonych	10	minimum	każdego roku
SRPS.4.1.1. Organizacja cyklicznych, tematycznych szkoleń i superwizji	SRPS.4.1.1.1. Liczba godzin przeprowadzonych szkoleń i superwizji	40	minimum	każdego roku
	SRPS.4.1.1.2. Liczba uczestników szkoleń i superwizji	10	minimum	każdego roku

PROJEKT

Działania	Mierniki	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres dla wartości bazowej
SRPS.4.2.1. Diagnoza środowiska oparta na współpracy z funkcjonującymi placówkami opiekuńczo -wychowawczymi	SRPS.4.2.1.1. Liczba ankiet	1	minimum	każdego roku
	SRPS.4.2.1.2. Liczba diagnoz	1	minimum	każdego roku
SRPS.5.1.1. Prowadzenie grup wsparcia i konsultacji	SRPS.5.1.1.1. Liczba zorganizowanych spotkań	12	minimum	każdego roku
SRPS.6.1.1. Uruchomienie nowych form działalności w placówkach wsparcia dziennego takich jak np. streetworking i innych wynikających z potrzeb środowiska	SRPS.6.1.1.1. Liczba uruchomionych nowych form działalności w placówkach wsparcia dziennego	1	minimum	każdego roku
SRPS.6.1.2. Konsultacje i spotkania dzieci i rodzin z psychiatrą	SRPS.6.1.2.1. Liczba konsultacji i spotkań	8	minimum	każdego roku
SRPS.6.1.3. Poszerzenie działalności o psychoterapię organizowaną we współpracy np. z NZOZ	SRPS.6.1.3.1. Liczba konsultacji i spotkań	15	minimum	każdego roku
SRPS.6.1.4. Realizacja superwizji dla pracowników ze specjalistami spoza środowiska	SRPS.6.1.4.1. Liczba konsultacji i spotkań	3	minimum	każdego roku
SRPS.6.1.5. Rozwój współpracy ze szkołami w celu diagnozy, efektywnej, merytorycznej pomocy dzieciom	SRPS.6.1.5.1. Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	70	minimum	każdego roku
	SRPS.6.1.5.2. Liczba dzieci, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	140	minimum	każdego roku
SRPS.6.1.6. Rozwój współpracy ze Zespołami Kuratorskimi w celu diagnozy, efektywnej, merytorycznej pomocy dzieciom	SRPS.6.1.6.1. Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	10	minimum	każdego roku
	SRPS.6.1.6.2. Liczba dzieci, z którymi rozpoczęto realną współpracę międzyinstytucjonalną, dającą realne efekty wychowawcze	10	minimum	każdego roku

PROJEKT

Działania	Mierniki	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres dla wartości bazowej
SRPS.7.1.1. Poradnictwo specjalistyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie w tym poradnictwa prawnego	SRPS.7.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	30	minimum	każdego roku
SRPS.7.2.1. Prowadzenie interwencji kryzysowej, pomoc psychologiczna, psychoterapia, mediacje, coaching	SRPS.7.2.1.1. Liczba udzielonych porad psychologicznych z zakresu interwencji kryzysowej	1000	minimum	każdego roku
	SRPS.7.2.1.2. Liczba udzielonych porad prawnych z zakresu interwencji kryzysowej	200	minimum	każdego roku
	SRPS.7.2.1.3. Liczba osób, które skorzystały z mediacji i coachingu	20	minimum	każdego roku
SRPS.7.2.2. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	SRPS.7.2.2.1. Liczba zrealizowanych edycji programu korekcyjno-edukacyjnego	1	minimum	każdego roku
	SRPS.7.2.2.2. Liczba uczestników programu korekcyjno-edukacyjnego	7	minimum	każdego roku
SRPS.7.3.1. Psychoedukacja w zakresie komunikacji wewnątrzrodzinnej.	SRPS.7.3.1.1. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	200	minimum	każdego roku
SRPS.7.4.1. Realizacja poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów prawno-socjalnych	SRPS.7.4.1.1. Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	200	minimum	każdego roku
SRPS.7.5.1. Udzielanie schronienia osobom dotkniętym kryzysem w trybie interwencyjnym	SRPS.7.5.1.1. Liczba osób, którym udzielono schronienia	1	minimum	każdego roku
SRPS.7.6.1. Prowadzenie działań profilaktycznych oraz informacyjno – edukacyjnych z zakresu przemocy, skierowanych do: dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców i opiekunów	SRPS.7.6.1.1. Liczba prowadzonych działań	2	minimum	każdego roku
SRPS.7.6.2. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, całodobowych i dziennych placówkach opiekuńczo-wychowawczych	SRPS.7.6.2.1. Liczba zrealizowanych edycji, programów	1	minimum	każdego roku
	SRPS.7.6.2.2. Liczba uczestników programów	200	minimum	każdego roku
SRPS.8.1.1. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotknię-	SRPS.8.1.1.1. Liczba zrealizowanych zajęć psychoedukacyjnych	1	minimum	każdego roku

PROJEKT

Działania	Mierniki	Wartości bazowe	Wartości referencyjne	Okres dla wartości bazowej
tych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	SRPS.8.1.1.2. Liczba uczestników zajęć psychoedukacyjnych	6	minimum	każdego roku
SRPS.8.2.1. Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy, jej skutków i sposobów przeciwdziałania, poprzez przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym	SRPS.8.2.1.1. Liczba opracowanych oraz opublikowanych materiałów informacyjno - edukacyjnych	10	minimum	każdego roku
SRPS.8.2.2. Publikowanie informacji na temat form pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w prasie lokalnej i na stronach internetowych	SRPS.8.2.2.1. Liczba opracowanych oraz opublikowanych informacji	8	minimum	każdego roku
SRPS.8.3.1. Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	SRPS.8.3.1.1. Liczba opracowanych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	1	minimum	2021-2027
SRPS.9.1.1. Zapewnienie mieszkańcom powiatu wielickiego możliwości korzystania z całodobowego wsparcia	SRPS.9.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia	300	minimum	każdego roku
SRPS.9.2.1. Tworzenie planów pomocy, kontraktów terapeutycznych, dostępność poradnictwa i wsparcia, i informacji	SRPS.9.2.1.1. Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia	200	minimum	każdego roku
SRPS.10.1.1. Szkolenie kadry jednostek pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia rodzinom dotkniętym kryzysem	SRPS.10.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały ze szkolenia	20	minimum	każdego roku
SRPS.10.1.2. Powołanie grupy wsparcia dla pracowników sektora pomocy społecznej	SRPS.10.1.2.1. Liczba osób, które brały udział w spotkaniach grupy wsparcia	10	minimum	każdego roku
SRPS.11.1.1. Rozwój pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego	SRPS.11.1.1.1. Liczba osób, które skorzystały z porady	50	minimum	każdego roku
SRPS.11.1.2. Realizacja szkoleń aktywizujących zawodowo	SRPS.11.1.2.1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach	100	minimum	każdego roku
SRPS.11.1.3. Podejmowanie działalności informacyjnej kierowanej do osób z rodzin dysfunkcyjnych	SRPS.11.1.3.1. Ilość zrealizowanych spotkań i kampanii informacyjnych	2	minimum	każdego roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PCPR

PROJEKT

6. Sposobu realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego realizowana będzie dzięki oddziaływaniom kształtowanym m.in. przez następujące programy:

1. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wielickim na Lata 2018-2020, który będzie opracowywany w okresach trzyletnich przez cały okres obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
2. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2020, który będzie opracowywany w kolejnych okresach przez cały okres obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
3. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027
4. Powiatowy Program Profilaktyczno - Edukacyjny Dla Dzieci i Młodzieży Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Wielickim na lata 2014 -2020, który będzie opracowywany w kolejnych okresach przez cały okres obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
5. Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2017-2020, który będzie opracowywany w kolejnych okresach przez cały okres obowiązywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Realizacja Strategii w ujęciu ram finansowych opiera się o następujące źródła finansowa:

1. środki własne powiatu,
2. środki własne gmin,
3. dotacje z budżetu państwa,
4. środki krajowych funduszy celowych (np. PFRON, Fundusz Pracy),
5. środki pomocowych funduszy Unii Europejskiej,
6. środki rządowych lub pozarządowych programów celowych.

Konstruując ramy finanse dla budowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim na lata 2021-2027 przyjęto jako odniesienie wydatki w działach: 801 – oświata i wychowanie, 851 - ochrona zdrowia, 852 – pomoc społeczna, 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 - edukacyjna opieka wychowawcza oraz 855 – rodzina za okres od 2017 roku do końca pierwszej połowy 2020 roku.

Dział 801 – oświata i wychowanie obejmuje następujące rozdziały:

80101 Szkoły podstawowe
80102 Szkoły podstawowe specjalne
80111 Gimnazja specjalne
80115 Technika
80116 Szkoły policealne
80117 Branżowe szkoły I i II stopnia
80120 Licea ogólnokształcące
80130 Szkoły zawodowe

PROJEKT

80134 Szkoły zawodowe specjalne
80140 Placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego
80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
80148 Stołówki szkolne i przedszkolne
80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych
80151 Kwalifikacyjne kursy zawodowe
80152 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach, klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w szkołach innego typu, liceach ogólnokształcących, technikach, szkołach policealnych, branżowych szkołach I i II stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz szkołach artystycznych
80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych
80195 Pozostała działalność

Dział 851 – ochrona zdrowia obejmuje następujące rozdziały:

85141 Ratownictwo medyczne
85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego[9]
85195 Pozostała działalność

Dział 852 – pomoc społeczna obejmuje następujące rozdziały:

85202 Domy pomocy społecznej
85203 Ośrodki wsparcia
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej
85231 Pomoc dla cudzoziemców
85295 Pozostała działalność

Dział 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej obejmuje następujące rozdziały:

85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych (wydatki ponoszone na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej przez jednostki samorządu terytorialnego z ich dochodów własnych)
85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności
85333 Powiatowe urzędy pracy
85334 Pomoc dla repatriantów

[9] W rozdziale tym nie ujmuje się składek na ubezpieczenie zdrowotne, dla których utworzono odrębne rozdziały w działach "852 - Pomoc społeczna" oraz "855 - Rodzina"

85395 Pozostała działalność

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza obejmuje następujące rozdziały:

85401 Świetlice szkolne
85404 Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
85406 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne
85407 Placówki wychowania pozaszkolnego
85410 Internaty i bursy szkolne
85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym
85446 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
85495 Pozostała działalność

Dział 855 - Rodzina

85504 Wspieranie rodziny
85508 Rodziny zastępcze
85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

Wyznaczając ramy finansowe na lata 2021-2027, które służyć będą realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Wielickiego uwzględniono czynniki ryzyka w postaci zmieniających się przepisów prawa oraz bieżącej projekcji wskaźnika inflacji CPI[10], która zakłada, że osiągnie on odpowiednio: 3,4% w 2020 roku; 2,6% w 2021 roku oraz 2,7% w 2022 roku. Ponadto uwzględniono również dotychczasowy poziom wydatków w działach: 801, 851, 852, 853, 854, 855, jak również konieczność zapewnienia stałego wzrostu jakości świadczonych usług. Średnioroczny wzrost wydatków powiatu wielickiego w działach: 801, 851, 852, 853, 854, 855 w okresie od 2017 do 2020 roku wyniósł 10% (r/r). Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 60 - Wydatki powiatu wielickiego w latach 2017 – 2020 wg działów klasyfikacji budżetowej: 801, 851, 852, 853, 854, 855.

Rok	Suma planu po zmianach w działach 801, 851, 852, 853, 854, 855	Zmiana (r/r)
	kwota w zł	[%]
2017	40 401 772	-
2018	48 680 095	20%
2019	54 516 166	12%
2020	53 031 001	-3%
średnia		**10%**

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-28S powiatu wielickiego

[10] Bieżąca projekcja inflacji i PKB (opublikowana 10 listopada 2020 r.), źródło: https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/polityka_pieniezna/dokumenty/projekcja_inflacji.html

Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej wymienione czynniki, przyjęto prognozowany roczny wzrost wydatków w niniejszych działach na poziomie 3,5% rocznie w latach 2021 - 2027. Prognozowana wielkość środków publicznych w tymże okresie, w działach: 801 – oświata i wychowanie, 851 - ochrona zdrowia, 852 – pomoc społeczna, 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 - edukacyjna opieka wychowawcza oraz 855 – rodzina, została zaprezentowana w poniższej tabeli. Jako bazowy przyjęto plan finansowy po zmianach na 2020 rok, według stanu na koniec trzeciego kwartału 2020 roku.

Tabela nr 61 - Ramy finansowe dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim na lata 2021 – 2027 w działach klasyfikacji budżetowej: 801, 851, 852, 853, 854, 855

Rok	Prognozowane wydatki w działach 801, 851, 852, 853, 854, 855
	kwota w zł
2020	53 031 001
2021	54 887 086
2022	56 808 134
2023	58 796 418
2024	60 854 293
2025	62 984 193
2026	65 188 640
2027	67 470 242

Źródło: opracowanie własne

Określając ramy finansowe dla realizacji SRPS uwzględniono również wydatki na zadania finansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jako bazę dla prognozy na lata 2021-2027 przyjęto poziom planowanych środków w 2020 roku, w obszarze następujących elementów:

- Algorytm,
- Aktywny Samorząd,
- Wyrównywanie Różnic Między Regionami.

Powyżej wskazane zadnia charakteryzują się powtarzalnością ich realizacji na przestrzeni badanego okresu. Szczegółowe zestawienie zrealizowanych wydatków w tym obszarze zawiera poniższa tabela.

PROJEKT

Tabela nr 62 - Wydatki z PFRON powiatu wielickiego w latach 2017-2020

Rok	Zadania	Plan	Realizacja
2017	Algorytm	1 887 277,00	1 887 265,00
	Aktywny Samorząd	256 536,43	194 756,64
	Wyrównywanie Różnic Między Regionami	149 340,00	149 339,00
	Suma	**2 293 153,43**	**2 231 360,64**
2018	Algorytm	1 940 088,00	1 939 826,00
	Aktywny Samorząd	271 672,46	264 346,01
	Wyrównywanie Różnic Między Regionami	80 000,00	80 000,00
	Suma	**2 291 760,46**	**2 284 172,01**
2019	Algorytm	2 147 513,00	2 146 804,00
	Aktywny Samorząd	328 206,87	315 501,61
	Wyrównywanie Różnic Między Regionami	240 000,00	240 000,00
	Suma	**2 715 719,87**	**2 702 305,61**
2020 stan na 30.09.2020	Algorytm	2 443 209,00	1 420 802,00
	Aktywny Samorząd	258 682,59	42 893,25
	Wyrównywanie Różnic Między Regionami	254 813,39	65 657,29
	Suma	**2 956 704,98**	**1 529 352,54**

Źródło: dane PCPR

Biorąc pod uwagę, że dynamika przyrostu wydatków z PFRON nie koreluje z innymi czynnikami kształtującymi poziom wydatków w obszarze polityki społecznej, przyjęto jako wskaźnik korygujący odczyty bieżącej projekcji wskaźnika inflacji CPI[11], która zakłada, że osiągnie on odpowiednio: 3,4% w 2020 roku; 2,6% w 2021 roku oraz 2,7% w 2022 roku. W okresie 2021-2027 przyjęto średnik poziom wskaźnika inflacji odnoszący się do wyżej wskazanych prognoz, którego wartość obliczono na 2,9%. Uwzględniając powyższe parametry określono kształt prognozowanych ram finansowych PFRON na lata 2021-2027, który został zaprezentowany w poniższej tabeli.

[11] Bieżąca projekcja inflacji i PKB (opublikowana 10 listopada 2020 r.), źródło: https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/polityka_pieniezna/dokumenty/projekcja_inflacji.html

Tabela nr 63 - Ramy finansowe dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim na lata 2021 – 2027 dla zadań finansowanych z PFRON.

Rok	Prognoza wydatków na zadania finansowane z PFRON
	kwoty w [zł]
2020	2 956 705
2021	3 042 449
2022	3 130 680
2023	3 221 470
2024	3 314 893
2025	3 411 025
2026	3 509 944
2027	3 611 733

Źródło: opracowanie własne

PROJEKT

7. Monitoring i ewaluacja Strategii

Zapewnienie realizacji Strategii w sposób gwarantujący osiągniecie zakładanych rezultatów możliwe jest tylko w sytuacji, kiedy na etapie wykonywania przyjętych zadań badamy ich postępy i efekty. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem o charakterze długo okresowym, z tego też powodu mogą wystąpić w trakcie jej realizacji trudności, których nie przewidywaliśmy w momencie jej budowania. Nierzadko zdarza się też, że czynniki płynące z otoczenia uległy zmianie, co może powodować zakłócenia w realizacji Strategii. Występowanie tzw. czynników ryzyka jest jedną z istotnych przyczyn wpływających na nieosiąganie zakładanych celów. Dlatego budując SRPS należy na każdym etapie jej realizacji brać je pod uwagę i odpowiednio reagować na niedopasowania wewnętrzne i zewnętrzne, zakłócające osiąganie spodziewanych rezultatów.

Mechanizmem, którego zadaniem jest zapewnienie osiągnięcia celów strategicznych oraz operacyjnych i odpowiednio wczesne reagowanie na wewnętrzne i zewnętrzne czynniki ryzyka jest ewaluacja. Głównym jej zadaniem jest polepszenie efektywności i wydajności wdrażanych działań, co bezpośrednio przyczynia się do zapewnienia realizacji celów przyjętych w Strategii. Ponadto wyszczególnia się inne, bardziej specyficzne cele ewaluacji, wśród których można wymienić m.in.

- określenie efektów podjętych działań,
- zapewnienie lepszego zaspokojenia oczekiwań odbiorców końcowych programów lub działań,
- poprawa jakości programów,
- podniesienie kompetencji zawodowych osób realizujących programy lub zadania,

- dostarczenie informacji koniecznych do podejmowania decyzji i oceny skutków,
- pogłębienie odpowiedzialności za realizację programów i zadań wśród wszystkich podmiotów realizujących,
- poprawa procedur i eliminowanie działań nieefektywnych.

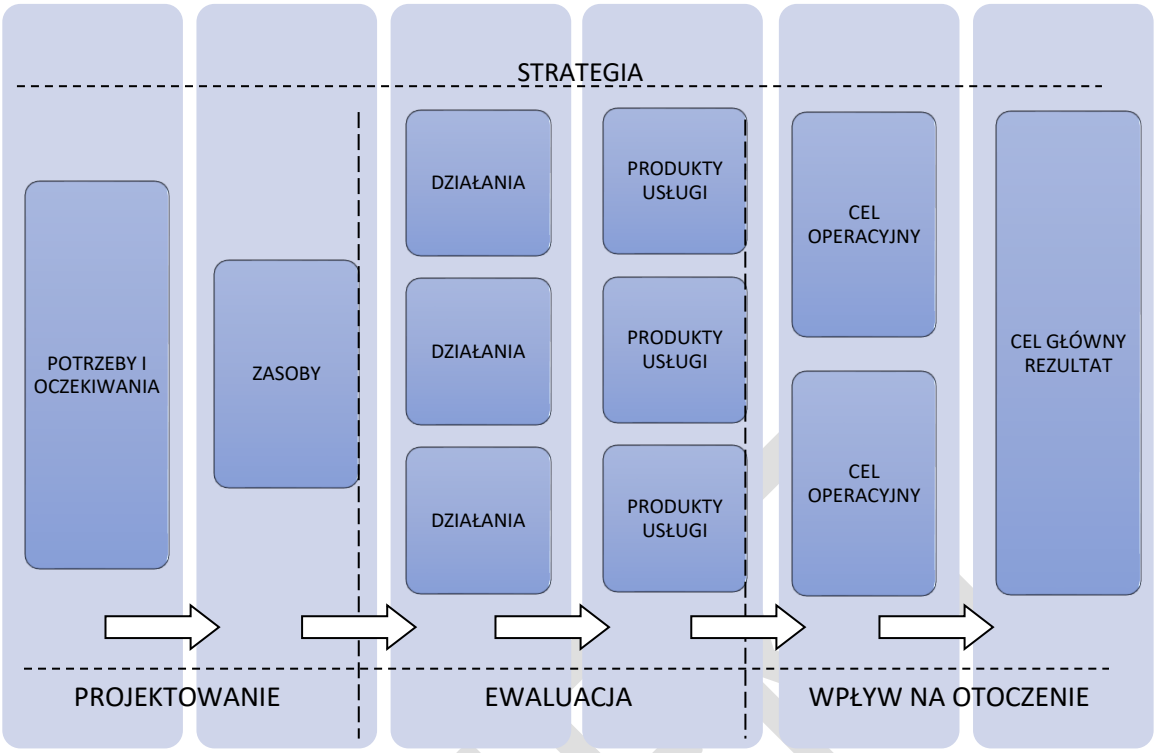
Ewaluacja jest mechanizmem, który zapewnia utrzymanie jakości podejmowanych działań i przyczynia się do skutecznego osiągania zakładanych celów. Każda organizacja dostarczająca produkty czy usługi musi pracować nad swoją konkurencyjnością w otaczającej ją rzeczywistości. Zagadnienie konkurencyjności nie dotyczy tylko podmiotów komercyjnych. Organizacje publiczne, wśród których należy wymienić: szkoły, szpitale czy choćby nawet starostwa powiatowe lub urzędy gmin nieustannie stają przed koniecznością wprowadzania strategicznych zmian w organizacji, co nazywamy zarządzaniem konkurencyjnością. W przypadku starostw czy urzędów gmin również mamy do czynienia z koniecznością zarządzania konkurencyjnością. Jednak konkurencyjność tą będziemy pojmować w sposób odmienny, niż ma to miejsce w przypadku podmiotów komercyjnych. Instytucje tego typu świadczą usługi, jednak z uwagi na uregulowania prawne i podział administracyjny w sposób naturalny nie posiadają konkurentów w pełnym słowa tego znaczeniu. Jak twierdzi P. Drucker „[...] każda instytucja potrzebuje przemyślenia, w czym jest mocna. Czy jest mocna w tym, czego naprawdę potrzeba temu właśnie biznesowi (przedsięwzięciu - przyp. aut.)? I czy wystarczająco [...] rozmieszcza swoje siły tam, gdzie przyniosą wyniki? I co dokładnie jest „rynkiem" dla tego konkretnego biznesu, teraz i na najbliższe lata?"[12] Przenosząc te rozważania na grunt SRPS musimy jednoznacznie stwierdzić, że właściwie przeprowadzona ewaluacja zapewnia odpowiedni dobór środków i działań, których efektem będzie osiągnięcie zakładanych rezultatów.

Chcąc zobrazować graficznie proces ewaluacji podejmowanych działań lub wdrażanych programów posłużymy się poniższą grafiką, która umiejscawia go w przebiegu realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

PROJEKT

[12] M. Bednarczyk, *Organizacje publiczne – zarządzanie konkurencyjnością,* Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa – Kraków 2001, s. 181

Schemat nr 13 - Etapy realizacji strategii

Źródło: opracowanie własne

Projektując proces ewaluacji należy określić jej podstawowy zakres, tzn. dokładnie wskazać obszary obejmowane badaniem ewaluacyjnym. Ważnym na tym etapie jest wybór istotnych elementów z punktu widzenia realizacji Strategii. Ewaluacja musi skupić się na czynnikach zewnętrznych oraz wewnętrznych, które decydują o powodzeniu w osiąganiu przyjętych celów i rezultatów. Nie wydaje się zasadnym prowadzenie ewaluacji na elementach i obszarach, które z punktu widzenia realizacji Strategii są mało znaczące lub nie wpływają istotnie w bezpośredni sposób na osiągane cele. Ważną jest również częstotliwość prowadzenia badań ewaluacyjnych, odnosząc to zagadnienie do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjmujemy, że badania takie będą prowadzone w następujących okresach: po upływie trzech lat obowiązywania Strategii – ewaluacja częściowa oraz po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii – ewaluacja końcowa.

W ramach ewaluacji zostaną wykonane następujące czynności:

- określenie przedmiotu badań,
- wybór metodologii i przeprowadzenie badań,
- analiza wyników badań,
- przyjęcie wniosków i rekomendacji.

Na etapie projektowania ewaluacji osoby kluczowe dla realizacji SRPS określą, w jaki sposób przyjęte zostaną dane bazowe, które będą stanowiły punkt odniesienia dla prowadzonych badań ewaluacyjnych. Naturalnym w tej sytuacji jest posłużenie się przyjętymi miernikami (wskaźnikami), określonymi w Strategii, jednak dla zapewnienia elastyczności i właściwego reagowania na zmieniające się otoczenie dopuszczalnym jest skonstruowanie nowego benchmark'u, który w ramach realizowanych zdań będzie lepiej opisywał rezultaty i ich wpływ na otoczenie.

Całość prac związanych z procesem ewaluacji podsumowana zostanie w raporcie ewaluacji, stanowiącym dokument oceniający rezultaty podejmowanych dotychczas działań oraz wskazujący czynniki ryzyka i działania korygujące w sytuacji, gdy osiągniecie celów strategicznych może być zagrożone. Raport ewaluacyjny sporządzany jest i przedkładany Zarządowi Powiatu Wielickiego w terminie do końca kwietnia roku następującego po badanym okresie.

Ponadto, co roku prowadzony będzie monitoring, którego celem jest bieżące badanie czy realizacja Strategii przebiega we właściwy sposób oraz czy nie występują zakłócenia zmniejszające szanse osiągnięcia zakładanych rezultatów. Zakres badania monitoringowego obejmuję zespół mierników (wskaźników) opisanych w strategii. Okresowy monitoring kończy się raportem zawierającym: wnioski i podsumowanie. Raport z monitoringu przygotowywany jest przez zespół odpowiedzialny za realizację Strategii i w terminie do końca kwietnia następującego po badanym roku, przedkładany jest Zarządowi Powiatu Wielickiego. Kluczowym pytaniem, na które musi znaleźć odpowiedź niniejszy zespół brzmi: czy działania realizowane w roku poprzednim przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych celów? W roku kalendarzowym, w którym realizowane są badania ewaluacyjne odstępuję się od obowiązku sporządzenia raportu z monitoringu. Jednakże dla zachowania ciągłości łańcuch danych koniecznym jest przeprowadzenie badań w zakresie przyjętych mierników.

PROJEKT

Spis tabel

Tabela nr 1 – Podmioty wykonujące działalność leczniczą na terenie powiatu wielickiego 23
Tabela nr 2 – Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu wielickiego..... 28
Tabela nr 3 - Rozkład ludności województwa małopolskiego wg stanu na koniec 2019 roku 38
Tabela nr 4 - Stan ludności wg miejsca zamieszkania i płci (stan na koniec roku) 39
Tabela nr 5 – Liczba mieszkańców powiatu wielickiego wg miejsca zamieszkania w podziale na gminy w latach 2017-2019 (stan na koniec roku)..... 40
Tabela nr 6 – Dynamika zmian liczby mieszkańców w poszczególnych gminach za lata 2017-2019 (stan na koniec roku) 40
Tabela nr 7 – Liczba mieszkańców powiatu wielickiego, z podziałem na gminy, w wieku 65 lat i więcej w latach 2017 - 2019 41
Tabela nr 8 – Dynamika przyrostu mieszkańców w wieku 65 lat i więcej w poszczególnych gminach powiatu wielickiego 42
Tabela nr 9 – Ludność powiatu wielickiego w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w latach 2017-2019 43
Tabela nr 10 - Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2014-2019 44
Tabela nr 11 - Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania w latach 2015 - 201945
Tabela nr 12 – Migracja wewnętrzna ludności powiatu wielickiego na tle województwa małopolskiego w latach 2016-2019..... 46
Tabela nr 13 - Migracja zagraniczna mieszkańców powiatu wielickiego na tle województwa małopolskiego w latach 2016-2019..... 47
Tabela nr 14 – Liczba pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki w latach 2015-2019 ... 47
Tabela nr 15 - Stopa bezrobocia rejestrowanego wg stanu na koniec roku w latach 2013-2019..... 48
Tabela nr 16 - Bezrobotni zarejestrowani wg płci w latach 2015-2019..... 49
Tabela nr 17 - Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w latach 2015-2019 (według stanu na koniec trzeciego kwartału)..... 49
Tabela nr 18 - Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia w latach 2016-2020 (stan na koniec trzeciego kwartału)..... 51
Tabela nr 19 - Bezrobotni zarejestrowani pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok w latach 2015-2019 51
Tabela nr 20 - Niepełnosprawni zarejestrowani w urzędzie pracy wg płci w latach 2015-2019..... 52
Tabela nr 21 - Bezrobotni zarejestrowani wg stażu pracy w okresie 2016-2020 (według stanu na koniec trzeciego kwartału)..... 52
Tabela nr 22 – Powody przyznania pomocy w latach 2017-2020 na terenie gmin powiatu wielickiego 53
Tabela nr 23 – Problem ubóstwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019..... 55

PROJEKT

Tabela nr 24 – Problem długotrwałej lub ciężkiej choroby na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019 55

Tabela nr 25 – Liczba osób w rodzinach, które otrzymały wsparcie gmin z tytułu niepełnosprawności na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019..... 56

Tabela nr 26 – Liczba osób niepełnosprawnych w wieku powyżej 16 roku życia na terenie powiatu wielickiego otrzymujących orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w latach 2015-2019. 57

Tabela nr 27 – Łączna liczba osób niepełnosprawnych na terenie powiatu wielickiego otrzymujących orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w latach 2015-2019..... 57

Tabela nr 28 – Liczba wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w latach 2015 - 2019..... 58

Tabela nr 29 – Problem bezrobocia na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019..... 58

Tabela nr 30 - Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w poszczególnych gminach powiatu wielickiego w latach 2017-2019..... 59

Tabela nr 31 – Problem ochrony macierzyństwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019 61

Tabela nr 32 - Udział rodzin wielodzietnych w ogólnej liczbie rodzin doświadczających problemów w zakresie potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2017-2019..... 62

Tabela nr 33 – Problem alkoholizmu na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019..... 62

Tabela nr 34 - Wnioski GKRPA z terenu powiatu wielickiego w latach 2017-2020 (II kwartał)..... 63

Tabela nr 35 – Leczenie odwykowe w poszczególnych gminach powiatu wielickiego w latach 2017-2020 II kw. 63

Tabela nr 36 - Informacja statystyczna na temat rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2017-2020 . 65

Tabela nr 37 - Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem grup wiekowych - wartości uśrednione..... 67

Tabela nr 38 - Liczba dzieci w pieczy zastępczej z uwzględnieniem przyczyn umieszczenia - wartości uśrednione..... 68

Tabela nr 39 - Główne przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej w latach 2017-2020..... 70

Tabela nr 40 - Liczba świadczeń ogółem w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej powiatu wielickiego w latach 2017-2019 71

Tabela nr 41 – Liczba świadczeń na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019 71

Tabela nr 42 - Wysokość wydatków na świadczenia w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej powiatu wielickiego w latach 2017-2019 71

Tabela nr 43 - Wysokość wydatków na opiekę i wychowanie dziecka współfinansowanych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019 72

Tabela nr 44 - Wysokość wydatków na instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019 72

PROJEKT

Tabela nr 45 - Wysokość średnich miesięcznych wydatków ponoszonych przez gminy na instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie powiatu wielickiego w latach 2017-2019 73

Tabela nr 46 - Jednostki organizacyjne pomocy społecznej powiatu wielickiego wg stanu na koniec pierwszego półrocza 2020 roku 74

Tabela nr 47 – Jednostki prowadzone, zlecane lub dofinansowane przez powiat wielicki wg stanu na koniec III kwartału 2020 roku 74

Tabela nr 48 - Szacowane potrzeby w zakresie uruchomienia zakładu opiekuńczo-leczniczego..... 75

Tabela nr 49 – Prognozowana zmiana liczby mieszkańców w wieku powyżej 65 lat dla powiatu wielickiego na okres 2020 – 2027 roku 77

Tabela nr 50 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych ubóstwem na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 78

Tabela nr 51 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027..... 79

Tabela nr 52 – Prognozowana zmiana liczby osób otrzymujących orzeczenie o niepełnosprawności na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027..... 81

Tabela nr 53 – Prognozowana liczba osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 82

Tabela nr 54 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 83

Tabela nr 55 – Prognozowana zmiana liczby rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027..... 85

Tabela nr 56 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 86

Tabela nr 57 - Analiza SWOT..... 88

Tabela nr 58 - Cele strategiczne, operacyjne i działania przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych..... 94

Tabela nr 59 - Wartości bazowe i referencyjne mierników 103

Tabela nr 60 - Wydatki powiatu wielickiego w latach 2017 – 2020 wg działów klasyfikacji budżetowej: 801, 851, 852, 853, 854, 855. 111

Tabela nr 61 - Ramy finansowe dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim na lata 2021 – 2027 w działach klasyfikacji budżetowej: 801, 851, 852, 853, 854, 855 112

Tabela nr 62 - Wydatki z PFRON powiatu wielickiego w latach 2017-2020 113

Tabela nr 63 - Ramy finansowe dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wielickim na lata 2021 – 2027 dla zadań finansowanych z PFRON. 114

PROJEKT

Spis schematów

Schemat nr 1 - Usytuowanie powiatu wielickiego względem powiatów sąsiadujących 16
Schemat nr 2 - Gminy znajdujące się na terenie powiatu wielickiego 17
Schemat nr 3 - Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania w latach 2015 - 2019 46
Schemat nr 4 – Udział bezrobotnych zarejestrowanych na terenie powiatu wielickiego wg grup wiekowych w latach 2016-2020 (stan na koniec trzeciego kwartału) 50
Schemat nr 5 – Prognozowana zmiana liczby mieszkańców w wieku 65+ dla powiatu wielickiego na okres 2020 – 2027 78
Schemat nr 6 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych ubóstwem na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 79
Schemat nr 7 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 80
Schemat nr 8 – Prognozowana zmiana liczby osób otrzymujących orzeczenie o niepełnosprawności na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 81
Schemat nr 9 – Prognozowana liczba osób bezrobotnych w wieku 25-44 lat na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 82
Schemat nr 10 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 84
Schemat nr 11 – Prognozowana zmiana liczby rodzin wykazujących potrzebę ochrony macierzyństwa na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 85
Schemat nr 12 – Prognozowana zmiana liczby rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu na terenie powiatu wielickiego w latach 2020-2027 87
Schemat nr 13 - Etapy realizacji strategii 116

PROJEKT